

اُو اسی ہر واری دی طرح اپنے ایس سبق نوں وی دُعا دے نال شروع کردے آں:

خُداوند اَسْمانی باپ اسی تیرے بے حد شکر گزار آں ایس خوبصورت شام سے لئی جنہوں توں سانوں عطا کیتا اے۔ ایہہ بہت ای خوبصورت اے۔ اسی تیریاں نعمتاں دے لئی بے حد شکر گزار آں تے ایہناں توں سانوں بہت خوشی ملدی اے۔ ایہہ ویلا اے پئی اسی اپنے آپ نوں تیرے لئی مخصوص کریئے تے تیرے نال اپنی وفاداری دا اظہار کریئے۔ خُداوند مہربان خُدا اسی منت کردے آں پئی ساڈے ساریاں دے اُتے رحم کر۔ خاص طور تے اسی بھائی گلن دے لئی تیرا شکر ادا کردے آں جمدے توں سکھن دے لئی ساڈی توقعات اوہدے اُتے نے۔ خُداوند اسی منت کردے آں پئی ساڈی ساریاں دی اسی سکھن سکھاوون دے عمل دے وچ راہنمائی کر۔ اسی منت کردے آں پئی تیرے لئی اسی اپنیاں دلاں نوں تیار کریئے تے تیرے نال اپنی محبت دا اظہار کریئے۔ اسی ایہہ سارا کجھ تیرے بٹے ساڈے خُداوند یسوع مسیح دا ناں لیندیاں ہوئیاں منگدے آں آمین۔

اسی خُدا دے پاک کلام نوں سکھدیاں ہوئیاں یوحنا دی رائیں لکھی گئی انجیل دے وچوں پاک تشلیٹ نوں ویکھدے پئے آں۔ ہُن اسی مزید خُداوند خُدا دیاں پیروکاراں دی آپس دے وچ یگانگت دے اہم ترین مقصد نوں جانن دی کوشش کراں گے۔ کیوں جے رفاقت نوں مسیحیت دے وچ مرکزی مُقام حاصل اے۔ مسیحیاں دی مرکزی رفاقت دی اہمیت نوں واضح کرن دے لئی خُداوند یسوع مسیح نے اک اہم تے غیر معمولی کم نوں سرانجام دتا اے۔ جمدے

تحت او سارے جہان دیاں گناہاں نوں چک لے جاندا اے۔ کیوں جے محبت اوہدی ہستی دی مرکزی صفت اے جیہڑی اوہناں دے وچ ہمیشہ کم کردی ہوئی دکھالی دیندی اے۔ ایویں خُدا دی کوئی قوت یا قابلیت اجی نہیں سی جیہڑی پہلاں توں کم نہیں کردی پئی سی تے ایہہ دُنیا دے خلق کیتے جاوَن دے نال کم کرن لگ پئی ہوئے۔ کائنات نوں خلق کرن دا کم اجیہا کم اے جیہڑا ہمیشہ خُدا دی کم کرن والی فطرت دے مطابق اے۔ دُنیا دا پیدا کیتا جانا اوہدی محبت دا نتیجہ سی۔ او محبت دو جیاں دی ہستی تے خوشی دا سبب ٹھہری سی۔ ایویں ایہہ دُنیا ایس انتہائی محبت دا ثبوت اے۔ ایس ای لئی اسی ایہہ آھدے آں پئی خُدا محبت اے تے ارادہ ایس محبت دے اظہار دا اک وسیلہ اے۔ خُدا دا جلال وی اوہدی محبت بھری طبیعت دا اک منور پہلو اے۔

خُدا اپنی کامل محبت تے کامل آزادی نوں ساڈے لئی ظاہر کرن دے لئی اپنے آپ نوں محدود کر لیندا اے۔ ایویں او انسانی نجات دے لئی کم کردا اے تے اثر پذیر وی ہندا اے۔ ایہہ ساریاں گلاں خُدا دی ذات دے وچ ازل توں ای پائیاں جاندیاں نے کیوں جے او محبت اے۔ ایس لئی پئی او باپ بیٹا تے پاک روح اے۔ ایویں ای ایہہ آگھنا پئی خُدا دیاں قوتیں کسے ویلے حالت سکون دے وچ سن ایہہ اوہدی پاک شان دے خلاف اے۔ خُدا دے وچ حرکت تے سکون دونوں ای پائیاں جاندیاں نے۔ انسان دی مخلصی دے لئی ایہناں دونوں دی ضرورت اے۔ خُدا دی محبت ایہناں دونوں دا اظہار کردی اے۔

جدوں خُداوند یسوع مسیح نے اپنیا حواریاں دے نال کھانا کھایا سی تے ایہدی تکمیل ایویں کیتی سی پئی ایہہ میرا بدن اے تے آئندہ ایہنوں مُستقل طور تے مناون دا حکم دتا سی۔ جدوں خُداوند یسوع مسیح فسح دے ویلے اپنیاں حواریاں دے نال سی تے اوہنے اوہناں دے اُتے ایہہ ظاہر کر دتا سی پئی او ایس اہم کم نوں کرن نوں جاندا پیا اے۔ یوحنا اپنی انجیلی بیان دے وچ نجات دے تحفے نوں مُفت قرار دیندا اے تے ایہنوں بہت ای سادی لفظاں دے وچ بیان کردا اے ایہنوں تیکر پئی اک نکے بچے دا ذہن وی ایہنوں سمجھ سکدا اے۔ کیوں جے خُداوند یسوع مسیح نے شاگردیت دا اک سادہ جِنا اصول بیان کیتا اے پئی اپنی خُدی دا انکار کروتے اپنی صلیب نوں چک کے اوہدے پچھے ہو لوؤ۔ پس خُدی دا انکار کرنا، صلیب نوں چکنا، تے صلیب دے پرچھاوی دے ہٹھاں و ہدنا نوں نجات دے حصول دے لئی بیان کیتا گیا اے۔ خُدا اپنے کسے وی منصوبے نوں بناون تے ایہنوں پورا کرن دے لئی کسے دا وی محتاج نہیں اے۔ خُدا نے ایس دُنیا نوں خلق کردیاں ہوئیاں اپنے آپ نوں ظاہر کیتا اے۔ حقیقت تے ایہہ پئی بہت ساریاں لوکاں دی وجہ توں ایہہ مُشکل رہی اے پئی ایہہ مجُسم ہون والا خُدا کیویں ہو سکدا اے؟ ایس لئی اسی ایہہ آکھدے آں پئی ایہہ مسئلہ تثلیث الہی ذات دے بارے بہت ساریاں مُشکلاں نوں حل کردیندا اے۔

ہُن اسی یوحنا دی انجیل دے ۱۶ یوں باب نوں پڑھن والے آں۔ ایس باب دے وچ خُداوند
یسوع مسیح دی خدمت دے بارے بیان کیتا گیا اے۔ تے یوحنا دی انجیل دے ۱۶ باب دیاں
پہلیاں دو آیتاں دے وچ ایویں بیان کیتا گیا اے:

میں تہانوں ایہہ گلاں ایس لئی آگھیاں نے پئی تہی تھیڈا نہ کھاؤ۔ لوکی تہانوں عبادتخائیاں دے
وچوں خارج کر دیوں گے۔ سگوں او ویلا آوندا اے پئی جیہڑا کوئی تہانوں قتل کرے گا او گمان
کرے گا پئی میں خُدا دی خدمت کردا پیا آں۔

شاید ایہناں شاگرداں دیاں دلاں دے وچ وی او ای اُمید سی جیہڑی عام یہودیوں دیاں دلاں
دے وچ سی۔ پئی مسیح موعودہ اپنی دُنیا دی سلطنت نوں قائم کرے گا تے روم دی سلطنت ریزہ
ریزہ ہو جائے گی۔ ایہدے اُلٹ اوہناں نوں دسیا سی پئی میں مہردیاں دے وچوں جی
اٹھ کے واپس آسمان اُتے چلا جاواں گا۔ ایہدے بعد خُدا دا پاک روح آئے گا جیہڑا تہاڈی مدد
کرے گا تے تہی میری گواہی دیوں دے لئی دُنیا دے کونے کونے وچ جاؤ گے۔ دُنیا تہاڈے
نال عداوت رکھے گی تے تہانوں ستائے گی۔ خُدا نے اوہناں نوں ایہہ ساریاں گلاں پہلاں توں
ای دس دتیاں سن تاں پئی او ایہہ نہ آکھن پئی اسی دھوکے وچ رہے آں۔ او ٹھوکر نہ کھاؤن یا
اوہناں نوں صدمہ نہ ہوئے۔

اکثر یہودی ایہہ خیال کردے سن پئی عبادت خانیاں دے وچوں خارج کر دتا جانا بے حد پیہڑی
گل اے۔ پر اوہناں یہودیوں نوں ایہہ ای گلاں پیش آون گئیاں جیہڑے ہُن خُداوند یسوع

مسیح دے حواری سن۔ لوکی مسیحی ایمان دے نال بے حد دشمنی رکھن گے تے او اوہدے نام و نشان نوں مٹا دیون دی کوشش کرن گے۔ تے ایویں کردیاں ہوئیاں او ایہہ سوچن گے پئی او خُدا دے خدمت کردے پئے نے۔ ایہدے توں ایہہ ثابت ہندا اے پئی ممکن اے پئی کوئی بندہ بے حد مخلص ہوئے تے جوشیلا ہوئے پر تاں وی او غلطی تے ہوئے گا۔

ایس سارے مُعلّے دی بُنیاد ایہہ ہے پئی انسان خُداوند یسوع مسیح دی الوہیت نوں پچھانن توں انکار کردا اے۔ یہودی اوہنوں قبول نہیں کردے سن تے ایویں اوہناں نے باپ نوں قبول کرن توں وی انکار کیتا سی۔ خُداوند یسوع مسیح نے اپنیاں حواریاں نوں پہلاں توں ایہدے بارے آگاہ کیتا سی تاں پئی او ایہدے توں گھبرا نہ جاوے۔ کیوں جے جدوں اوہناں دے اُتے ایہہ سارا کُجھ آئے گا تے اوہناں نوں ایہہ پتہ لگے گا پئی ایہہ سارا کُجھ اوہناں دیاں جیاتیوں دے لئی خُداوند یسوع مسیح دے منصوبے دا حصہ اے۔ خُداوند نے اوہناں نوں پہلاں ایہہ گلاں ایس لئی نہیں دسیاں سن کیوں جے اوہ آپ اوہناں دے نال سی۔ اوہناں نوں پریشان کرن تے اوہناں دیاں دلاں نوں ایہدے توں ہٹاؤن دی ضرورت نہیں سی جمدی تعلیم او اوہناں نوں دیندا سی۔ پر ہُن کیوں جے او اوہناں نوں چھڈ کے جاندا پیا سی ایس لئی ایہہ ضروری سی پئی او اوہناں نوں اوس راہ دی تعلیم دیندا جیہڑی اوہناں دے سامنے سی۔

شاگرداں نوں ایس گل دے وچ دلچسپی نہیں سی پئی خُداوند یسوع مسیح دے نال کیہ ہون والا
اے۔ او عام انداز دے وچ اوہنوں چُکھدے نے پئی او کتھے جاوَن والا اے۔ او آپ اوہدے وچ
شامل نہیں سن۔

شاید اوہناں نوں خُداوند دی نسبت اپنے مُستقبل دے بارے بہتی فکر سی۔ خُداوند یسوع مسیح
دے سامنے تے صلیب تے قبر سی پر شاگرداں دے سامنے ستایا جانا سی۔ اوہناں دا دل یسوع
دیاں دُکھاں دے باعث نہیں بھر گیا سی سگوں او اپنیاں دُکھاں دے بارے پریشان ہو گئے
سن۔ پر او بے یار و مددگار نہیں چھڈے جاوَن گے۔ خُداوند یسوع مسیح خُدا نے پاک روح نوں
بھیجے گا پئی او اوہناں دے حوصلے نوں وہدائے تے اوہناں نوں پہلاں توں بہتا ٹھوس کرے۔
تے ایہہ مددگار اوس ویلے تیکر نہیں آئے گا جدوں تیکر خُداوند یسوع مسیح آسمان اُتے نہیں
چلا جاندا اے تے جدوں او اپنے جلال نوں پہنچ جاوئے گا تے ایہہ مددگار اوہناں دے لئی دے
دِتا جاوئے گا۔ ایہدے وچ کوئی شک نہیں اے پئی ایس توں پہلاں وی خُدا نے پاک روح
ایس دُنیا دے وچ موجود سی۔ پر ہُن اوہنوں اک نوئے انداز دے وچ آنا سی پئی او ایس دُنیا
دے کفارے نوں ٹھہرائے۔ تے جہناں دا کفارہ دے دِتا گیا اے اوہناں دی مدد کرے۔

پاک روح ایس دُنیا دے وچ آوندیاں ہوئیاں گناہ تے راستبازی دے بارے اوہناں نوں مجرم
ٹھہرائے گا۔ ایہدے توں ایہہ مطلب وی لیا جاندا اے پئی پاک روح انفرادی طور تے گناہ
گاراں دے باطن دے وچ ایہناں گلاں دا شعور پیدا کردا اے۔ ایہہ گل بے شک ٹھیک اے

پر ایتھے اسی ایہدے بارے گل نہیں کردے آں۔ خُدا دا پاک روح آ کے ایس حقیقت دے
بارے ای قصور ٹھہراوندا اے پئی او ایس دُنیا دے وچ اے۔ اوہنوں ایتھے نہیں ہونا چاہیدا
اے کیوں جے خُداوند یسوع مسیح نوں ایتھے ایس دُنیا دے وچ ہونا چاہیدا اے پئی او ایتھے
بادشاہی کرے۔ پر اسی ویکھدے آں پئی دُنیا نے اوہنوں رد کیتا سی ایس ای لئی او واپس اَسماں
دے اُتے چلا گیا سی۔ ایوی خُدا نے پاک روح رد کیتے ہوئے مسیح دی تھال تے آوندا اے۔
ایہدے توں ایس دُنیا دا قصور ثابت ہندا اے۔

پاک روح ایس دُنیا نوں گناہ دے بارے ایس لئی قصوروار ٹھہراوندا اے کیوں جے او مسیح
خُداوند دے اُتے ایمان لیاون توں قاصر رُٹھے سن۔ اوہدے وچ کجھ وی اجیہا نہیں پایا جاندا سی
پئی اسی اوہدے اُتے ایمان نہ لیاوندے پر اسی اوہدا انکار کیتا سی۔ پر ایس دُنیا دے وچ
خُدا نے پاک روح دی موجودگی اوہناں دے قصوراں دا ثبوت سی۔ خُداوند یسوع مسیح نے تے
ایہہ دعویٰ کیتا سی پئی میں راستباز آں۔ پر لوکی آکھدے سن پئی اوہدے وچ بدروح اے۔
خُدا نے ایس گل نوں ثابت کردیاں ہوئیاں اوہنوں سپردیاں دے وچوں جیوندا کیتا تے اوہنوں
واپس اَسماں اُتے اُٹھالیا سی۔ خُدا نے پاک روح ایہہ ثابت کردا اے پئی مسیح ٹھیک اے تے
دُنیا غلط اے۔

پاک روح دی موجودگی ایس دُنیا نوں آون والی عدالت دے بارے وی قصوروار ٹھہراوندی
اے۔ خُدا نے پاک روح ایس دُنیا دے وچ موجود اے ایہدا مطلب اے پئی شیطان نوں صلیب

دے اُتے سزا ہو چکی اے۔ جنے وی لوکی خُداوند یسوع مسیح نوں رد کردے نے او اوہناں نوں عدالت دے دن مجرم ٹھہرائے گا۔ تے ایہہ عدالت دا دن ہُن آون والا سی۔

بے شک خُداوند یسوع مسیح نوں اپنیاں شاگرداں دے نال ہور وی بہت ساریاں گلاں کرنیاں سن پر او ایہناں نوں سمجھن دے قابل نہیں سن۔ ایہہ تعلیم دین دا اصول اے پئی پہلاں سیکھن دے عمل دے وچ کجھ ترقی ہوئے تے فیر بعد دے وچ اعلیٰ سچیاں نوں پیش کیتا جاوے۔

جیہڑے کم نوں خُداوند یسوع مسیح نے شروع کیتا سی اوہنوں خُدا نے پاک روح جاری رکھے گا۔ او ایہناں شاگرداں نوں سچائی دیاں ساریاں راہواں نوں بیان کردیوئے گا۔ اک مفہوم دے مطابق ساری سچائی رسولاں دیاں جیتیاں دے وچ اوہناں دے سپرد کر دتی گئی اوہناں نے ایہنوں تحریری شکل دتی سی۔ تے نویں عہد نامے دے وچ ایہہ سچائی ہُن ساڈے کول موجود اے تے پُرانے عہد نامے دے نال مل کے ایہہ انسان دے لئی خُدا دے تحریری مُکاشفے نوں مکمل کردی اے۔ پر ایہہ گل وی سچ اے پئی خُدا دا پاک روح ساریاں زمانیاں دے وچ خُدا دیاں لوکاں نوں سچائی دی رای وکھاوندا اے۔ او ایس کم نوں نوشتیاں دے وسیلے دے نال پورا کردا اے۔ او صرف اوہناں گلاں نوں ای لکھے گا جنہاں دا حکم اوہنوں باپ تے بیٹا دیوئے گا۔ لکھیا ہویا اے پئی او تہانوں آئندہ دیاں خبراں دیوئے گا۔ ایہدے وچ کوئی شک نہیں اے پئی

نوںے عہد نامے دے وچ خاص طور تے مُکاشفہ دی کتاب دے وچ جتھے آون والے ویلے نوں
پردہ اٹھایا گیا اے۔

پاک روح دا اہم کم خُداوند یسوع مسیح نوں جلال دینا اے۔ ایہدے نال ای اسی ساریاں گلاں
دی مُنادی نوں جان سکدے آں۔ جے ایہدے اثر توں مُنخی نوں عزت تے جلال ملدا اے تے
ایہہ پاک روح دا کم اے۔ ایس ای لئی خُداوند یسوع مسیح نے ایہہ آگھیا سی پئی میرے توں ای
حاصل کر کے او تُہانوں ایہناں خبراں نوں دیوئے گا۔ یعنی او عظیم سچائیاں نوں حاصل کرے
گا جنہاں دا تعلق خُداوند یسوع مسیح دے نال اے۔ تے او اوہناں نوں ایہمانداراں دے اُتے
ظاہر کرے گا ایہہ اجیہا موضوع اے جہدی گہرائی بہت زیادہ اے۔

باپ دیاں ساریاں صفتناں پٹے دیاں وی نے۔ پاک روح نے ایہہ جلال کمالات، جذبات، مرتبے،
فضائل تے خُداوند یسوع مسیح دی معموری نوں شاگرداں دے اُتے ظاہر کر دتا سی۔ یوحنا دی
انجیل دے ۱۶ باب دی ۱۶ تے ۱۷ آیت دے وچ ایویں بیان کیتا گیا اے:

تھوڑی دیر دے وچ تسی مینوں نہیں ویکھو گے تے فیر تھوڑی دیر دے بعد تسی مینوں ویکھ
لو گے۔ پس اوہدیاں کُجھ حواریاں نے آپس دے وچ ایہہ آگھیا پئی ایہہ کیہ اے جیہڑا او سانون
آکھدا اے پئی تھوڑی دیر دے وچ تسی مینوں نہ ویکھو گے تے فیر تھوڑی دیر دے بعد ویکھ لو
گے تے ایہہ پئی ایہہ ایس لئی پئی میں باپ دے کول جاندا آں؟

استھے تھوڑی دیر توں مراد اوہدا ایس دُنیا توں اُٹھالیا جانا اے۔ تے ایہدے نال ایہہ وعدہ وی پایا جاندا اے پئی پاک روح اوہناں دی مدد دے لئی اسی دُنیا دے وچ آجاوے گا۔ اوہدیاں حواریاں نوں ایس فل دی سمجھ نہیں آئی سی کیوں جے خُداوند یسوع مسیح نے ایہہ آکھیا سی پئی میں باپ دے کول جاندا آں تے تُوں مینوں فیر نہ ویکھو گے۔ پر فیر او آکھدا اے پئی تُوں مینوں تھوڑی دیر وچ نہیں ویکھو گے تے فیر تھوڑی دیر وچ ویکھ لو گے۔ ایہہ بیان اوہناں دی سمجھ دے وچ نہیں آیا سی تے او اک دوجے نوں ایہدا مطلب پچھن لگ پئے سن۔ تے یوحنا دی انجیل دے ۱۶ باب دی ۱۹ تے ۲۰ آیت دے وچ ایویں بیان کیتا گیا اے:

یسوع مسیح نے ایہہ جاندیاں ہوئیاں پئی او میرے توں سوال کرنا چاہندے نے اوہناں نوں آکھیا پئی تُوں آپس دے وچ میری ایس گل دے بارے پوچھ پاچھ کردے او پئی تھوڑی دیر دے وچ تُوں مینوں نہیں ویکھو گے تے فیر تھوڑی دیر دے وچ ویکھو گے؟ میں تہانوں سچ آکھدا آں پئی تُوں تے روؤ گے تے ماتم کرو گے پر دُنیا خوش ہوئے گی۔ تسی تے غمگین ہوؤ گے پر تہاڈا ماتم خوشی بن جاوے گا۔

خُداوند یسوع مسیح اوہناں دیاں خیالاں نوں پڑھ سکدا سی۔ او ایہناں سوالاں دی رائیں اوہناں نوں ایہہ بیان کردا اے پئی میں تہاڈے ایس اُلھن نوں چنگی طرح دے نال جاندا آں۔ اوہنے اوہناں دے ایس مسئلے دا براہ راست جواب تے نہیں دتا سی پر اوہنے ایہدے بارے اوہناں نوں مزید معلومات فراہم کیتیاں سن۔ دُنیا ایس لئی خوش ہوئے گی کیوں جے او خُداوند یسوع

مسیح نون صلیب دین وچ کامیاب ہو جائے گی۔ پر شاگرد رون گے تے ماتم کرن گے پر ایہہ تھوڑی دیر دے لئی ہوئے گا کیوں بے اوہناں دا ماتم خوشی دے وچ بدل جاوے گا۔ تے بالکل ایویں ای ہویا سی پہلاں خداوند یسوع مسیح دے جی اپٹھن دے نال تے فیر اوہدے آسمان اُتے اُٹھائے جان دے سببوں اوہناں دا سارا ماتم خوشی دے وچ بدل گیا سی۔ تے یوحنا ۱۶ باب دی ۲۱ تے ۲۲ آیت دے وچ ایویں بیان کیتا گیا اے:

جدوں عورت جنن لگدی اے تے غمگین ہندی اے کیوں بے اوہدے دکھ دی گھڑی آپہنچی پر جدوں بچہ پیدا ہو چکدا اے تے ایس خوشی توں پئی دُنیا دے وچ اک ہور آدمی پیدا ہویا اے اوس درد نوں فیر یاد نہیں کردی اے۔ ایویں تھانوں وی ہُن تے غم اے پر میں فیر تھانوں مللاں گاتے تھانوں دل خوش ہوئے گاتے تھانوں خوشی نوں کوئی وی تھانوں توں کھوہ نہیں لیوئے گا۔

ایہدے توں زیادہ عجیب گل کوئی ہور ہو نہیں سکدی اے پئی جدوں کوئی بچہ پیدا ہندا تے ماں ایہدے بعد اوس درد نوں بھل جاندی اے۔ حواریاں دا حال وی ایویں دا ای ہوئے گا جدوں او خداوند یسوع مسیح نوں فیر دیکھن گے تے اوہدی غیر حاضری تے اوہدی جدائی دے غم نوں بھل جاوون گے۔ اسی فیر ایتھے ایس گل دا اقرار کردے ال پئی سانوں ایہناں ویلیاں دے بارے کجھ علم نہیں اے ایہہ جہناں دے بارے خداوند یسوع مسیح نے ایتھے بیان کیتا اے۔ او آکھدا اے پئی میں فیر تھانوں مللاں گا ایویں او سانوں ساڈی ساری ناراستی توں پاک

کردا اے۔ پُرانے عہد نامے دے وچ ایس ای گل دے اُتے زور دتا گیا اے پئی خُدا خلاصی
دے لئی لہو نوں ورتدا اے۔ لہو دی رائیں او گناہاں نوں براہ راست مٹاؤندا اے۔ ایہدے
اُلٹ اسی ایہہ ویکھدے آں پئی گناہ جیہڑا ساڈے وچ وسیا ہويا اے ایہدی طاقت توں
چھٹکارے دا تعلق اے تے خُدا ساڈے لئی اجھیاں وسیلیاں نوں پیدا کردا اے۔ تے ساڈے لئی
مخلصی دی راہ نوں تیار کردا اے۔

خُداوند خُدا اپنیاں لوکاں دی نجات دے لئی اوہناں دے درمیان سکونت اختیار کردا اے تے
انسانی تاریخ دے وچ وارد ہندا اے۔ خُداوند خُدا بحالی دے لئی اقرار دے سوائے کجھ وی
ساڈے توں طلب نہیں کردا اے۔ ایہدا ساری ذمہ داری نوں خُداوند یسوع مسیح نے اپنی
صلیب دی رائیں آپ لے لیا اے۔ ایویں سانوں پر طرح دی نجات نوں عطا کرن دے لئی او
ساڈے درمیان ظاہر ہويا سی تاں پئی انسان ابدی ہلاکت توں بچا سکے۔ پر خُداوند یسوع مسیح
دی صلیبی موت نوں قبول کر دیاں ہوئیاں ساڈے اُتے ایہہ ذمہ داری عائد ہو جاندا اے
جہدی توقع خُدا ساڈے توں کردا اے۔ کیوں جے ساڈی پُرانی انسانیت نوں اوہدے نال ای
مصلوب کر دتا گیا سی۔ ایویں ہُن اسی پہلاں دی طرح گناہ دے غلام نہیں رہے آں۔ ہُن
سانوں چاہیدا اے پئی اسی اپنیاں دلاں نوں خُداوند یسوع مسیح دے لئی کھولئیے۔ نجات سانوں
خُداوند خُدا دے نال جوڑی رکھدی اے۔ تے ایویں ساڈا خُدا دے نال میل ہو جاندا اے۔
سانوں اقرار کرن تے اوہدے توں مُعافی نوں حاصل کرن دی ضرورت اے۔ خُداوند خُدا نے

ساڈی روحانی ضرورت دی اہمیت نوں سمجھدیاں ہوئیاں ساڈے لئی مخلصی دی راہ نوں تیار کیتا اے۔

ایس صورت دے وچ جدوں اسی خداوند خدا دے حضور اپنیاں گناہاں دا اقرار کردے آں۔
تے او ساڈے توں ساڈی نجات دا کامل ثبوت طلب کردا اے۔ تے ایویں او سانوں ایہدے وچ مزید پختہ کرنا چاہندا اے۔ پر عام طور تے تعلقا دے وچ خرابی اوس ویلے پیدا ہندی اے جدوں اسی ایہہ سوچدے آں پئی اسی ٹھیک آں تے دوجا غلط اے۔ اسی ہر معاملے دے وچ اپنے آپ نوں ٹھیک ای آکھدے آں۔ ایہدے وجہ توں اسی کئی واری اپنے تعلقات دے وچ مشکلات دا شکار ہو جاندا اے۔ خدا بنی آدم دے نال اپنے تعلقات دے وچ درستی دے لئی فکر کردا اے۔ سانوں ایویں دے طریقے کار نوں اپناون دی ضرورت اے جہدے نال اسی نجات تیکر پہنچن دے قابل ہو جاندا اے۔ کیوں جے ایہہ ساڈے منجی دے نزدیک عمدہ تے پسندیدہ اے تے او چاہندا اے پئی سارے آدمی نجات تیکر پہنچ جاون تے سچائی نوں پہچانن۔ کیوں جے خدا اک ای اے تے خدا تے انسان دے وچ درمیانی وی اک ای یعنی یسوع مسیح جیہڑا انسان اے۔ جہنے اپنے آپ نوں ساریاں دے بدلے فدیے دے وچ دے دتا اے پئی مناسب ویلیاں تے اوہدی گواہی دتی جاوے۔ لفظ نجات دا بنیاد تعلق نجات دے نال اے۔ جہدے وچ سانوں کسے شے توں آزاد کروایا جاندا اے جنہوں اسی پسند نہیں کردے آں تے ایہدے توں اسی جان نوں چھڑاؤن دی ہر ممکن کوشش کردے آں۔

ایہدے وچ کوئی شک نہیں اے پئی جدوں اسی اپنے آپ نوں خداوند خدا دے سپرد کردیندے آں تے او نہ صرف ساڈیاں دلاں دے وچ سکونت کردا اے سگوں او ساڈیاں مادی ضرورتاں دا وی خیال رکھدا اے۔ او ساڈیاں پریشانیاں تے دکھاں نوں سانوں بچاوند اے او ساڈی حفاظت کردا اے تے نجات تیکر پہنچ دے وچ ساڈی مدد وی کردا اے۔ پر اسی کیوں جے انسان آں ایس لئی گناہ اے وی زور ماردا اے تے ساڈیاں جسمانی کمزوریاں نوں بروئے کار لیواندیاں ہوئیاں سانوں سٹن دی کوشش کردا اے۔ پر خدا سانوں بحال کردا اے تے ساڈے لئی نجات دی رسائی نوں ممکن بنا دیندا اے۔ یوحنا ۷ باب دی ۱۱ آیت دے وچ ایویں بیان کیتا گیا اے:

میں اگے توں دُنیا دے وچ نہیں ہواں گاتے پر ایہہ دُنیا دے وچ نے تے میں تیرے کول آوند آں اے قدوس باپ! اپنے اوس ناں دے وسیلے دے نال جیہڑا تُو مینوں بخشیا اے اوہناں دی حفاظت کر۔ تاں پئی او ساڈی طرح اک ہون۔

باپ شاگرداں نوں ایس لئی عزیز رکھدا اے کیوں جے اوہناں نے خداوند یسوع مسیح نوں قبول کر لیا سی۔ اوہناں نے اوہدی الوہیت دے اُتے ایمان رکھیا سی۔ تے ایہہ ای وجہ سی پئی خداوند نوں باپ توں درخواست کرن دی ضرورت نہیں سی۔ خدائے پاک روح دے آون دے نال شاگرداں نوں باپ دے نال قربت دا خاص احساس ہويا سی۔ اوہُن بہت ای اعتماد دے نال اوہدے کول آوندے سن۔ تے ایہہ سارا کجھ ایس لئی سی کیوں جے باپ پٹے نوں عزیز رکھدا

سی۔ پئی اوہناں نے مسیح نوں قبول کر دیاں ہوئیاں اوہنوں عزیز رکھیا سی۔ خُداوند یسوع مسیح نے اوہناں نوں بیان کیتا سی پئی میں خُدا دے ولوں آیا آں۔ ایویں نہیں پئی او باپ دے ولوں بھججیا ہو یا اک نبی اے سگوں او باپ دے وچوں نکلیا سی۔ ایہدے توں مُراد اے پئی او باپ دا ازلی بیٹا اے۔ او ایس دُنیا دے وچ آون توں پہلاں باپ دے نال اَسْمان دے اُتے موجود سی تے ایس دُنیا توں رُخصت ہُنڈیاں ہوئیاں او فیر واپس باپ دے کول چلا گیا سی۔ تھوڑی دیر باقی سی پئی خُداوند یسوع مسیح دے اُتے مُقدمہ چلایا جاوے گا تے اوہنوں مصلوب کر دتا جاوے گا۔ اوہدے سارے شاگرد اوہدا ساتھ چھڈ دیون گے تے اپنیاں گھراں نوں چلے جاون گے۔ پر ایس ویلے وی او کلا نہیں ہوئے گا کیوں جے خُدا باپ اوہدے نال اے۔ ایہہ خُدا باپ دے نال اوہدی یکتائی اے جنوں شاگرد سمجھ نہیں سکدے سن۔ تے جدوں سارے اپنیاں اپنیاں جاناں دی خاطر نس جاون گے تے ایہہ ای یکتائی اوہناں نوں سہارا دیوے گی۔ مسیحیت دی تعلیم دے وچ نجات دے منبع دا ذکر بہت ای سوہنیاں لفظاں دے وچ کیتا گیا اے پئی خُدا اک اے تے ایہدے وچ تِن اقنوم نے۔ ایہناں دے وچوں ہر اک دی الگ الگ شخصیت اے پر جوہر اے اعتبار دے نال ایہہ سارے اک ای نے۔ ایہہ سانوں صاف نظر آوندا اے پئی بیٹا باپ دی ہمیشہ عزت کردا اے تے اوہدی تابعداری دے وچ کم کردا اے۔ تے باپ ہمیشہ پٹے دیاں کماں تے اوہدی خدمت دے باعث اوہدے حوصلے نوں وہداوندا اے۔ تے خُدا نے پاک روح ایہناں دوناں دیاں کماں نوں فروغ دین دے لئی اپنے جوہر دکھاوندا اے۔

ایویں ایہہ تنوں ای اپنے جوہر دے اعتبار دے نال اک ای نے۔ ایہہ ساریاں صفتاں خُدا دے
وچ ازل توں ای پائیاں جاندیاں نے کیوں جے او محبت اے۔ ایس ای لئی او باپ بیٹا تے پاک
روح اے۔ ایویں ایہہ آکھنا پئی خُدا دیاں قوتیں ایس کائنات دے خلق کیتے جاوَن توں پہلاں
سکون دی حالت دے وچ سن، ایہہ خُدا دی شان دے خلاف اے۔ یاد رکھو پئی خُدا دے وچ
حرکت و سکون دونوں ای پائیاں جاندیاں نے۔ کیوں جے انسان دی مخلصی دے لئی ایہناں
دوناں دی ضرورت اے۔ خُدا دی محبت ایہناں دونوں دا اظہار انسان دے نال کردی اے۔
خُدا عظیم اے تے او اپنے کلمے دے وسیلے دے نال پاک روح دی مدد دے نال ایمانداراں دیاں
جیتیاں دے وچ کم کردا اے۔ او ایمانداراں دیاں جیتیاں نوں خُدا دی تابعداری دے وچ
گزارن تے اوہناں نوں کامل ایمان دے نال فحیح بخشد اے۔ ایویں اسی پاک تثلیث دیاں اہم
کماں دے سببوں اوہدے نال نوں جلال دیندے آں۔ اسی اپنے ایمان دے اظہار دی رائیں
خُدا تے ٹالوٹ دے اُتے اپنے بھروسے تے توکل دا اظہار کردے آں۔ بنی نوع انسان دی
نجات دے لئی پاک تثلیث دے اہم کم دی وجہ توں خُدا دے منصوبے کئے سوہنے لگدے
نے۔ ایہدے وچ کوئی شک نہیں اے پئی او انسان نوں رد نہیں کردا اے۔ خُداوند یسوع
مسیح جہدے وچ اک ای ویلے دے وچ انسان تے خُدا دونوں دیاں صفتاں پائیاں جاندیاں سن۔
خُداوند یسوع مسیح دی ایس ساری گل بات دا مقصد ایہہ سی پئی شاگرد اطمینان حاصل کرن۔
جدوں لوکی اوہناں دے نال پیہڑا سلوک کرن گے تے اوہناں دے نال عداوت رکھن گے تے

اوہناں دے اُتے چُوٹھے الزام لگاؤن گے۔ سگوں اوہناں دے اُتے تشدد کرن گے تے او
 خُداوند یسوع مسیح دے وچ اطمینان نوں حاصل کرن گے۔ خُداوند یسوع مسیح اپنے صلیبی کم
 دی رائیں ایس دُنیا دیاں کماں دے اُتے غالب آیا اے۔ ایہناں ساریاں مُصیبتاں دے باوجود
 شاگرداں نوں ایہہ یقین ہونا چاہیدا اے پئی خُداوند یسوع مسیح اوہناں دے نال اے۔ خُداوند
 یسوع مسیح دا خُدا باپ دے نال تعلق اینا گہرا سی پئی او کسے وی کم نوں اپنے آپ نہیں کردا
 سی۔ ایہدے توں مراد ایہہ نہیں اے پئی او ایہناں کماں نوں اپنے آپ نہیں کر سکدا سی
 سگوں ایہہ پئی او صرف اوہناں کماں نوں ای کردا سی جنہاں نوں او باپ نوں کردیاں ہوئیاں
 ویکھدا سی۔ خُداوند یسوع مسیح نے خُدا باپ دے نال برابری دا دعویٰ کیتا سی پر اوہنے نچوڑ
 مختار ہون دا دعویٰ نہیں کیتا سی۔ او خُدا دے نال پورے طور تے برابر سی پر او اوہدے توں
 وکھ خُود مختار نہیں سی۔

پیٹے دے لئی خُدا دی خاص محبت دا نشان ایہہ سی پئی او جنیاں کماں نوں آپ کردا سی اوہناں
 نوں باپ نوں وی دکھاندا سی۔ ایہناں کماں نوں خُداوند یسوع مسیح نے نہ صرف ویکھیا سی
 سگوں او ایہناں نوں کرن دی قُدرت وی رکھدا سی۔ ایہدے نال ایہہ خُداوند یسوع مسیح نے
 اوہناں نوں آکھیا پئی او اوہناں نوں ایہدے توں وی وہڈے وہڈے کماں نوں دکھائے گا تاں پئی
 لوکی حیران ہون۔ پاک روح دے آون دے نال ای اوہناں نوں خاطر جمعی تے برداشت دی
 نوی قوت تے طاقت حاصل ہوئے گی پئی او دُشمن دا مُقابلہ ڈٹ کے کر سکن۔

بہت واری ایویں ہو یا سی پئی مخالفان نے خُداوند یسوع مسیح نوں پھڑن دی کوشش کیتی سی
پر او ایویں نہیں کر سکے سن۔ کیوں جے اے اوہدا ویلا نہیں آیا سی۔ پر ہُن اوہدا ویلا آگیا سی
پئی صلیب دے وسیلے دے نال اوہدا جلال ظاہر ہوئے۔ او صلیب دے اُتے اپنی موت نوں
دیکھدا پیا سی تے ایہہ سوچدا سی پئی جے او قبر دے وچ رہوئے گاتے لوکی اوہنوں صرف اک
انسان سمجھن گے پر جے خُدا اوہنوں مُردیاں دے وچوں جیوندہ کرے گاتے اوہدا ایہہ جلال
ثبوت ہوئے گا پئی او خُدا دا بیٹا تے ایس دُنیا دا بچاون والا اے۔ خُداوند نے ایس ای گل نوں
پیش نظر رکھدیاں ہوئیاں اوہنوں تیجے دن مُردیاں دے وچوں جیوندہ کیتا سی۔ باہجوں اوہنوں
آسمان اُتے چگدیاں ہوئیاں عزت تے جلال دے تاج نوں اوہدے سر دے اُتے رکھیا سی۔ تاں
پئی بیٹا اپنے باپ دے جلال نوں ظاہر کرے۔

خُداوند یسوع مسیح نے صلیب دے اُتے کفارہ دیون دے کم نوں پُورا کیتا سی۔ ایہدے نتیجے
دے وچ خُدا نے اپنے پٹے نوں ہر اک بشر دے اُتے جلال دتا اے۔ خُداوند یسوع مسیح دے
صلیب دے اُتے کفارہ دیون دے کم نوں پُورا کیتا اے۔ او اوہناں ساریاں نوں ہمیشہ دی
جیاتی دیندا اے جہناں نوں باپ نے اوہنوں بخشیا اے۔ ایتھے وی سانوں ایہہ یاد دوایا گیا اے
پئی ایس دُنیا دی بُنیاد رکھن توں پہلاں وی خُدا نے کجھ لوکاں نوں اپنے لئی چُنیا سی تے وکھ
کیتا سی تاں پئی او مسیح دے ہون۔ پر تاں وی ایہہ یاد رکھو پئی خُدا ہر اک دے لئی نجات

نوں پیش کردا اے۔ کوئی وی اجیہا نہیں اے جیہڑا خُداوند یسوع مسیح دے اُتے ایمان نہیں
لیاؤندا اے تے او نجات نوں حاصل نہ کرے۔

ایہنوں بہت ای سادگی دے نال واضح کیتا گیا اے پئی ہمیشہ دی جیاتی کیویں حاصل ہندی
اے۔ ایہہ خُدا تے خُداوند یسوع مسیح نوں جانن دے نال مدی اے۔ ایس صلیبی کم دی وجہ
توں خُدا باپ نوں جلال ملیا اے تے ایہدے نال باپ دی حکمت، وفاداری، پاکیزگی تے محبت
نوں جلال ملیا اے۔ اوہنے اک منصوبے نوں واضح کیتا اے جہدے نال او عادل ٹھہریا اے تے
ایہدے نال ای گناہ گاراں نوں راست ٹھہراون والا بنیا اے۔ خُدا ہر اک کم دے وچ خود مختار
اے تے او ای خالق تے مالک اے تے اوہدے سارے کم عدل تے مبنی نے۔ کسے وی مخلوق
نوں خُدا دیاں فیصلیاں دے اُتے اعتراض کرن دا کوئی حق نہیں اے۔ اسرائیل وارد کیتا جانا
کوئی ظالمانہ رویہ نہیں سی سگوں ایہہ اوہناں دیاں قصوراں دے سببوں سی۔ کیوں جے
اوہناں دے کول توبہ کرن دے لئی بہت ویلا باقی سی۔

خُداوند یسوع مسیح دی صلیب نے اوہدی وفاداری نوں بیان کیتا سی پئی اوہنے اپنے وعدے نوں
پورا کیتا سی پئی عورت دی نسل سب دے سر نوں کُلمے گی۔ خُداوند یسوع مسیح اپنے باپ دے
نال توں آیا سی۔ یعنی او اپنے باپ دی مرضی نوں پورا کرن دے لئی آیا سی۔ او اپنے باپ دے
نال نوں جلال دیون دے لئی تے ساریاں گلاں دے وچ اوہناں نال اُچا کرن دے لئی آیا سی۔
جے انسان واقعی خُدا دے نال محبت رکھدے تے او اوہدے نال وی محبت رکھدے جیہڑا ساپنے

ہر گل تے کم دے وچ خُدا دی مرضی نوں پُورا کردا اے۔ ایویں ایہناں گلاں توں خُدا اجھیاں
جذبیاں دا اظہار کردا اے جیہڑے کامل وفاداری دا ثبوت نے۔ ایہہ اوہدی بے حد محبت اے
جیہڑی او انساناں دے نال رکھدا اے۔

ایویں جتھوں تیکر خُدا دی مخلصی دا تعلق اے تے ایہدا سبب خُدا دی محبت دے سوا ہور کُجھ
وی نہیں اے۔ نہ تے ساڈی اخلاقیات ایس قدر بہتر نے پئی اسی خُدا نوں خوش کر سکئیے تے
نہ ای ساڈے کم اپنے چنگے نے پئی اسی خُدا نوں پسند آسکئیے۔ ایہدا سبب صرف خُدا دی بے
پناہ محبت اے جیہڑی او انسان دے نال رکھدا اے۔ خُدا دا ایہہ مُطالبہ سی پئی تھی پاک ہو۔
کیوں جے خُداوند تہاڈا خُدا پاک اے۔ جدوں اسی اوہدی نجات نوں حاصل کر لیندے آں تے
ساڈیاں ذمہ داریاں و ہد جانڈیاں نے پئی اوی ہور زیادہ اوہدیاں حکماں دی پیروی کرئیے جمدا
مُطالبہ او اپنیاں لوکاں دے نال کردا اے۔ ایویں عبادے تے اخلاقی حیاتی دونوں ای انسان
دے لئی بے حد ضروری نے۔ بھاویں جے بدی ہر زمانے دے وچ خُدا تے اوہدیاں لوکاں دے
اُتے غالب آون دی کوشش کردی اے۔ جیویں پُرانے عہد نامے دے وچ سی اویں ای نویں
عہد نامے دے وچ وی او اپنے اثر نوں ایمانداراں دے اُتے ظاہر کرن دی کوشش کردی
اے۔ ایہہ طے ہے پئی خُداوند اسرائیل دا خُدا قادر اے تے او جلال دے نال فتح مند اے۔
ایویں او جیہڑے نجات پاؤن دے لئی خُداوند خُدا دے کول جانڈے نے تے اوہناں نوں خُدا
توں حقیقی خُوشی تے اطمینان حاصل ہندا اے۔ ایویں اسی نوئے سرے توں خُداوند یسوع

مسیح نون قبول کردیاں ہوئیاں نوئے انسان بن جانده آں تے اک نوى روحانى جياتى نون
 گزارنا شروع کردے آں۔ خدا هر زمانه دے وچ اپنیاں لوکاں تون وفادارى دى توقع کردا
 اے۔ ايويں خداوند خدا ايمه بيان کردا اے پئى ميں اپنے زور بازو دے نال اپنیاں لوکاں نون
 نجات ديندا آں۔ خدا آپ ايس سارے كم نون پورا کردا اے تے او اپنے بٹے نون بھيجا اے
 پئى او ايس سارے كم نون اپنى جان دى قربانى ديندياں ہوئياں پورا کردا اے۔ ايمه خدا دا
 خاص كم سى جنون خداوند يسوع مسيح نے اپنى جان ديندياں ہوئياں پورا كيتا اے۔
 خداوند يسوع مسيح دى صليب يسوع مسيح دى پاكيزگى نون ظاھر كردى اے پئى ساڈے عظيم
 عوضى دے وچ او سارياں صفتاں پائياں جاندياں نے جنناں دا تقاضا شريعت كردى اے۔
 صليب نے خدا دى محبت نون انساناں دے اُتے ظاھر كيتا اے۔ اسى ويكھدے آں پئى صليب
 دے وسيله خدا اپنے بٹے نون جلال ديندا اے۔ صليب نے ايمه ثابت كر دتا اے پئى او سارياں
 تون بهتا ترس كھاون والا اے اوہنے ساڈے بدلے دكھاں نون برداشت كيتا اے۔ او ساڈى
 خاطر لعنتى بنيا سى تے ساڈى خاطر اوہنے عوضى دى قيمت نون ادا كردياں ہوئياں سانوں نجات
 عطا كيتى اے۔ صليب نے ايمه ظاھر كر دتا اے پئى او سارياں تون بهتا صبر كرن والا تے
 برداشت كرن والا اے۔ ايمه پئى او عام بندياں دى طرح دى موت نھيں مرياسى سگوں اوہنے
 اپنے آپ نون رضاكارانه طور تے اوہدے حوالے كر دتا سى۔ جھدا تصور كوئى وى دماغ نھيں
 كرسكدا اے، حالانكه او اك لفظ دے نال اپنے باپ تون فرشتياں نون اپنى مدد دے لئى طلب

کرسکدا سی پر اوہنے ایویں نہیں کیتا سگوں ایہنوں ایس ای طرح دے نال ہون دتا سی۔
 صلیب نے اوہدی قدرت نوں وی ظاہر کر دتا سی پئی اوہنے ساری دُنیا دیاں خطاواں دے بھار
 نوں چک لیا سی۔ تے شیطان نوں شکست دیندیاں ہوئیاں اوہنے اوہدے شکار نوں کھوہ لیا سی۔
 ایس دُنیا دے وچ آون توں پہلاں مسیح خُداوند اَسْمان دے اُتے خُدا باپ دے نال رہندا سی۔
 جدوں فرشتے اَسْمان دے اُتے دھیان کردے سن تے او الوہیت دے سارے جلال نوں
 ویکھدے سن۔ پر جدوں خُداوند یسوع مسیح ایس دُنیا دے وچ آگیا سی تے الوہیت دا سارا جلال
 پردے دے اندر چلا گیا سی۔ بھاویں جے او اوجے وی خُدا سی پر اوہدا جلال ویکھن والیاں نوں
 نظر نہیں آوندا سی۔ اوہناں نوں صرف اک ترکان دا بیٹا ای نظر آوندا سی۔ اتھے اسی
 ویکھدے آں پئی خُداوند یسوع مسیح اپنے باپ توں ایہہ دُعا منگدا اے پئی مینوں اپنے نال
 جلالی بنا دے۔ میں اپنے تجسم توں پہلاں جیویں تیرے نال سی اوہنوں بحال کردے۔ ایہدے
 توں سانوں خُداوند یسوع مسیح دے ازل توں ہون دی تعلیم سانوں ملدی اے۔
 خُداوند یسوع مسیح نے اَسْمانی باپ دے نال نوں انساناں دے اُتے ظاہر کر دتا سی۔ خُدا دے
 پاک کلام دے وچ ناں توں مُراد اوہدے نال دیاں صفتاں نوں واضح کرنا اے۔ خُداوند یسوع
 مسیح نے باپ دی حقیقی ذات نوں وضاحت دے نال بیان کر دتا سی۔ خُدا نے ایہناں حواریاں
 نوں دُنیا توں وکھ کر دیاں ہوئیاں اپنے پٹے نوں دتا سی۔ او خُدا دے بخشش تے لہو دے نال
 خریدے جاوَن دے سببوں مسیح دے ہو گئے سن۔ اوہناں دیاں ساریاں کمیماں کمزوریاں دے

باوجود خُداوند یسوع مسیح اوہناں دے بارے باپ نوں آکھدا اے پئی اوہناں نے تیرے کلام
 دے اُتے عمل کیتا اے۔ او اوہناں دی تعریف کردیاں ہوئیاں بیان کردا اے پئی اوہناں نے
 اوہدی تعلیم نوں قبول کردیاں ہوئیاں اوہدے اُتے عمل کیتا اے۔ خُداوند خُدا بنی نوع انسان
 دے لئی کامل نجات دا انتظام کردا اے۔ جے خُدا دا بیٹا ساڈیاں گناہاں دی سزا نوں اپنے اُتے
 نہ چک لیندا پئی اسی مُعاف کر دتے جائیے تے اسی خُدا توں کوئی اُمید نہیں رکھ سکدی سی۔
 پئی او انسان نوں گناہ دی قید توں چھڑائے تے اپنے بیٹے دے وسیلے دے نال ابدی نجات
 بخشے۔ بیٹے نے اپنی جسمانی حیاتی دے وچ باپ دی پوری پوری تابعداری کیتی سی۔ اسی اپنیاں
 کمزوریاں تے بیماریاں دے سببوں دکھاں تے مُصیبتاں دے وچ دوچار رہندے آں۔ تے اسی
 خُدا دی پاکیزگی تے راستی دے معیار نوں کدی وی برقرار نہیں رکھیا اے جمدی توقع اوس
 ابدی خُدا نوں ساڈے توں سی۔ خُداوند خُدا نے ساڈی قیمت نوں ادا کردیاں ہوئیاں ساڈے
 نال نویں عہد نامے دے وچ اک مُعاہدہ کیتا اے۔ جمدے باعث اسی اپنیاں گناہاں توں رہائی
 نوں حاصل کردیاں ہوئیاں اوہدی پاک مرضی دے ماتحت ہو جاندے آں۔ تاں پئی اگے توں گناہ
 ساڈے اُتے حکمرانی نہ کرے سگوں خُداوند خُدا ساڈا حاکم بنے۔ جہنے ساڈی نجات دے لئی قیمت
 نوں ادا کیتا اے۔

خُداوند یسوع مسیح نے اپنی زمینی خدمت دے وچ اپنے باپ نوں کاملیت دے نال ظاہر کیتا
 سی۔ اوہنے اپنیاں حواریاں دے اُتے واضح کر دتا سی پئی میں اپنے اختیار دے نال کُجھ نہیں

کرسکدا آں تے کجھ نہیں آکھدا آں۔ سگوں میں صرف او ای کردا آں جو باپ مینوں آکھدا اے
 ایس لئی پئی او ایمان لیاون پئی باپ نے مینوں بھیجیا اے۔ خُداوند یسوع مسیح نے خُدا باپ
 دے مشن نوں پورا کیتا اے جہنوں اوہنے بھیجیا سی۔ تے او خُدا دی مرضی نوں مندیاں
 ہوئیاں ایس دُنیا دے وچ آیا سی۔ ایویں او یہواہ دا کامل خادم سی۔ او چاہندا سی پئی سارے
 آدمی نجات تیکر پہنچ تے سچائی دی پچھان نوں حاصل کرن۔ کیوں جے خُدا اک ای اے تے
 خُدا تے انسان دے وچ درمیانی وی اک ای اے یعنی مسیح خُداوند جیہڑا انسان اے۔ تے
 ایہدے وسیلے دے نال او انسان نوں بحال کردا اے۔ اسی خُداوند یسوع مسیح دی شخصیت
 نوں پورے طور تے جان دے آں پئی اوہنے کیوی گناہ گاراں دی نجات دے بھار نوں چکلیا سی۔
 اوہنے اپنے آپ نوں سایاں دے بدلے فدیے دے وچ طور تے دے دتا سی پئی مناسب ویلیاں
 تے اوہدی گواہی دتی جاوے۔ ایویں ایس لفظ نجات دا بُنیادی تعلق آزادی دے نال اے۔ کیوں
 جے خُدا نے ساڈیاں گناہاں نوں ساڈے ذمہ نہیں لگایا اے سگوں اوہناں نوں اپنے پیٹے دے
 اُتے لد دتا سی۔ تاں پئی او سزا نوں چکدیاں ہوئیاں ساڈا اطمینان بن جاوے۔ ایویں خُداوند
 یسوع مسیح ساڈیاں گناہاں تے ساڈی موت نوں قبول کردا اے۔ تے اسی اوہدی راستبازی تے
 حیاتی نوں حاصل کردے آں۔ اوہنے ساڈے نال اک مُبارک تبادله کیتا اے۔ تے اوہنے
 ساڈی گناہ گار شخصیت نوں آپ لے لیا اے تے سانوں اپنے معصوم تے فحیمند شخصیت بخش
 دتی اے۔ ایہہ تبادله اپنے آپ نہیں ہو جاندا اے سگوں ایہہ صرف ایمان دی رائیں وجود

دے وچ آوندا اے۔ ایہہ سانوں خُداوند یسوع مسیح دے نال پیوستہ کر دیندا اے۔ پچناچہ گناہ، موت تے سزا جیہڑی ساڈے حصے دے وچ سی اوہنوں خُداوند یسوع مسیح نے آپ قبول کیتا اے۔

سردار کاہن ہندیاں ہوئیاں اوہنے شاگرداں دے لئی دُعا منگی سی اتھے اوہنے دُنیا دے لئی درخواست نہیں کیتی سی۔ پر ایہدے توں مراد ایہہ نہیں اے پئی اوہنوں ایس دُنیا دی فکر نہیں سی۔ اسی ویکھدے آں پئی صلیب دے اُتے اوہنے درخواست کیتی سی پئی اے باپ ایہناں نوں مُعاف کر کیوں جے ایہہ نہیں جاندے نے پئی کیہ کردے نے۔ نجات دا حصول اصل دے وچ ساڈے نقطہ نظر نوں بدل دیندا اے۔ پہلاں اسی ایس جہان دیاں فکراں دے وچ لگے رہندے آں پر جدوں ای خُداوند خُدا نوں قبول کر لیندے آں تے ساڈیاں نظراں خُدا دے ول نوں لگ جاندیاں نے۔ ایہہ ساریاں توں اہم شے اے جہنوں خُداوند خُدا نے ساڈیاں جیتیاں دے وچ کیتا اے۔ جدوں خُدا نے پاک روح تہاڈیاں جیتیاں دے وچ آوندا اے تے او اپنی پاک تے زبردست محبت دے نال تہانوں بدل دیندا اے۔

خُداوند یسوع مسیح جیہڑا ساڈا عوضی اے او ای ساڈی قیمت ٹھہرایا گیا اے۔ اوہنوں ای مُقرر کیتا گیا اے پئی او ساڈی نجات دے لئی ایہناں ساریاں گلاں نوں برداشت کرے۔ تے ساڈیاں جاناں دی نجات دے لئی او اپنی جان نوں فدیے دے طور تے دیوئے۔ سانوں کدی وی ایس گل نوں اپنیاں جیتیاں توں نظر انداز نہیں کرنا چاہیدا اے۔ ایہناں دگھاں نوں

برداشت کردیاں ہوئیاں او اپنی محبت نوں ساڈے اُتے ظاہر کردا اے۔ الہی تعلیم دے مطابق
خُدا دا رحم نجات دی صورت دے وچ سانوں مُیسر آوندا اے۔ کیوں جے خُدا ساڈے نال پیار
کردا اے ایس لئی او سانوں کدی وی نظر انداز نہیں کردا اے۔ خُداوند خُدا ایویں ساڈیاں
جیتیاں دے وچ داخل ہندا اے پئی او سانوں نوای مخلوق بنا دیندا اے۔ ایویں اسی خُدا دے
گھرانے دا حصہ بن جاندا اے۔ جے اسی اپنی جیتی دے اُتے دھیان کردے آں تے سانوں
ایہہ پتہ لگدا اے پئی اسی کیوں اپنی دیر انتظار کیتا اے۔ سانوں تے بہت ای پہلاں خُداوند
خُدا نوں قبول کر لینا چاہیدا سی۔

یوحنا دی انجیل دے ۷ اوں باب دے وچ باپ تے پٹے دے وچ گمگم یکتائی ویکھن نوں بلدی
اے۔ خُداوند یسوع مسیح دوبارہ اپنی آسمان اُتے واپسی دے ول نوں دھیان کردا اے تے
قدوس خُدا باپ دے نال مخاطب ہندا اے۔ خُدا نے خُداوند یسوع مسیح دے وچ عوضی قربانی
نوں مہیا کردیاں ہوئیاں ایس حالت توں پنڈیاں ہوئیاں ساڈے ساریاں دے لئی نجات دا وڈا
انتظام کیتا اے۔ کیوں جے ایس قربانی توں صرف ایمان دی رائیں ای فائدہ چکیا جاسکدا
اے۔ ایس لئی ایہہ یہودیاں تے غیر یہودیاں دونوں دے لئی لازمی اے۔ لازمی اے پئی
راستبازی دا اطلاق جیتی تے ہندا اے تے ایہہ مسیح دے نال پیوستہ ہون دے نال بلدی
اے۔ کیوں جے جیویں ایماندار مسیح دے وچ مردا اے اوں ای اوہدے وچ جیوندہ وی
رہندا اے۔ ایہہ نوی جیتی اک نوی قسم دی خدمت دا تقاضا کردا اے۔ کیوں جے بھاریں جے

ایماندار شریعت توں آزاد ہو گیا اے۔ پر اہجے وی او خُدا دا عَلام اے۔ پاکیزگی دے سلسلے دے
 وچ شریعت کوئی مدد نہیں کردی اے کیوں جے ایہہ باطنی کشمکش نوں پیدا کردی اے۔
 خُداوند خُدا ساڈا مالک اے تے اوہدے سارے ای کم عدل تے مبنی نے۔ کسے وی مخلوق نوں
 خُدا دے کسے وی فیصلے دے اُتے اعتراض کرن دا کوئی حق نہیں اے۔ اسرائیل دا رد کیتا جانا
 کوئی ظالمانہ رویہ نہیں سی سگوں ایہہ اوہناں دیاں قصوراں دے سببوں سی کیوں جے اوہناں
 دے کول توبہ کرن دے لئی بہت سارے مواقع سن۔ ایویں نجات دے لئی سانوں وی قائل
 کیتا جاندا اے۔ پئی اپنیاں گناہاں توں توبہ کریے تے خُدا دے غضب توں ڈریے۔ تے
 ایماندار نوں راستبازی دے نال بہت ساریاں برکتاں بلدیاں نے تے ایویں نتیجے دے وچ مسیح
 خُداوند توں سانوں حیاتی ملدی اے۔ روح دے وچ نوی حیاتی ساڈی پُرانی عَلامی دی تھاں لے
 لیندی اے۔ تے ایویں ایہہ نوی حیاتی ایماندار نوں فحیدواندی اے کیوں جے گناہ دی طاقت
 کھو لئی جاندی اے۔ روح دے شفاعت تے خُدا دی محبت نے جیہڑا انسان نوں تحفظ عطا کیتا
 اے ایہدے نال موجودہ حیاتی نوں تقویت ملدی اے۔

خُداوند یسوع مسیح نے ایہہ دُعا کیتی سی پئی او سادی طرح دے نال اک ہون۔ ایتھے مسیحی
 کردار دے وچ اک ہون دے بارے بات کیتی گئی اے۔ جیویں باپ تے بیٹا اخلاقی لحاظ دے
 نال اک نے ایویں ای ایمانداراں نوں وی اک ای ہونا اے۔ یہودی خُداوند یسوع مسیح دے
 اُتے ایہہ الزام لگاوندے سن پئی او اپنے آپ نوں خُدا دے برابر بیان کردا اے۔ خُداوند نے

اوہناں دے الزام دا انکار نہیں کیتا سی سگوں اوہنے اوہناں نوں زبردست ثبوت پیش کیتے
سن پئی میں تے باپ اک ای آں۔ جیویں باپ مُردیاں نوں جیوندہ کردا اے اویں ای بیٹا وی
جہناں نوں چاہندا اے اوہناں نوں جیوندہ کردا اے۔

نویں عہد نامے دے وچ اسی ایہہ ویکھدے آں پئی باپ نے عدالت دا سارا کم پٹے دے سُپرد
کیتا اے۔ ایس کم دے لئی لازم اے پئی او مطلع علم تے راستبازی رکھدا ہوئے۔ او انسان
دیاں ارادیاں تے خیالاں نوں سمجھدا اے۔ ایہہ کئی عجیب گل لگدی اے پئی ساری دُنیا دا خالق
ایہناں یہودیوں دے سامنے کھلوتا اپنے اختیار دے بارے اوہناں نوں دسدا پیا سی پر تاں وی او
اوہنوں چکھاندے نہیں سن۔

اسی اوہدی محبت دے سببوں اوہدی شفقت وچ فتحیابی نوں حاصل کردے آں۔ ایویں ایہہ
عناصر خاص طور تے خُدا دے نال ساڈے تعلقات توں دُرست رکھن دا سبب ہندے نے۔
خُدا دا نجات دا سارا انتظام بہت ای چنگے طریقے دے نال پورا ہندا اے۔ نیکی ہمیشہ بدی دے
اُتے غالب آجاندی اے تے راستبازی گُناہ دے اُتے بھاری اے۔ خُداوند خُدا دی نجات دا
لاخہ عمل اک خاص طریقے دے نال تکمیل نوں پہنچدا اے۔ ایویں خُداوند نوں تسلیم کردیاں
ہوئیاں اسی ایہہ محسوس کردے آں پئی او سانوں ہر طرح دیاں بدیاں دے اُتے غلبہ عطا کردا
اے۔ ایویں اوہدی ای مدد نوں حاصل کردیاں ہوئیاں اسی حقیقی نجات تیکر پہنچدے آں۔

خُدا نے کیوں عدالت دے سارے کم نوں پٹے دے سُپرد کیتا سی؟ ایس لئی پئی سارے پٹے دی عزت کرن۔ ایویں لہو جنوں خُدا نے پاک کرن دا وسیلہ ٹھہرایا اے او سانوں ساڈی ساری ناراستی توں پاک کردا اے۔ پُرانا عہد نامہ ایس ای گل دے اُتے زور دیندا اے پئی خُدا لہو نوں خلاصی دے لئی ورتدا اے۔ لہو دی رائیں او گناہاں نوں براہ راست مٹا دیندا اے۔ ایہہ دُرست اے پئی ایہناں مُخالف عنصراں دے نال ساڈا کوئی واسطہ نہیں سی۔ پر ساڈی آزاد مرضی نوں ورتدیاں ہوئیاں سانوں ورغلاوندیاں ہوئیاں سانوں ایس بھیانک حالت دے وچ مُبتلا کر دتا گیا اے۔ ایس توں پہلاں ساڈا ایہدے نال کوئی واسطی نہیں سی۔ پر چنچدا توں جُدائی دے نتیجے دے وچ اسی ایہدے قبضے تے اختیار دے وچ آجاندے آں تے سانوں ایہناں توں رہائی نوں حاصل کرن دی شدت دے نال ضرورت اے۔ پر ایہدے اُلٹ اسی ایہہ ویکھدے آں پئی گناہ جیہڑا ساڈے وچ وسیا ہويا اے ایہدے طاقت توں چھٹکارے دا تعلق اے تے خُدا آپ ساڈے ساریاں دے لئی مخلصی دی راہ نوں تیار کردا اے۔ ایویں خُداوند یسوع مسیح دی حیاتی نوں خطا دی قربانی دے طور تے گزرا نیا گیا اے۔ اوہنے نوئے عہد دے خادم تے کامل تے بے عیب برے دے طور تے سانوں بحال کیتا اے۔

خُدا دا پاک کلام ایس گل دا دعویٰ دار نہیں اے سگوں او نجات دی صورت دے وچ ایہدیاں ساریاں مرحلیاں نوں پورا کردا اے۔ اوہنے ساڈے گناہاں دے لئی فدیہ دتا اے۔ اسی ایس توں پہلاں گناہ گار فطرت دے حامل سی۔ ایہناں دا بیان ہر طرح دی جسمانی تے روحانی طاقت

توں چھٹکارے دی صورت دے وچ خُدا نے اپنیاں لوکاں دے نال کیتا اے۔ ایہدی ای بُنیاد
سانوں نویں عہد نامے دے وچ وی دیکھن نوں ملدی اے۔ کیوں جے او ای سانوں رہائی بخشن
والا اے۔ تے ایہدی ای پس منظر دے وچ نویں عہد نامے دا رہائی بخشن والا مسیح ظاہر ہندا
اے۔ اوہنے دکھاں نوں چکن والے خادم دے شکل دے وچ اپنے آپ نوں ساڈے اُتے ظاہر
کیتا اے۔ ایویں اسی اوہدی پاک محبت دے وچ بلائے جان دے آل۔ خُدا نجات دے لئی
راستبازی دی توقع کردا اے تاں وی اوہنے ایس موجودہ جہان دی بہتری دے لئی انتظام کیتا
ہویا اے۔ اوہنے خُداوند یسوع مسیح نوں عوضی دے طور تے قربان کردیاں ہوئیاں ساڈی نجات
دے سارے کم نوں پورا کر دتا اے۔ پر ایس قربانی نوں قبول کردیاں ہوئیاں اسی کامیابی نوں
حاصل کر دے آل۔ تاں وی نجات دا حصول سانوں خوشی تے اطمینان مہیا کردا اے۔ خُدا دا
پاک کلام جیہڑی راستبازی دی توقع ساڈے توں کردا اے ایہدا انحصار نیک کماں دے اُتے
نہیں سے سگوں ایمان دے اُتے ہے۔ ایماندار دی راستبازی دے نال سانوں ہور وی بہت
ساریاں برکتاں بلدیاں نے تے ایویں مسیح دے وسیلے دے نال سانوں نجات حاصل ہندی
اے۔ خُداوند خُدا اپنے کردار دیاں صفتاں دے باعث گناہ نوں تے بدی نوں مغلوب کردا
اے۔ ہر قسم دے روحانی تے جسمانی مُشکلات توں چھٹکارے دے لئی خُدا آپ ساڈی مدد دے
لئی انتظام نوں کردا اے۔ پر ایہدے توں مُراد ایہہ نہیں اے پئی اسی پہلاں گناہ کر لئیے تے

فیر ایہدے توں مُعافی دے لئی درخواست کریئے۔ ایویں خُدا دے فضل دے نال خُداوند یسوع مسیح دی رائیں کفارہ سانوں حاصل ہندا اے۔

خُدا دی نجات انساناں دے وچ بہت اہم طریقے دے نال کم کردی اے۔ ایہہ پہلاں انسان نوں توبہ دے لئی قائل کردی اے تے فیر روحانی تے جسمانی برکتاں نوں مہیا کردی اے۔ خُداوند یسوع مسیح نے اپنی قُدرت دے باعث ایہناں ساریاں بدی دیاں قوتتاں دے اُتے فحیح حاصل کیتی اے۔ ایہاں دے خاتمے دے لئی نجات دا بندوبست کرنا بے حد ضروری سی۔ یاد رکھو پئی سانوں خُداوند یسوع مسیح دے وسیلے دے نال کامل نجات عطا کیتی گئی اے۔ ایویں ہُن خُداوند خُدا دے نجات بخش منصوبے دے تحت اسی اوہدے حضور دے وچ جاوَن دے قابل ہو گئے آں۔

خُداوند یسوع مسیح نے یہودیوں نوں ہر اک گل وضاحت دے نال بیان کر دتی سی پر تاں وی او اوہدے اُتے ایمان نہیں لیاوندے نے۔ خُداوند یسوع مسیح اوہناں نوں آکھدے نے پئی تھی میرے اُتے ایمان نہیں لیاوندے او تے نجات نوں حاصل کرنا نہیں چاہندے او۔ ایہدی وجہ ایہہ نہیں سی پئی او انجیل نوں سمجھدے نہیں سن۔ کیوں جے خُداوند یسوع مسیح نے کوئی وی اجھی گل نہیں آکھی سی یا اجھیا کم نہیں کیتا سی جیہڑا اوہناں دی نجات دی راہ دے وچ رکاوٹ ہوئے۔ اصل تصور انسان دی اپنی مرضی دا اے کیوں جے انسان خُدا دی بجائے

اپنی آزاد مرضی دے اُتے زیادہ بھروسہ کر دا اے۔ انسان اپنیاں گناہاں دے نال پیار کردیاں
ہوئیاں اپنیاں شریر راہواں نوں ترک کرنا نہیں چاہندا اے۔

خداوند یسوع مسیح نے یہودیاں نوں ملامت کیتی سی کیوں جے او اوہنوں قبول کرن توں قاصر
سن۔ پر او ایہہ نہیں چاہندا سی پئی او ایہہ سوچن پئی کیوں جے اوہناں اوہدی عزت نہیں
کیتی اے ایس لئی اوہنوں دکھ ہويا اے۔ او دُنیا دے وچ ایس لئی نہیں آیا سی پئی او انساناں
نوں اپنی تعریف کروائے سگوں او خُدا باپ توں تعریف چاہندا سی۔ بھادیں جے دُنیا نے ا
وہنوں رد کر دتا سی پر تاں وی او اوہدے جلال نوں کسے وی طریقے دے نال گھٹ نہیں
کر سکدی سن۔

خُدا خُداوند یسوع مسیح دے وسیلے دے نال ساڈیاں جیتیاں دے وچ مداخلت کر دا اے۔ کئی
واری سانوں پتہ نہیں لگدا اے پئی اسی کدوں دکھاں دے وچ پے گئے آں تے کدوں اسی
ایہناں توں رہائی حاصل کر لئی اے۔ پر خُدا کیوں جے آسمان تے زمین دا خالق تے مالک اے
ایس لئی او ہر اک شے نوں بخوبی جاندا اے تے آگاہ اے پئی انسان ایس ویلے کیہڑی حالت
دے وچوں لہنگدا پیا اے۔ او نجات تے رہائی دی صورت دے وچ سانوں روحانی تے جسمانی
برکتاں نوں عطا کر دا اے۔ جے خُداوند یسوع مسیح ساڈیاں گناہاں نوں چُک نہ لیندا تے اسی
کدی وی ایس قابل نہیں ہو سکدے سی پئی خلاصی نوں حاصل کر سکئیے۔ کیوں جے گناہ دے
باعث بدی ساڈے اُتے غالب آجاندی اے تے ایویں جسم ناپاکی دیاں کماں نوں کر دا اے۔

جمدے نتیجے دے وچ خُدا غضبناک ہو جاندا اے۔ ایس لئی خُداوند یسوع مسیح نے ایس ای وجہ
 توں ایہناں دُکھاں نوں برداشت کیتا سی۔ تے ایویں ساڈا فدیہ بندیاں ہوئیاں اوہنے خُدا باپ
 دے نال ساڈا میل کروا دتا اے۔ ایہدے نال او ایہہ وی ظاہر کردا اے پئی مسیح دی قُربانی
 انسان دے لئی قیمتی تحفہ اے۔ ایہہ اوہنے اپنی محبت دے وچ انسان دے لئی بخشیا اے۔
 ایہہ خُداوند خُدا دی محبت دا واضح اظہار اے پئی او ایس زمین دے اُتے آئے تے اپنے آپ
 نوں قُربان کرے۔ ایویں او بدی دے اختیار تے تاریکی دے قبضے توں سانوں رہائی نوں عطا
 کردا اے۔ ایویں خُدا نے انسانی فطرت نوں اختیار کردیاں ہوئیاں بطالت دے اختیار نوں کُچل
 دتا اے۔ اسی ایہہ جان دے آل پئی جدوں انسان گناہ دا شکار ہندا تے شیطان اوہنوں اُلجھاوندیاں
 ہوئیاں دُکھاں دے وچ مُبتلا کردیندا اے۔ ایویں خُداوند یسوع مسیح دی عوضی سزا بدی دیاں
 طاقتاں دے اُتے چھٹکارے، فتحیابی تے ساڈی نجات دا اظہار کردی اے۔ ایہہ انسان دے لئی
 خُدا باپ دی محبت دا ساریاں توں وڈا اظہار اے۔ پر مسیح جیہڑا ساڈے لئی ساری شریعت دا
 عدول کرن والا ٹھہرایا گیا اے او درمیان دے وچ ساڈی شفاعت دے لئی جاندا اے۔
 خُداوند خُدا نے سانوں آزاد مرضی دے پیدا کیتا اے ایس لئی اسی اپنی مرضی دے نال اوہنوں
 قبول وی کرسکدے آل تے اوہنوں رد وی کرسکدے آل۔ ایہدا مکمل اختیار سانوں بخشیا گیا
 اے۔ اسی خُداوند یسوع مسیح دے اُتے کامل بھروسے دے باعث فتحیابی نوں حاصل کراں گے
 تے ابدی مکاناں دے وچ داخل ہواں گے جیویں پئی پُرانے عہد نامے دے وچ خُدا نے

اپنیاں لوکاں نوں موعودہ مُلک بخشیا سی تاں پئی او امن دے نال اوتھے رہن۔ نویں عہد نامے دے ایماندار وی کاملیت دے نال خُدا دی وفاداری دے وچ اوہدے نال رہن گے۔ خُدا اپنے پیارے پٹے ساڈے خُداوند یسوع مسیح دے وسیلے دے نال سانوں ابدی میراث دے وچ شامل کردا اے۔ ایویں ہر طرح دی بدی تے مخالف عنصر اں توں سانوں رہائی نجات دی صورت دے وچ عطا کیتی گئی اے۔ ایویں خُدا سانوں ایس قابل بناوندا اے پئی اسی دوجیاں نوں وی اوہدی لازوال محبت توں روشناس کروا سکئیے۔

خُدا نے جو کجھ ایس دُنیا دے وچ کیتا اے اوہدا مقصد بنی نوع انسان دی نجات اے۔ انسان اوس ویلے تیکر خُدا توں برکتاں نوں حاصل نہیں کر سکدا اے جدوں تیکر او خُدا دے نال اپنے تعلق نوں بحال نہیں کر لیندا اے۔ خُدا ساڈی فکر کردا اے تے او جاندا اے پئی سانوں نجات دے اشد ضرورت اے ایس ای لئی او ایمناں وسیلیاں نوں وی ظاہر کردا اے تے ایمناں تیکر رسائی دے وچ وچ ساڈی مدد کردا اے۔ کیوں جے اپنی نجات دے لئی اسی اپنے آپ کجھ وی نہیں کر سکدی سی تے خُدا آپ ای ایہدے لئی سارا انتظام کردا اے۔ کیوں جے خُدا دے خلاف گناہ کردیاں ہوئیاں اسی سارے بدی دے اختیار دے وچ چلے گئے سی ایس خُدا سانوں واپس اپنے کول لیاوندیاں ہوئیاں نجات عطا کردا اے۔ ساڈی بغاوت دی وجہ ایہہ وی اے پئی سانوں خُدا نے آزاد مرضی تے پیدا کیتا اے پئی اسی اپنی مرضی دے نال کسے نوں قبول کر سکدے آں تے رد وی کر سکدے آں۔ پر انسان نے اپنی ایس آزاد مرضی دا غلط

استعمال کر دیاں ہوئیاں خُدا دے خلاف گناہ کیتا سی۔ تے ایویں ایہہ نوی حیاتی ایماندار نوں
 فتحمندی دواندی اے تے گناہ دے سارے اثرات توں سانوں رہائی عطا کر دتی گئی اے۔ نجات
 دی صورت دے وچ خُدا دا تحفظ تے اوہدی شفاعت ساڈیاں جیتیاں دے وچ ظاہر ہندی اے۔
 جدوں اسی بطالت دے قبضے دے وچ چلے گئے سی تے اسی جھوٹ دے پیروکار ہو گئے سی۔
 تے ایویں ضرورت پئی سی پئی سانوں بحال کیتا جاوے۔ نواں عہد نامہ نجات دے ایس
 خوبصورت پیرائے نوں اوہدا فضل قرار دیندا اے۔ رومیوں دے خط دے وچ ایہدے اُتے
 خاصی بحت کیتی گئی اے۔ خُدا ساڈے لئی اپنے فضل دیاں ذریعیاں نوں عطا کردا اے۔ یعنی او
 سانوں قبول کردا اے تے سانوں اپنے حضور دے وچ قبول کر لیندا اے۔ جے خُدا دا بیٹا
 ساڈیاں گناہاں نوں چک نہ لیندا تے اسی کدی وی خُدا توں کوئی اُمید نہیں رکھ سکدے سی۔
 پئی او انسان نوں گناہ تے بدی توں چھڈاوند تے ایہنوں ابدی نجات بخشدا۔ بٹے اپنی جسمانی
 حیاتی دے وچ باپ دی پوری پوری تابعداری کیتی سی۔ ایویں خُداوند خُدا دے نال ساڈا تعلق
 ہور وی گہرا ہو جاندا اے۔ او ساڈیاں خطاواں نوں مٹا دیندا اے تے سانوں مُعاف کردا اے۔
 خُداوند خُدا نجات دی رائیں سانوں اطمینان عطا کردا اے۔ تے ایویں خُدا دی محبت ساڈے
 وچ ظاہر ہندی اے۔ تے روز بروز اسی اوہدی محبت دے وچ وہدے جان دے آں۔
 نویں عہد نامے دے وچ ایس ادا کیتی گئی قیمت دے بارے سانوں دھیان کرنا چاہیدا اے۔
 پئی کئی اہم شخصیت نوں ساڈی خاطر قربان کر دتا گیا اے۔ ایویں ساڈی نجات دا انحصار صلیب

دے اُتے ہے کیوں جے خُدا نے خُداوند یسوع مسیح دی صلیب نوں ساڈے لئی اپنی محبت دے
اظہار دا وسیلہ بنایا ہے۔ ایہہ خُدا دی انسان دے نال وفاداری دا ثبوت اے پئی اوہنے اپنے
اکھوتے پٹے نوں ساڈی خاطر بخش دتا اے۔ مسیحی ایمان دی حیاتی دے وچ کدی کدی ایہدا
یقین کرنا اوکھا لگدا اے پئی اسی اوس آون والے جہان توں ہو کے نہیں آئے آں۔ اسی صرف
ایمان دیاں اکھیاں دے نال ایہدا یقین کر سکدے آں او وی تاں جے ایہہ ساڈے اندر موجود
اے تے۔

خُداوند یسوع مسیح نے نمائندے دے طور تے اپنی جان نوں ساڈے ساریاں دے بدلے فدیے
دے وچ دے دتا سی۔ ایہہ خُداوند یسوع مسیح دی الہی ہستی سی جہنے اپنی خوشی دے نال ایس
موت نوں قبول کر لیا سی۔ اوہنے ایس سزا نوں اپنے لئی پیش کر دتا سی۔ خُداوند اسرائیل دا
خُدا قادرِ مُطلق اے تے ایویں او جلال دے نال فح مند ہو یا اے۔ ایویں اسی جاندے آں پئی
بہت ساریاں گلاں نے جہناں توں سانوں رہائی پاون دی ضرورت اے۔

جدوں تیکر خُداوند یسوع مسیح اپنیاں حواریاں دے نال رہیا سی اوہنے اپنے باپ دے نال توں
اوہناں دی حفاظت کیتی سی۔ خُداوند یسوع مسیح نے آکھیا سی پئی ہلاکت دے فرزند دے سوا
کوئی وی اوہناں دے وچوں ہلاک نہیں ہوئے گا۔ تے اسی ایہہ جاندے آں پئی ایہہ ہلاکت دا
فرزند یہوداہ سی۔ پر ایہدے توں مُراد ایہہ نہیں اے پئی یہوداہ وی او ای سی جہنوں باپ نے
پٹے نوں بخشیا سی، او تے کدی وی ایمان ای نہیں لیا سی۔

ایتھے ایس اصل وجہ توں پیش کیتا گیا اے پئی انسان نے خُدا دے پٹے نوں قبول نہیں کیتا
 سی۔ وجہ ایہہ سی پئی انسان خُدا دے نال نہیں سگوں اپنے آپ دے نال محبت رکھدا اے۔
 کیوں جے انسان خُدا دے نال محبت رکھدا تے اوہنوں وی قبول کردا جنہوں اوہنے بھیجیا سی۔
 اوہناں نے خُداوند یسوع مسیح نوں رد کردیاں ہوئیاں ایہہ ثابت کر دتا سی پئی اوہناں نوں خُدا
 دے نال کوئی پیار نہیں اے۔ نجات نوں حاصل کرن دے لئی بے حد ضروری اے پئی انسان
 خُدا دے کول آوئے تے اوہنوں قبول کردیاں ہوئیاں اوہدے نال اپنی وفاداری دا اظہار کرے۔
 کجھ لوکاں نوں خُدا آپ نجات دے لئی چنندا اے۔ جے کوئی نجات پاویدا اے تے او خُدا دے
 مُفت فضل دی رائیں پاویدا اے۔ پر جے کوئی ہلاک ہندا اے تے او اپنیاں غلطیاں دی وجہ
 توں ہندا اے۔ اپنیاں گناہاں دی وجہ توں ہر اک انسان دے لئی سزا دا حکم اے۔ انسان
 اپنیاں گناہاں دی وجہ توں جہنم دی سزا دے لائق اے پر خُدا انسان دے اُتے رحم کھاوندیاں
 ہوئیاں انسان نوں نجات عطا کردا اے۔ خُدا قادر خُدا اے تے او جو چاہوئے کر سکدا اے۔
 کوئی وی بندہ اوہدے ایس حق توں انکار نہیں کر سکدا اے۔

خُدا انساناں نوں اوہناں دی مرضی دے خلاف نجات نہیں دیندا اے۔ ضرور اے پئی انسان
 توبہ کردیاں ہوئیاں خُداوند یسوع مسیح دے اُتے ایمان لیاوئے۔ تے فیر خُدا اوہنوں نجات
 دیوئے گا۔ جیہڑا وی خُداوند یسوع مسیح دے کول آویدا اے او اوہنوں نجات دیندا اے۔ ایویں
 ہن سانوں اپنیاں کماں دی رائیں اوہدے نجات بخش کماں دا اظہار کرن دی ضرورت اے۔

کیوں جے قبول کرنا ای کافی نہیں اے۔ تے ایہہ وی یاد رکھو پئی اسی اپنیاں کماں دی رائیں
 خُدا توں نجات نوں حاصل نہیں کر سکدے آں تے نہ ای ساڈا کردار ایس لائق اے پئی اسی
 خُدا نوں خوش کر سکئیں۔ خُداوند یسوع مسیح بھاویں جے خُدا دا بیٹا اے پر تاں وی اوہنے ایس
 نو قبضے دے وچ رکھن دی شے نہیں جانیا سی۔ سگوں اوہنے اپنے آپ نوں خالی کر دتا سی تے
 خادم دی شکل اختیار کیتی سی تے انساناں دے مُشابہ ہو گیا سی۔ اوہنے ساڈے خلاف گناہاں
 دی دستاویز نوں مٹا دتا اے۔ ہُن او اپنے آپ نوں قربان کردیاں ہوئیاں ساڈیاں ساریاں
 کمزوریاں دے اُتے غالب آیا اے۔ سانوں کسے وی قسم دی ذاتی کوشش دے بغیر صرف اوہنوں
 قبول کرن دی ضرورت اے۔ کیوں جے او خُدا دا بیٹا اے ایس لئی بدی دیاں ایہناں قوتتاں دا
 اوہدے اُتے کوئی اختیار نہیں اے سگوں او ایہناں دے اُتے غالب آیا اے۔
 خُدا باہ دی مرضی ایہہ ہے پئی جیہڑا وی بیٹے نوں ویکھے او اوہدے اُتے ایمان لیاوئے تے ہمیشہ
 دی جیاتی نوں حاصل کرے۔ ایہتھے بیٹے نوں جسمانی اکھیاں دے نال نہیں سگوں روحانی طور تے
 ویکھن نوں بیان کیتا گیا اے۔ ایویں سانوں ایہہ پچھاننا اے پئی او خُدا دا بیٹا تے ایس دُنیا دا
 نجات دہندہ اے۔ جیہڑا وی ایویں کردا اے او اوہدے توں ہمیشہ دی جیاتی نوں پاووندا
 اے۔ ایہدے نال اوہناں نوں ایہہ یقین حاصل ہندا اے پئی او اوہناں نوں اخیر دی دن فیر
 جیوندہ کرے گا۔

خُداوند خُدا نے اپنے پٹے نوں نجات دہندہ دے طور تے ایس دُنیا دے وچ بھیج دتا اے۔ اوہنے کوڑے کھائے، ذلت تے دُکھاں نوں شدت دے نال برداشت کیتا پر تاں وی اوہنے خُدا باپ دی کامل وفاداری کردیاں ہوئیاں انسان دی نجات دے سارے کم نوں وفاداری دے نال پُورا کیتا اے۔ ایویں خُداوند یسوع مسیح دیاں بدن دے اُتے زخماں دے نشان ایہہ ثابت کردے نے پئی او انسان دے نال پیار کردا اے۔ ایس ای لئی او ایہنوں ابدی ہلاکت توں بچاون دے لئی لینا کجھ برداشت کردا پیا سی۔ مسیحی ایمان دی حیاتی دے وچ اسی ایہہ محسوس کردے آں پئی جدوں اسی خُدا نوں قبول کر لیندے آں تے او سانوں اپنے نال ہون دا احساس بخشدا اے۔ تے او ساڈے توں کدی دی دستبردار نہیں ہندا اے۔

جدوں اسی مسیحی حیاتی دے وچ ایہناں گلاں دے اُتے دھیان کردے آں تے خُداوند خُدا دے اُتے ساڈا ایمان ہو وی وہد جاندا اے۔ ایہہ ای گلاں ساڈی تسلی تے اطمینان دا سبب ہندیاں نے تے ساڈے لئی قابل قبول وی ہندیاں نے۔ جدوں اسی ایہناں گلاں دا تاریخی طور تے مطالعہ کردے آں تے اسی ایس نتیجے تے پہنچدے آں پئی نجات دے سلسلے دے وچ خُدا قُربانی نوں بحالی دا وسیلہ قرار دیندا اے۔ تے ایہدا عوضانہ وی آپ ای ادا کردا اے۔

خُدا دا فضل انساناں دے وچ کم کردا اے اوہنے مخلصی نوں محفوظ کرن تے ایہدے اُتے مہر لگاؤن دے لئی صلیب دے اُتے کم کیتا اے۔ بالکل ایویں ای او اوس ویلے وی کم کردا اے جدوں خُدا نے پاک روح تھماڈیاں جیتیاں دے وچ آجاندا اے تے اپنی قادر تے زبردست محبت

دے نال تھانوں بدل دیندا اے۔ ساڈی ذاتی راستبازی اپنی چنگی نہیں اے پئی اسی خُدا نوں
خُوش کر سکیئے۔ تے نہ اسی اپنیاں کماں دے سببوں اوہنوں پسند آسکدے آں۔ ایویں ساڈیاں
نیک کماں دے اُتے کجھ وی فخر نہیں کیتا جاسکدا اے۔ سگوں ساڈی ساری فطرت گناہ دے
تابع ہے۔ ایویں ایہہ ضروری اے پئی اسی خُدا دے منصوبے دے تحت اوہدی نجات نوں
مُمكن بنائیے۔ جدوں او انسان نوں اپنے کول بلاوندا اے تے او انسان دے وچ اک نوی جیاتی
نوں پاوندا اے۔ ایویں کسے وی قسم دے حالات سانوں خُدا دے محبت دے سببوں شیطان دے
اُتے غالب آون توں نہیں روک سکدے نے۔

انسان ہمیشہ ایس ای کوشش دے وچ رہندا اے پئی او کسے نہ کسے طرح دے نال خُدا دی
بادشاہی دے وچ داخل ہون دا شرف حاصل کر لیوئے۔ بہت سارے لوکی ایویں کرن دی
کوشش کردے نے پئی او اپنیاں نیک کماں دی رائیں خُدا دی قُربت نوں حاصل کرنا چاہندے
نے۔ پر ایہناں نیک کماں دے لئی ضروری سے پئی اسی پہلاں خُداوند یسوع مسیح دے اُتے
ایمان لیا ئیے۔ نیک کماں نوں نجات توں پہلاں نہیں سگوں بعد دے وچ شمار کیتا جاندا اے۔
گناہ گار انسان صرف اک ای نیکی کر سکدا اے پئی او اپنیاں گناہاں دا اقرار کرے تے خُداوند
خُدا نوں اپنا مُنہی قبول کرے۔

ایماندار جدوں خُدا نوں قبول کر لیندا اے تے او اوہدی گہری رفاقت دے وچ رہندا اے۔ دُنیا
اوہدے بارے دے وچ غلط فہمی دا شکار رہندی اے پر او خُدا دے وچ ہُنڈیاں ہوئیاں اپنی

جیاتی نوں گزاردا اے تے جیوندہ رہندا اے۔ اوہدی جیاتی گہرے طور تے خُدا دے نال وابستہ
ہوجاندی اے تے ایویں ایہہ ہمیشہ قائم رہندی اے۔ اوہنے سانوں مَل لے کے چھڑایا اے
تے اوہناں ساریاں مسئلیاں دا خاتمہ کر دتا اے جیہڑے خُدا تے انسان دے وچکار حاکم سن۔
ایس ای لئی خُدا ایہدے خاتمے دے لئی کم کردا اے۔ جیویں پئی اوہنے دو ہزار ورے پہلاں
ایہدے لئی کم کیتا سی۔ ایویں خُداوند یسوع مسیح دی صلیب اک اجیہا ذریعہ اے جنہوں
ایہناں مسئلیاں دے خاتمے دے لئی وسیلہ ٹھہرایا گیا اے۔

خُداوند یسوع مسیح دیاں دُکھاں دے باعث سانوں اک پُر اُمید پیغام ملیا اے جدا تعلق دُکھاں
دے نال اے۔ جے تُوں اوہدیاں دُکھاں نوں قبول نہیں کردے او تے تُوں اوہدی صلیبی موت
تے اوہدے مسیحا ہون نوں رد کردے او۔ تے تُوں اوس سارے کُجھ دا انکار کردے او جو کُجھ خُدا
نے تہاڈے لئی تیار کیتا اے۔ پر تاں وی ایس اہم واقعے دی رائیں اک خاص گل رونما ہوئی
اے پئی اوہنے سانوں نواں مخلوق بنا لیا اے تے ہُن اسی نوئے پاک تے مُقدس لوک بن گئے
آں۔

تے ایہہ ساریاں توں اہم کم خُداوند خُدا نے خُداوند یسوع مسیح دے وسیلے دے نال پورا کیتا
اے۔ ایہہ خُداوند یسوع مسیح دی بادشاہت دی بُنیاد تے اوہدا ثبوت اے۔ جو کُجھ مُبارک جُمعہ
دے دن صلیب دے اُتے ہویا سی او سارا کُجھ اک پل دے وچ نہیں ہو گیا سی سگوں ایہدے
بارے پہلاں توں ای خُدا نے اپنیاں نبیاں دی رائیں بیان کیتا ہویا سی۔ لکھیا ہویا اے پئی اگلے

زمانے دے وچ خُدا نے حصہ بہ حصہ تے طرح بہ طرح نبیاں دی رانیں کلام کردیاں ہوئیاں
ایس زمانے دے اخیر دے وچ ساڈے نال پٹے دی رانیں کلام کیتا اے۔ جدے باعث اوہنے
اوہدی فتحیابی تے کامیابی نوں بیان کیتا اے۔

نویں عہد نامے دے وچ اسی ویکھدے آں پئی یوحنا ای پُرانے عہد نامے دے وچ بیان کیتے
گئے خادم دی صورت نوں ٹھیک طرح دے نال پچھان سکیا سی۔ جدوں اوہنے خُداوند یسوع
مسیح نوں اپنے ول نوں آوندیاں ہوئیاں ویکھیا سی تے اوہنے آکھیا سی پئی ویکھو ایہہ خُدا دا برہ
اے جیہڑا دُنیا دیاں گناہاں نوں چک لے جاندا اے۔ او اوہناں پیشن گوئیاں دے نال پہلاں
توں بھیجیا گیا پئی ایس آون والے مسیحا دے بارے آگاہی دیوئے۔ پس او اپنیاں حواریاں نوں
خُداوند یسوع مسیح دے کول بھیجدا اے پئی او اوہدے توں دریافت کرن پئی کیہ آون والا مسیحا
تُو ای ایس یا اسی کسے ہوور دی راہ نوں ویکھئے۔ تے اسی ویکھدے آں پئی خُداوند یسوع مسیح
دے بیان توں ایہہ ثابت ہندا اے پئی انسانی جیاتی دے وچ ہُن تبدیلی آگئی اے۔ جدوں اسی
نجات دا یقین کردے آں تے مسیحی جیاتی دے وچ ایہناں گلاں دے اُتے دھیان کردیاں
ہوئیاں ساڈا ایمان خُداوند یسوع مسیح دے اُتے ہوور وہد جاندا اے۔ ایہہ ای گلاں ساڈی تسلی
تے اطمینان دا سبب ہندیاں نے تے ساڈے لئی قابل قبول وی ہندیاں نے۔ جنناں دے یقین
اسی ایمان دے وسیلے دے نال کرسکدے آں۔ نواں عہد نامہ ایس قربانی نوں بڑے وسیع انداز
دے وچ بیان کردا اے۔ او سارے جیہڑے ایس پیغام نوں پہلی واری سُنڈے نے او حیران

ہندے نے پئی خُداوند یسوع مسیح خُدا دا برہ اے۔ ایویں اسی ایس اہم واقع توں قُربانی دے
اہم ترین مقصد نوں سمجھ سکدے آں۔ پئی کیوں سانوں مضبوط ہونا تے کاملیت دے معیار
تیکر پہنچنا اے۔ قُربانی دے لئی خُداوند خُدا دے ولوں مختلف شیواں نوں ٹھہرایا گیا سی جنہاں
نوں نذرانے تے ہدیے دے طور تے گزرانیا جاسکدا سی۔ ایس صورت دے وچ تہاڈا ایمان
کامل ہو جاندا اے پئی تھی اوہدے اُتے توکل تے بھروسہ کر سکدے او۔ تے ایہدا لازمی نتیجہ
ایہہ سی پئی ایہدے باعث لوکی خُدا دے اُتے توکل کرنا سکھدے نے۔
ایہدے توں سانوں اک واضح تے گہرے تعلق دا احساس ہندا اے جمدے باعث او ساڈے
نال رہندا اے۔ تے او ساڈے توں کدی وی دستبردار نہیں ہندا اے۔ خُداوند خُدا نواں مخلوق
بن جاوون دے بعد ساڈے توں بہترین اخلاقی حیاتی دا تقاضا کردا اے۔ بھاویں جے بدی ہر
زمانے دے وچ خُدا دیاں لوکاں دے اُتے غالب آون دی کوشش کردی اے۔ جیویں پُرانے
عمد نامے دے وچ سی ایویں ای ہُن نویں عہد نامے دے وچ وی ایہہ اپنے اثر نوں
ایمانداراں دے اُتے ظاہر کرن دی کوشش کردی اے۔ جدوں اسی تاریخ دے وچ ایہناں
گلاں نوں پڑھدے آں تے اسی ایہہ سکھدے آں پئی خُدا نجات دے سلسلے دے وچ قُربانی
نوں نجات دا وسیلہ قرار دیندا اے۔ تے ایویں ایہدے لئی عوضانہ وی آپ ای ادا کردا اے۔
سانوں خُداوند اپنے خُدا دے ول نوں دھیان کرن دی ضرورت اے۔ تے سانوں اپنے کردار
دے اُتے وی دھیان کرنا چاہیدا اے پئی اسی کیہ کردے آں تے کدے لئی کردے آں تے

ایہدا مقصد کیہ اے؟ وفاداری خُدا دے نال تعلق دے دی بُنیاد اے۔ ایہدا اظہار خُداوند یسوع مسیح نے اپنی قُدرت دیاں کماں دے وسیلے دے نال کیتا اے۔ اسی ایہناں ساریاں شیواں دے بارے گل بات کر چکے آں جنہاں دا تعلق خُداوند یسوع مسیح دی رائیں نجات دے نال اے۔

خُدا نے سانوں پہلاں ای آگاہ کر دتا سی پئی میں تہاڈے لئی اپنے بٹے نوں بھیجدا آں۔ تے میں تہاڈیاں جاناں دے لئی کفارہ دتا اے۔ ایویں خُداوند یسوع مسیح دی آمد اوہدی محبت، تسلی، خوشی، شفقت، رحمت تے سچائی ظاہر ہوئی اے۔ ایہہ ساریاں گلاں ساڈے تیکر خُداوند یسوع مسیح دی رائیں پہنچیاں نے۔ تے ایہناں نوں ساڈیاں جیتیاں دے وچ شامل کر دتا گیا اے۔ ایہہ اصل دے وچ ایس گل دی یقین دہائی کرواندی اے پئی سانوں پیہڑی حالت توں کڈھدیاں ہوئیاں چنگی حالت دے وچ داخل کر دتا گیا اے۔

صلیب دی قُربت ساڈے لئی بے حد مُفید اے۔ اسی ہر طرح دیاں فائدیاں نوں ایہدے توں حاصل کردے آں۔ یعنی ساڈے اُتے جسمانی تے روحانی برکتاں نازل ہندیاں نے۔ ایہہ گل ایہمانداراں دے لئی قابلِ قدر اے۔ ایہہ اہم ترین مُکاشفہ ایہمانداراں دے لئی اے۔ ایویں او جیہڑے نجات نوں حاصل کرن دے قابل ہندے نے جدوں او اوہدے کول آوندے نے تے او اوہناں نوں اک الہی خوشی عطا کردا اے۔ تے ایویں اوہدی نجات دا اظہار اوہدی محبت دی وجہ دے نال ہندا اے۔ ساڈی ذاتی راستبازی نجات دے حصول دے لئی قابلِ انحصار نہیں اے

پئی اسی خُدا نون خُوش کر سکنیے۔ کیوں جے پاک کلام دے وچ بیان کیتا گیا اے پئی ساڈی
 راستبازی گندی دھجیاں دی مانند اے۔ او ساڈیاں ساریاں کمزوریاں تے خامیاں نون جاندا اے۔
 اوہنے مخلصی نون محفوظ کرن دے لئی صلیب دے اُتے کم کیتا اے۔ او اوجے وی ہر اک ایہمان
 لیاون والے دے لئی نجات دی آرزو کردا اے۔ اسی اپنیاں نیک کماں دے سببوں کدی وی
 نجات نون حاصل نہیں کر سگدے آں۔ ایہہ خُدا ساڈے لئی مہیا کردا اے تے اسی خُداوند
 یسوع مسیح نون قبول کردیاں ہوئیاں نومی مخلوق بن جاندا اے آں تے اک نومی روحانی جیاتی
 گزارن دے قابل ہو جاندا اے۔ ایہہ خُدا دی حیرت انگیز راستبازی اے۔ ایویں اسی ایہنناں
 عظیم کماں دے لئی خُداوند خُدا دی تعریف تے اوہدی تعظیم کردے آں۔ جدوں اسی نجات
 دے رکاوٹ پیدا کرن والیاں عنصر اں دے اُتے دھیان کردے آں تے سانوں پتہ لگدا اے
 پئی اصل دے وچ سانوں کیہڑیاں شیواں نون آزادی عطا کیتی گئی اے۔ کیوں جے ایہنناں
 رکاوٹاں دے باعث اسی مُشکل تے ابدی مسئلیاں دے شکار سی۔ تے ایویں نجات تیکر ساڈی
 رسائی خُداوند یسوع مسیح دے وسیلے دے نال مُمکن کیتی گئی اے۔

علمِ الہیات دے ماہرین پاک کلام دی تعلیم دے مطابق ایہہ منن نون بالکل تیار نے پئی اوہنے
 اپنی نجات دا اظہار بنی نوع انسان دے نال کیتا اے۔ خُداوند خُدا انسان دی نجات دا کامل
 انتظام کردا تے ایہدی کاملیت دے پوری پوری فکر کردا اے۔ خُدا دے ایس لائحہ عمل دا ایہہ
 اظہار اے پئی اوہنے ساڈے سارے مسئلیاں نون حل کر دتا اے۔ بظاہر ایہہ انسانی تاریخ دا

اک واقعہ لگدا اے تے اسی ایہہ ویکھدے آں پئی خُداوند یسوع مسیح نے ایہہ آپ انسان دی
 نجات دے لئی کیتا اے۔ خُدا باپ اپنی محبت نوں انسان دے اُتے ظاہر کردا اے۔ جدوں اسی
 دُکھاں تے مُشکلاں توں رہائی دے بارے سوچدے آں تے اسی ویکھدے آں پئی خُدا آپ ساڈی
 مدد کردا اے۔ تے ایویں اسی ہولی ہولی نجات تیکر رسائی نوں حاصل کر لیندے آں۔ کیوں
 جے خُدا سانوں اپنا الہی فہم عطا کردا اے۔ نجات نوں جانن تے پچھانن دے لئی خُداوند خُدا
 دے ولوں فہم دا حصول بے حد ضروری اے۔ نجات دی دستیابی دے لئی سانوں خُدا دے
 اُتے بھروسہ کرنا اے پئی او ساڈی مدد کرے تے ساڈیاں اکھیاں نوں کھول دیوئے تاں پئی اسی
 اوہنوں پچھان سکئیے۔ ایہدے وچ کوئی شک نہیں اے پئی خُدا دا پاک کلام خُدا دی محبت نوں
 انساناں دے اُتے ظاہر کرن تے دلالت کردا اے۔ خُدا اپنی محبت نوں سانوں دکھاوندا اے
 تے اسی اوہدی محبت تے اوہدی نجات نوں حاصل کرن توں قاصر رہندے آں۔ اسی بہت ای
 گھٹ خُدا دیاں اجھیاں برکتاں دے اُتے دھیان کردے آں۔ تے ایہدے نال نال اسی مادی
 شیواں نوں حاصل کرن دے لئی بہت کوشش کردے آں۔ اسی اپنیاں روحانی ضرورتاں نوں
 نظر انداز کردے آں۔ جہناں دی سانوں بحالی ہون دے لئی بے حد ضرورت اے۔ اسی خُدا
 دے اوس معیار نوں برقرار نہیں رکھیا اے جہدی توقع اوس ابدی خُدا نوں ساڈے توں سی۔
 خُدا نے جو کجھ ایس دُنیا دے وچ کیتا اے ایہدا مقصد بنی نوع انسان دی نجات اے۔ جے
 خُدا دا بیٹا ساڈیاں گناہاں دی سزا نوں اپنے اُتے نہ چک لیندا تے اسی کدی وی خُدا توں کوئی

اُمید نہیں رکھ سکدی سی۔ پئی او انسان نوں گناہاں تے بدیاں توں چھڑائے تے انسان نوں
ابدی نجات نوں عطا کرے۔

بھائیں جے خُداوند یسوع مسیح نوں اوہدے اپنے علاقے تے اوہدے اپنے مُلک دیاں لوکاں نے
زیادہ پسند نہیں کیتا سی۔ سگوں اوہدیاں کماں دی مخالفت کیتی سی تے اوہنوں قتل کرن دی
کوششاں دے وچ لگ پئے سن۔ تاں وی خُداوند ایہناں لوکاں دے وچ بحال کرن دی قُدرت
رکھن دے سببوں فوقیت رکھدا سی۔ اسی خُداوند خُدا توں نجات نوں حاصل کردیاں ہوئیاں
تسلی تے اطمینان نوں حاصل کردے آں۔ کیوں جے ایہدے وچ محبت، مُعافی تے نجات دا
عنصر پایا جاندا اے۔ ایویں خُدا دے فرزند بندیاں ہوئیاں مکمل آزادی عطا کیتی جان دی اے۔ تے
ایویں خُداوند یسوع مسیح نے سانوں نجات دا کامل ثبوت دتا اے۔

مسیح خُداوند دا لہو او عہد دا لہو اے جیہڑا بہتیریاں دیاں گناہاں دی مُعافی دے لئی وگایا جاندا
اے۔ تاں وی ایہدے پیش نظر سانوں اک حقیقت دا واضح ثبوت ویکھن نوں بلدا اے پئی
سانوں خُداوند خُدا دے کول جاوَن دا پورا استحقاق مل گیا اے۔ بھائیں جے اسی خُداوند یسوع
مسیح دی قُربانی دے پس منظر سے طور تے ای ایہنوں قبول کردے آں پر ایہہ یاد رکھو پئی
پُرانے عہد نامے دی طرح سانوں قُربانی نوں پیش کردیاں ہوئیاں بحالی دے لئی کوششاں
کرن دی ہُن لوڑ نہیں اے۔ سگوں اسی نویں عہد نامے دے کامل تے بے عیب برے دی
رائیں راستباز ٹھہرے آں۔ اوہدا تعلق گناہ دے نال نہیں اے سگوں گناہ گار دے نال اے۔

او گناہ گار دے لئی فکر کردا اے تے ایہنوں بچاون دے لئی لہو نوں مذبح دے اُتے طلب کردا
 اے۔ خُداوند خُدا اپنی عطا کردا نجات دے باعث سانوں ابدی جیاتی دے وچ داخل کردا اے۔
 خُدا دی حکمت تے دانائی ساڈی انسانی سمجھ توں باہر اے۔ اِک لمحے دے لئی دھیان کروتے او
 پہلاں انسان ناں اپنی شبیہ دے اُتے بناوندا اے تے فیر ایہدے وگاڑ نوں ٹھیک کرن دے لئی
 فکر کردا اے۔ خُدا اپنی محبت دی خُوبی نوں ساڈے اُتے ایویں ظاہر کردا اے پئی جدوں اسی
 گناہ گار ای سی تے خُداوند یسوع مسیح ساڈے لئی قربان ہو گیا تاں پئی اسی نجات حاصل
 کریے۔ ایہہ ساریاں اِک لمحے دے لئی تے انسانی سمجھ دے وچ نہیں آوندیاں نے۔ جدوں تیکر
 خُدا دی حکمت ساڈیاں دلاں دے وچ کم نہیں کردی اے اسی ایہناں گلاں نوں سمجھ نہیں
 سکدے آں۔ انسانی فطرت گناہ آلودہ اے تے اسی ایس قابل نہیں آں پئی اپنی نجات دے لئی
 کُجھ کر سکیئے۔ نویں عہد نامے دے وچ وضاحت دے نال سانوں اپنیاں گناہاں دے عوض ادا
 کیتی گئی قیمت دے بارے پتہ لگدا اے۔ نویں عہد نامے دے وچ ایہنوں کافی تے کامل عوضانہ
 قرار دتا گیا اے۔ خُداوند خُدا آپ اپنیاں لوکاں دی نجات دے لئی ایس جہان دے وچ وارد
 ہويا اے۔ تے او سانوں گناہ بدی، موت تے ہر طرح دی غلامی توں آزادی نوں عطا کردا اے۔
 ساڈیاں گناہاں دی ادا یگی ایس گل دا ثبوت دیندی اے پئی خُداوند خُدا ساڈا عوضی اے۔ تے
 او ای اپنیاں لوکاں دے لئی عوضانے دی قیمت نوں ادا کردا اے۔

پرانے عہد نامے دے وچ ایہدے بارے سانوں ویکھن نوں بلدا اے پر او تھے صرف ایہدا
 عکس وی ویکھن نوں بلدا اے۔ ایہدی کامل حقیقت نویں عہد نامے دے وچ خُداوند یسوع
 مسیح دی رائیں پوری ہندی اے۔ خُداوند خُدا آپ انسانی تاریخ دے وچ انساناں دے مُشابہ
 ہو گیا سی تے مُداخلت کردا اے۔ تے اپنیاں لوکاں دے لئی عوضی قیمت دی ادائیگی کردا
 اے۔ تے ایہنوں فیر قبول وی کردا اے۔

خُدا جاندا اے پئی ساڈی فطرت گناہ گار اے۔ او جاندا اے پئی اسی کمزور انسان آں تے اسی
 کسے وی قسم دے نیک کماں نوں کرن دے لائق نہیں آں۔ افسوس ایس گل دا اے پئی میں
 ایہنوں جاندا نہیں آں۔ میں ایس گل نوں تسلیم کردا آں پئی سارے انسان گناہ گار نے تے
 اسی کمزور تے بے بس آں۔ صلیب ساڈے ساریاں دے لئی خُدا دی محبت دا کامل تے کافی
 اظہار اے۔ کیوں جے خُدا دا پاک کلام ایہہ بیان کردا اے پئی صلیب دے وچ ساڈیاں ساریاں
 مسئلیاں نوں حل کر دتا گیا اے۔ صلیب دے اُتے جو کجھ وی ہو یا اے ایہدے باعث سانوں
 آزاد کر دتا گیا اے۔ تے ایویں سانوں کامل فحیح حاصل ہوئی اے۔ خُداوند یسوع مسیح دی آمد
 ثانی تے موت دا خاتمہ کر دتا جاوے گا۔ کیوں جے سانوں موت توں بچاون دے لئی قیمت
 نوں ادا کر دتا گیا اے۔ تے خُداوند خُدا دے ولوں نجات نوں ساڈیاں دلاں دے وچ پادتا گیا
 اے۔

تاں وی ایہناں ساریاں گلاں توں چھٹکارے دا بیان تے عمل پُرانے عہد نامے دے وچ وی کیتا گیا اے۔ جیویں پئی نویں عہد نامے دے وچ یا مُستقبل دے وچ کیتا جاوے گا۔ نجات نوں نظر انداز کرن دا مطلب ایہہ ہے پئی اسی خُدا دی قدر و قیمت نوں پوری طرح دے نال نہیں جانیا اے۔ جدوں اسی خُداوند یسوع مسیح دی صلیب دے کول آجاندا اے تے سانوں نجات دی راہ پورے طور تے نظر آوندی اے۔

خُدا کا پاک کلام ساڈی جیتی دیاں ساریاں مُعاملیاں دے وچ سانوں محفوظ رکھدا اے۔ کیوں جے انسان ہندییاں ہوئیاں سانوں ہر ویلے حفاظت دی ضرورت اے۔ بنی اسرائیل دے نزدیک نجات خُدا دے نال رابطہ اے۔ پر اسی خُدا دے نجات نوں بخشش دے طور تے قبول کردے آں۔ کیوں جے سانوں ہر طرح دی آزادی تے بدی توں چھٹکارا تے ابدی مکاناں دے وچ تھماں ملدی اے۔ ایہدے ای پیش نظر اسی وی خُداوند خُدا دے کول آجاندا اے تے او اپنی نجات نوں سانوں مہیا کردا اے۔ ایہدے نتیجے دے وچ خُدا دی فرمانبرداری وجود دے وچ آوندی اے۔ خُدا دے نال رابطے دے باعث اسی اوہدے حضور دے وچ دلیری دے نال جاسکدے آں۔ پر اسی نجات دے لئی اوہدے ول نوں دھیان کردے آں۔

او ہمیشہ انسان توں پُرخلوص محبت چاہندا اے جہدا نمونہ سانوں خُداوند یسوع مسیح نے سانوں اپنی محبت نوں پیش کردیاں ہوئیاں دتا سی۔ خُدا اپنے فضل دا اظہار کردا اے تے ایویں او ساڈیاں گناہاں توں درگزر کردا اے تے سانوں مُعاف کردا اے۔ پر اگے توں او سانوں خبردار

کردا اے پئی اسی اپنیاں گناہاں توں کنارہ کریے کیوں جے او ساڈیاں خطاواں توں بیرار
 ہو جاندا اے۔ انسانی چال چلن تے کردار دے باعث سانوں اپنیاں ساریاں رہواں ٹھیک لگدیاں
 نے پر خُدا ساڈی انسانی حکمت دا محتاج نہیں اے تے نہ ای او ایہدے اُتے انحصار کردا اے۔
 او اپنے منصوبے دے مطابق چیزاں نوں وقوع دے وچ لیاوندا اے جنہوں اسی خُداوند خُدا دی
 نجات آکھدے آں۔ خُداوند یسوع مسیح بھاویں جے کوئی گناہ نہیں کیتا سی تاں وی خُدا نے
 اوہنوں ساڈیاں خطاواں دی قُربانی ٹھہرایا اے۔ خُداوند یسوع مسیح نے ساڈیاں گناہاں دے لئی
 کفارہ دیندیاں ہوئیاں سانوں ابدی نجات عطا کیتی اے تے سانوں راستباز ٹھہرایا اے۔ تے
 ہُن اسی دلیری دے نال اوہدے تخت دے سامنے جاسکدے آں۔

جدوں خُدا بدی دے باعث غضبناک ہندا اے تے او ساڈی نجات دے لئی فکر وی کردا اے۔
 کیوں جے ساڈی پاکیزگی دے بغیر اوہدے حضور دے وچ جانا ممکن نہیں رہندا اے۔ تے دوجی
 گل ایہہ ہے پئی بدی دے اثر دے تحت اسی ہلاک ہو جاندا اے۔ کیوں جے او گناہاں دے
 باعث خفا ہو جاندا اے تے ایہہ گناہ دا ہولناک نتیجہ اے۔ ایہناں گلاں دے باوجود خُدا اوہناں
 دے لئی اپنی رحم دی دولت نوں مہیا کردا اے۔ تے اپنی قُدرت دے باعث گناہاں دے ایس
 بوجھ دا خاتمہ کردا اے۔

ایویں خُدا دے ایس حیران کن منصوبے دے وچ خُدا ساریاں قوماں نوں ایہدے وچ شامل
 کردا اے۔ ایہہ خُدا دے اطمینان دی کثرت اے جیہڑی ساڈے لئی مہیا کیتی گئی

اے۔ ایہدے توں ایہہ ثابت ہندا اے پئی خُدا دا دل کنا وہڈا اے۔ جمدے وچ انسان دی
فلاح دے ایسے وہڈے منصوبے پائے جاندا نے۔ ایہہ اوہدے رحم دی کثرت اے۔ تے ایہہ
خُدا دے رحم دی ساریاں توں وہڈی صفت اے جنوں اوہنے خُداوند یسوع مسیح دی صلیبی
موت دے وسیلے دے نال ساڈے اُتے طاہر کیتا اے۔

ایہہ سارا کجھ خُدا اوس اک ای روح دے وسیلے دے نال کردا اے جیہڑی ایمانداراں دے وچ
سکونت کردی اے۔ خُداوند یسوع مسیح آپ ایس سارے کم نوں کنٹرول کردا اے۔ اوہنوں
چُنن دے نال اسی ایہناں گلاں دے وچ شریک ہو جاندا اے جمدے نتیجے دے وچ اسی خُدا
دے مسکن بن جاندا اے۔ تے ایویں خُدا دا روح ساڈیاں جیتیاں دے وچ سکونت کردا
اے۔ تے ایویں اسی خُدا کے پاک روح دے مطابق جیتیاں نوں گزارن دے قابل ہو جاندا
اے۔ اپنے آپ نوں مَنجی خُداوند دے سُپرد کردیو کیوں جے او ای ساڈا مَنجی اے۔

جدوں اسی اپنے آپ نوں خُداوند یسوع مسیح دے سُپرد کردے بندے اے تے ساڈی ذات اوہدی
ذات بن جاندا اے تے ساڈیاں جیتیاں اوہدا مسکن بن جاندیاں نے۔ کیوں جے او خالق اے
تے او اپنی نجات دے باعث ساڈے نال اپنے تعلقات نوں بہتر کرن دا خواہش مند اے۔
خُداوند خُدا اپنیاں لوکاں دے لئی تاریخ دے وچ بُنیاد دے طور تے کم کردا اے تے اپنیاں
لوکاں نوں رہائی عطا کردا اے۔

خُداوند یسوع مسیح نے اپنی صلیبی موت دے نال ایہدی ضرورت دی اہمیت نوں واضح کیتا اے۔ خُداوند یسوع مسیح نے بے عیب حیاتی نوں گزاریا سی کیوں جے اوہدی ذات دے وچ کوئی گناہ نہیں پایا جاندا سی۔ ایہہ صرف ایس لئی نہیں سی پئی او خُدا اے۔ سگوں او ساریاں گلاں دے وچ ساڈی طرح دے نال آزمایا گیا سی تاں وی او بے عیب رہیا سی۔ ایویں سانوں وی ہر ممکن کوشش دے نال بدے دے اُتے غالب آون دی ضرورت اے۔ خُدا دی پاکیزگی سانوں ہر طرح دے روحانی تے غیر روحانی تسلط توں آزاد کرواندی اے۔ تاہم پاکیزگی دے باوجود اوہنے اپنی موت دے وسیلے دے نال اک اجھے کم نوں پورا کیتا اے جہدا اجر بے انتہا نکلیا سی یعنی بنی نوع انسان دی نجات۔ اسی اپنیاں نیک کماں دے اُتے بھروسہ کردیاں ہوئیاں اپنی نجات نوں ممکن نہیں بنا سکدے آں۔ تے ایہہ ساڈے کردار دیاں ذاتی صفتاں دے اُتے مُنحصر نہیں اے۔ ساڈیاں کمزوریاں تے کمزور کرن والیاں عنصر اں توں رہائی خُداوند یسوع مسیح دے لہو دے نال ممکن اے۔ جیہڑا ساڈے ساریاں دے لئی کلوری دے اُتے وگایا گیا اے۔

خُدا نے جو کجھ ایس دُنیا دے وچ کیتا اے ایہدا مقصد بنی نوع انسان دی نجات اے۔ جے خُدا دا بیٹا ساڈیاں گناہاں دی سزا نوں اپنے اُتے نہ چک لیندا پئی اسی مُعاف کر دتے جائیے تے اسی خُدا توں کوئی اُمید نہیں رکھ سکدے سی۔ بدی دیاں اثراں توں مغلوب ہندیاں ہوئیاں اسی خُدا دے اوس معیار نوں برقرار نہیں رکھیا اے جہدی توقع اوس ابدی خُدا نوں

ساڈے توں سی۔ ایویں ایہہ ضروری سی پئی ایہہ ہرجانہ اک اجی ہستی ادا کرے جیہڑی انسان
 وی ہوئے تے خُدا وی۔ تے صرف حقیقی انسان ای ایہنوں ادا کرن دا ذمہ دار سی۔ ایویں
 اوہنے آپ ایہہ فکر کیتی سی پئی او انسان نوں گناہ تے بدی توں چھڈائے تے ایہنوں ابدی
 نجات عطا کرے۔ پٹے نے اپنی جسمانی حیاتی دے وچ باپ دی پوری پوری تابعداری کیتی سی۔
 خُدا اپنے پیار دی وجہ توں مخلوق دے وچ مصلوب ہون دے لئی آپ وارد ہویا سی۔
 ساڈا نجات دہندہ خُدا اک اجیہا خُدا اے جنہ یقینی طور تے اپنے آپ نوں ظاہر کیتا اے۔ جنہ
 اپنے پٹے توں وی دریغ نہیں کیتا سی سگوں ساڈے ساریاں دے لئی اوہنوں حوالے کر دتا
 سی۔ بھاویں جے خُدا نے انسان نوں خلق کیتا اے پر تاں وی او اک اجی مخلوق اے جیہڑی
 گناہ گار اے۔ مطلب ایہہ پئی کجھ خریدن دے لئی کجھ ادا وی کرنا پیندا اے۔ خُدا دا تخلیق دا
 مقصد ایہہ ای سی پئی او اپنے پیارے پٹے دے لئی ایس کائنات نوں خلق کرے تے فیر
 ایہدے وسیلے دے نال اوہنوں جلال دیوئے۔ تے ایہنوں کامل کردیاں ہوئیاں ابدی نجات
 دے وچ داخل کرے۔ قیمت نوں ادا کرن دے بغیر اسی کجھ وی حاصل نہیں کر سگدے آں۔
 ساڈی خلاصی سونے چاندی یا کسے قیمتی شے دے نال نہیں اے سگوں خُداوند یسوع مسیح دے
 بیش قیمت لہو دے نال ممکن اے جیہڑا ساڈے لئی صلیب دے اُتے وگایا گیا اے۔ خُداوند
 یسوع مسیح خُدا دا برہ اے جیہڑا بنائے عالم توں پہلاں توں سی پر او اخیر زمانے دے وچ ساڈی

خاطر ظاہر ہو یا اے۔ ایہہ ساری اُمت دیاں گناہاں دے کفارے دے لئی ازل توں ای موجود سی۔

ایہدے بغیر نجات ممکن نہیں سی۔ کیوں جے کجھ اجھے عناصر نے جہناں نوں خُدا پسند نہیں کردا اے۔ سانوں خُدا توں نجات نوں حاصل کرن دے لئی ایہناں توں کنارہ کرن دی ضرورت اے۔ ایویں خُدا اپنی ذات دے تعلق نوں ساڈے نال نجات دی صورت دے وچ ظاہر کردا اے۔ خُدا دے پاک کلام دی رُو دے نال اسی خُداوند دے نجات بخش کماں نوں جان دے آں تے ایہہ مندے آں پئی او ای ساڈا مُنجی اے تے او ای سانوں ہر طرح دیاں مسئلیاں توں رہائی نوں عطا کردا اے۔ تے اوہنے اپنی محبت دے وچ ساڈے لئی ایہہ سارا کجھ کیتا اے۔

ایس کائنات دی دیکھ بھال نوں او اپنے بٹے دے وسیلے دے نال کردا اے۔ تے ساڈے جہیاں گناہگاراں دے لئی اوہنے اپنی جان نوں صلیب دے اُتے دتا اے۔ ایہہ خُدا دی وفاداری دا اظہار اے جیہڑا اوہنے صلیب دے اُتے کیتا اے۔ جدوں اسی اپنی نجات دے حصول دے لئی اوہدے اُتے دھیان کردے آں تے او اپنی قُدرت نوں ساڈے لئی ظاہر کردا اے۔ او سانوں عُلّامی دے گھر دے وچوں کڈھدیاں ہوئیاں ابدی آرام دی تھال تے پہنچا دتا اے۔ ایویں اسی اپنیاں گناہاں دے اثر نوں اپنے آپ زائل نہیں کر سکتے آں۔ سگوں ایہدے خاتمے دے لئی سانوں خُداوند خُدا دے اُتے بھروسہ کرن دی ضرورت اے۔ ایویں سانوں نجات نوں

حاصل کرن دی ضرورت محسوس ہندی اے۔ جدوں اسی بدی دے ہتھوں دکھاں نوں
اٹھاوندے آں تے سانوں واقعی نجات دے حصول دے لئی ضرورت مند ہونا اے۔

خدا اپنیاں لوکاں دا فدیہ دیندیاں ہوئیاں اوہناں نوں چھڑاوند اے۔ او اوہناں نوں خاص
اپنیاں لوکاں دے وچ شمار کردا اے۔ ایہہ خدا دی پاکیزگی دا عمل اے جہدے باعث او چاہندا
اے پئی اسی اوہدے حضور دے وچ حاضر ہندیاں ہوئیاں اوہدی تمجید کریئے تے اوہدے پاک
ناں نوں مبارک آکھئیے۔ پس خدا اوہناں نوں قبول کردا اے تے اپنے عہد دے وچ شامل کردا
اے۔ او ساڈے توں کامل وفاداری دی اُمید کردا اے۔ جہدے نتیجے دے وچ او نجات دے نال
بہت ساریاں برکتاں نوں ساڈے اُتے ظاہر کردا اے۔ ایس لئی سانوں ہُن خوفزدہ ہون دی
ضرورت نہیں اے۔ خدا نے اپنے پٹے دی رائیں ساڈا فدیہ ادا کیتا اے جہنوں اوہنے ساریاں
شیواں دا وارث ٹھہرایا اے۔

ایویں خداوند خدا نے انسان نوں گناہاں توں پاک کردیاں ہوئیاں مسیح یسوع دے لہو دے
باعث اک اجیہا کفارہ دتا اے جیہڑا ابدی تے کامل اے۔ خداوند یسوع مسیح دے لہو نوں کفارہ
ادا کرن دے باعث ضروری تے کامل قرار دتا گیا اے۔ کیوں جے مسیحی علم الہی دے وچ اسی
ایہہ ویکھدے آں پئی او بے عیب سی۔ جہنوں او ساڈیاں جاناں دے کفارے دے لئی ورتدا
اے تے سانوں کامل بخشش نوں عطا کردا اے۔ خدا سانوں ہر طرح دیاں پیہڑیاں عنصران نوں
محفوظ کر لیندا اے۔ ایہدے باعث اسی خدا دے نویں عہد دے وچ شریک ہندیاں ہوئیاں

اوہدی موت دے وچ شامل ہندے آں تے میراث دے حقدار ہندے آں۔ ایہدا مقصد خُدا
 دے نال رفاقت نوں بحال کرنا اے۔ او انسان توں دُور نہیں اے کیوں جے او اپنیاں وعدیاں
 دے خلاف نہیں کردا اے تے نہ ای اپنیاں وعدیاں نوں توڑدا اے۔ پُرانے عہد نامے دی
 طرح نویں عہد نامے دے وچ وی اوہدے وعدے اپنیاں لوکاں دے نال پُورے ہندے نے۔
 او ساڈیاں گناہاں نوں مٹاوند اے تے سانوں کامل فتحیابی نوں عطا کردا اے۔ پس سانوں
 ایہناں عنصر اں دے اُتے غالب آون والی قوت دے اُتے دھیان دینا چاہیدا اے۔
 مسیح دی صلیب جہدے بارے اسی پہلاں وی گل کیتی سی۔ ایہدا تعلق تھادے نال، میرے
 نال تے ساڈے وچوں ہر اک دے نال اے۔ ایہدے توں مراد ایہہ ہے پئی خُدا کیہڑی گل دا
 تقاضا کردا اے۔ ایہہ محض اک تصور نہیں اے سگوں مسیح دے وسیلے دے نال نجات اک
 بہت وڈی حقیقت اے۔ ایس سلسلے دے وچ مسیح یسوع دے لہو دی سانوں ضرورت پیندی
 اے جیہڑا ساڈیاں گناہاں نوں مٹاوند اے۔

ایس لئی سانوں اپنی پُرانی طرز فکر نوں چھڈنا اے تے نوی انسانیت نوں پانا اے جہدی توقع
 پُرانے عہد نامے دے وچ خُدا نے بنی اسرائیل توں کیتی سی پئی او غیر قوماں جے کم نہ کرن۔
 ایویں نہ ہوئے پئی انسانی عقل فیر تو سانوں غلط راہ اُتے لے جاوئے۔ اسی اجھیاں گلاں نوں
 سمجھن دی کوشش کریے جیہڑیاں بالکل ٹھیک نے۔ اجھیاں گلاں جیہڑیاں خُدا دے بارے کامل
 تے راست نے۔

آئیں ہم ہر بار کی طرح آج بھی اپنے سبق کا آغاز دُعا سے کریں۔

’آسمانی باپ ہم تیرا شکر کرتے ہیں اس خوبصورت شام کے لئے جو تُو ہمیں عطا کی ہے۔ یہ کس قدر خوبصورت ہے۔ ہمیں تیری نعمتوں سے بے حد خوشی ہے اور ہم تیرا شکر یہ ادا کرتے ہیں۔ خداوند یہ وقت ہے کہ ہم اپنے آپ کو تیرے لئے مخصوص کریں اور تیری ساتھ اپنی وفاداری کا اظہار کریں۔ خداوند ہم سب پر رحم کر۔ اور خاص طور بھائی گلن کے لئے تجھ سے دُعا گو ہیں جس سے سیکھنے کے لئے ہماری توقعات اُس پر ہیں۔ خداوند تُو اُس کی رہنمائی کر۔ کیونکہ وہ اپنے آپ کو تیرے کلام کی خدمت کے واسطے مقرر کرنے سے تیرے ساتھ اپنے پیار کا اظہار کرتا ہے۔ منجی خداوند یسوع مسیح کے نام میں۔ آمین!‘

ہم کلام مقدس کا مطالعہ کرتے ہوئے یوحنا رسول کی معرفت پاک تثلیث یعنی باپ اور بیٹے اور روح القدس کی یگانگت کو بظہر عمیق دیکھا ہے۔ اب ہم مزید خداوند خدا کے پیروکاروں کی آپس میں رفاقت یگانگت کے اہم ترین مقصد کو جاننے کی کوشش کریں گے۔ کیونکہ رفاقت کو مسیحیت کے فروغ میں مرکزی مقام حاصل ہے۔ مسیحیوں کی باہمی رفاقت کی اہمیت کو عیاں کرنے کے لئے خداوند خدا نے ہم سب کے لئے ایک نہایت کی غیر معمولی کام سر انجام دیا جس کے تحت وہ تمام جہاں کے گناہ اٹھالے جاتا ہے۔ کیونکہ محبت اس کی ہستی کی مرکزی صفت ہے جو اس میں ہمیشہ سے کام کرتی ہوئی دکھائی دیتی ہے۔ چنانچہ خدا کی کوئی قوت یا قابلیت ایسی نہیں جو پہلے کام نہ کر رہی ہو اور دنیا کے خلق کئے جانے کے وقت کام کرنے لگ

جائے۔ تخلیقِ عالم ایک ایسا عمل ہے جو خدا کی ہمیشہ کام کرنے والی فطرت کے مطابق ہے۔ دنیا کا پیدا کیا جانا اس کی محبت کا نتیجہ تھا۔ وہ محبت دوسروں کی ہستی اور خوشی کا موجب ٹھہری لہذا دنیا کا وجود اس انتہائی محبت کا نتیجہ ہے اسی لئے ہم کہتے ہیں کہ خدا محبت ہے اور ارادہ اس محبت کے اظہار کا ایک وسیلہ ہے۔ اور قدرت اس محبت کی ایک خادمہ ہے۔ خدا کا جلال بھی اس کی محبت کی طبیعت کا ایک منور پہلو ہے۔

خدا اپنی محبت اور کامل آزادی کو ظاہر کرنے کے لئے خود اپنے آپ کو محدود کر لیتا ہے۔ اور نجات انسانی کی خاطر کام کرتا ہے اور اثر پذیر بھی ہوتا ہے۔ یہ تمام باتیں خدا کی ذات میں ازل سے پائی جاتی ہیں کیونکہ وہ محبت ہے۔ اس لئے کہ وہ باپ، بیٹا اور روح ہے۔ اسی طرح یہ کہنا کہ کسی وقت خدا کی قوتیں حالت سکون میں تھیں خلافِ شان ایزوی نہیں ہے۔ خدا میں حرکت و سکون دونوں ہیں۔ انسان کی مخلصی کے لئے دونوں کی ضرورت ہے۔ خدا کی محبت ان دونوں کا اظہار انسان سے کرتی ہے۔

پس اپنے شاگردوں کے ہمراہ یسوع مسیح نے آخری فسخ کا کھانا کھایا اور اس کی تکمیل یوں کی کہ یہ میرا بدن ہے اور آئندہ اس کو مستقبل طور پر یسوع نے یادگاری کے طور پر منانے کا حکم دیا۔ کیونکہ یسوع اپنے شاگردوں ظاہر کرتے رہے اور جب فسخ کے وقت اپنے شاگردوں کے ہمراہ تھے۔ تو اُن پر ظاہر کر دیا کہ یسوع اس اہم کام کو کرنے جا رہا ہے۔ یوحنا اپنے انجیلی

بیان میں نجات کے تحفہ کو مفت اور سادہ اور اس کے حصول کو نہایت آسان انداز میں بیان کرتا ہے۔ یہاں تک کہ ایک بچے کا ذہن بھی ان باتوں کو باسانی سمجھ سکتا ہے۔ کیونکہ یسوع مسیح نے شاگردیت کا ایک سادہ سا اصول بیان کیا ہے کہ اپنی خودی کا انکار کریں اور اپنی صلیب اٹھا کر اُس کے پیچھے ہو لیں۔ پس خودی سے انکاری، صلیب اٹھانا اور صلیب کے سائے تلے بڑھنا نجات کے حصول کے ذریعہ کے طور پر بیان کیا گیا ہے۔ خدا اپنے کسی منصوبہ کو بنانے اور اسے مکمل کرنے کے لئے کسی کا محتاج نہیں خدا اپنے آپ کو ظاہر کیا چاہتا تھا اس لئے اس دنیا کو خلق کیا۔ یہ تمام باتیں اس بات کو ظاہر کرتی ہیں، حقیقت تو یہ ہے کہ بہت سے خدا پرست لوگوں کے انکار کی وجہ یہی مشکل رہی ہے کہ مجسم ہو جانے والا خدا خالق کیسے ہو سکتا ہے۔ اسی لئے ہم کہتے ہیں کہ مسئلہ تثلیث ذات الہی سے متعلق بہت سی مشکلات کو دور کر دیتا ہے۔

اب ہم یوحنا کے انجیل کے ۱۶ ویں باب کا مطالعہ کرنے کو ہیں اس باب میں یسوع مسیح نے پاک کی خدمت کا بڑا واضح بیان کیا ہے۔

”میں نے یہ باتیں تم سے اسلئے کہیں کہ تم ٹھوکر نہ کھاؤ۔ لوگ تم کو

عبادت خانوں سے خارج کر دیں گے بلکہ وہ وقت آتا ہے کہ جو کوئی تم کو قتل کرے گا

وہ گمان کرے گا کہ میں خدا کی خدمت کر رہا ہوں۔“ (یوحنا 1:16-2)

غالباً شاگردوں کے دلوں میں بھی وہی امید تھی جو عام یہودی قوم میں تھی کہ مسیح موعود اپنی دنیاوی سلطنت قائم کرے گا اور روم کی قوت ریزہ ریزہ ہو جائے گی۔ اس کے برعکس اُس نے ان کو بتایا کہ میں مروں گا دوبارہ جی اُٹھے گا اور پھر آسمان پر واپس جاؤں گا۔ روح القدس آئے گا اور تم میری گواہی دینے کے لئے دنیا کے کونے کونے میں جاؤ گے۔ دنیا اُن سے عداوت رکھے گی اور انہیں ستائے گی، خدا نے ان کو یہ ساری باتیں پیشگی دیں تاکہ وہ یہ نہ کہیں کہ ہم دھوکے میں رہے۔ وہ ٹھوکر نہ کھائیں یا اُن کو صدمہ نہ ہو۔

اکثر یہودی سمجھتے تھے کہ عبادتخانوں سے خارج کیا جانا سے بُری بات ہے جو کسی کو پیش آ سکتی ہے لیکن اُن یہودیوں کو جو اب یسوع کے شاگرد تھے۔ یہی بات پیش آئے گی۔ مسیحی ایمان سے ایسی نفرت اور دشمنی رکھے جائے گی۔ کہ جو اُس کا نام و نشان مٹانے کی کوشش کریں گے، وہ گمان کریں کہ ہم خدا کو خوش کر رہے ہیں۔ اس سے ثابت ہوتا ہے کہ ممکن ہے کہ کوئی شخص بے حد مخلص ہو،۔ بے حد جوشیلا ہو مگر اس کے ساتھ ہی بے حد غلطی پر ہو۔

اس سارے معاملے کی جر یہ ہے کہ انسان مسیح کی الوہیت کو پہچاننے سے قاصر رہتا ہے۔ یہودی اُسے قبول کرنے کو تیار نہ تھے اور اس طرح باپ کو قبول کرنے سے بھی انکار کرتے تھے۔ خداوند نے اپنے شاگردوں کو پھر پیشگی خبر دار کیا تاکہ جب تکالیف اور مصائب آئیں تو گھبرا نہ جائیں بلکہ ان کو یاد آجائے کہ خداوند نے اس ایذا رسانی کے بارے میں پہلے

ہی بتا دیا تھا اُن کو معلوم ہو گا کہ یہ سب کچھ خداوند کی طرف سے ہماری زندگیوں کے لئے منصوبے کا حصہ ہے، خداوند نے اُن کو یہ باتیں پہلے اس لئے نہ بتائی تھیں کہ وہ اُن کے ساتھ تھا۔ اُن کو پریشان کرنے اور اُن کے ذہن کو اُن باتوں سے ہٹانے کی کوئی ضرورت نہ تھی جن کی تعلیم اُن کو دینی تھی۔ لیکن اب جبکہ وہ اُن کو چھوڑ کر جا رہا تھا ضرور تھا کہ اُن کو اُس راہ کے بارے میں بتائے جو اُن کے سامنے تھی۔

شاگردوں کو اس بات میں کوئی دلچسپی نہ تھی کہ یسوع کو کیا پیش آنے والا ہے اگرچہ انہوں نے عام سے انداز میں پوچھا تھا کہ وہ کہاں جا رہا ہے لیکن لگتا تھا کہ انہیں کوئی خاص دلچسپی نہیں۔ وہ خود کو اُس میں شامل نہیں سمجھتے تھے۔

شاگردوں کو خداوند کے مستقبل کی نسبت اپنے مستقبل کی زیادہ فکر تھی اُس کے سامنے تو صلیب اور قبر تھی اور شاگردوں کے سامنے خدمت کے باعث ستایا جانا تھا۔ اُن کا دل غم سے بھر گیا تھا۔ اُس کے مصائب کے باعث نہیں ہوا بلکہ اپنے مصائب کے باعث۔

لیکن وہ بے یارو مددگار اور بغیر مدد کے نہیں چھوڑیں جائیں گے۔ مسیح رُوح القدس کو بھیجے گا کہ اُن کا مددگار ہو یہ بات شاگردوں کے لئے فائدہ مند تھی کہ مددگار آجائے اُن کی حوصلہ افزائی کرے اُن کو سکھائے اور مسیح کے علم کو اُن کے لئے پہلے سے کہیں زیادہ ٹھوس بنائے۔ یہ مددگار اُس وقت تک نہیں آئے گا جب تک خداوند یسوع واپس آسمان پر جا کر جلال نہ پائے۔ بے شک رُوح القدس اُس سے پہلے بھی دنیا میں موجود تھا۔ لیکن اب اُسے

ایک نئے انداز میں آنا تھا کہ دُنیا کو مجرم ٹھہرائے اور جن کا کفارہ دیا گیا ہے جو چھڑائے گئے ہیں اُن کی خدمت کرے۔

رُوح القدس آ کر دُنیا کو گناہ اور راستبازی اور عدالت کے بارے میں قصور وار ٹھہرائے گا۔ اس سے کا اکثر یہ مطلب لیا جاتا ہے کہ رُوح القدس انفرادی طور پر گنہگار کے باطن میں ان باتوں کا شعور یا آگاہی پیدا کرتا ہے۔ یہ بات بے شک درست ہے مگر یہاں یہ بتانا مقصود نہیں ہے۔ رُوح القدس آ کر اس حقیقت ہی سے قصور وار ٹھہراتا ہے کہ وہ دُنیا میں ہے۔ اُسے یہاں نہیں ہونا چاہئے کیونکہ خداوند یسوع کو یہاں ہونا اور دُنیا پر بادشاہی کرنا چاہئے۔ لیکن دُنیا نے اُسے رد کیا۔ چنانچہ وہ واپس آسمان پر چلا گیا۔ رُوح القدس ایک رد کئے گئے مسیح کی جگہ پر ہے۔ اس سے دُنیا کا قصور ثابت ہوتا ہے۔

رُوح القدس دُنیا کو گناہ کے بارے میں اسلئے قصور وار ٹھہراتا ہے کہ وہ مسیح پر ایمان لانے سے قاصر رہے۔ اُس میں کوئی ایسی بات نہ تھی جو انسانوں کے لئے اُس پر ایمان لانے کی راہ میں مانع ہوتی۔ لیکن انہوں نے اُس کا انکار کیا۔ لیکن دُنیا میں رُوح القدس کی موجودگی اُن کے قصور کا ثبوت ہے۔

منجی نے دعویٰ کیا کہ میں راستباز ہوں، مگر لوگ کہتے تھے کہ اُس میں بدروح ہے۔ خدا نے فیصلہ کُن بات کر کے گویا کہا میرا بیٹا راستباز ہے۔ اور اس بات کو ثابت کرنے

کے لئے میں اُسے مُردوں میں سے جلاؤں گا اور واپس آسمان پر لے آؤں گا۔ رُوح القدس اس حقیقت کی گواہی دیتا ہے کہ مسیح دُرست تھا اور دنیا غلط تھی۔

رُوح القدس کی موجودگی دنیا کو آنے والی عدالت کے بارے میں بھی قصور وار ٹھہراتی ہے اس حقیقت کا کہ رُوح القدس دنیا میں ہے یہ مطلب ہے کہ صلیب پر ابلیس کو سزا ہو چکی ہے جتنے لوگ منجی کو رد کرتے ہیں وہ عدالت کے دن اُس کی دہشت ناک سزا میں شریک ہوں گے یہ عدالت کا دن ابھی آنے والا ہے۔

خداوند کو اپنے شاگردوں سے بھی اور بھی بہت سی باتیں کہنا تھیں لیکن وہ اُن کو سمجھ نہیں سکتے تھے۔ یہ تعلیم دینے کا ایک اہم اصول ہے۔ پہلے سیکھنے کے عمل میں کچھ ترقی ہو، بعد میں اعلیٰ سچائیاں پیش کی جائیں۔

جو کام خداوند نے شروع کیا تھا، سچائی کا رُوح اُسے جارے رکھے گا وہ شاگردوں کو تمام سچائی کی راہ دکھائے گا۔ ایک مفہوم میں تمام سچائی رسولوں کی زندگی میں اُن کے سپرد کی گئی اور انہوں نے اُسے تحریری شکل میں دے دی۔ اور نئے عہد نامہ میں یہ تمام سچائی اب ہمارے پاس ہے اور پرانے عہد نامہ کے ساتھ مل کر یہ انسان کے لئے خدا کے تحریری مکاشفہ کو مکمل کرتی ہے۔ لیکن یہ بات بھی سچ ہے کہ رُوح تمام زمانوں میں خدا کے لوگوں کو تمام سچائی کی راہ دکھاتا تھا۔ اور یہ کام وہ نوشتوں کے وسیلہ سے کرتا ہے۔ وہ صرف وہی باتیں کہے گا

جو باپ اور بیٹا اُسے کہنے کو دے گا۔ وہ تمہیں آئندہ کی خبریں دے گا۔ بلاشبہ یہ نئے عہد نامہ میں خصوصاً مکاشفہ کی کتاب میں کیا گیا ہے جس میں مستقبل سے پردہ اٹھایا گیا ہے۔

رُوح کا سب سے اہم کام مسیح کو جلال دینا ہے۔ اسی سے ہم تمام تعلیمات اور منادی کو جانچ سکتے ہیں۔ اگر اس کے اثر سے منجی کو عزت اور جلال ملتا ہے تو یہ رُوح القدس کا کام ہے۔ اسی لئے یسوع مسیح نے فرمایا کہ مجھ ہی سے حاصل کر کے تمہیں خبریں دے گا۔ یعنی وہ عظیم سچائیاں حاصل کرے گا جو مسیح سے علاقہ رکھتی ہیں۔ اور وہ اُن کو ایمان داروں پر ظاہر کرتا ہے یہ ایسا موضوع ہے جس کی گہرائی بے پایاں ہے۔

باپ کی ساری صفات بیٹے کی بھی ہیں۔ رُوح القدس نے یہ جلالی کمالات، جذبات، مرتبے، فضائل اور مسیح یسوع کی معموری شاگردوں پر ظاہر کر دی۔

”تھوڑی دیر میں تم مجھے نہ دیکھو گے اور پھر تھوڑی دیر میں تم مجھے دیکھ لو گے۔ پس اُس کے بعض شاگردوں نے آپس میں کہا یہ کیا ہے جو وہ ہم سے کہتا ہے کہ تھوڑی دیر میں تم مجھے نہ دیکھو گے اور پھر تھوڑی دیر میں دیکھ لو گے اور یہ کہ اسلئے کہ میں باپ کے پاس جاتا ہوں؟“ (یوحنا 16:16-17)۔

یہاں تھوڑی دیر سے مراد یسوع مسیح کا اس دنیا سے صعود فرمانا ہے۔ اور ساتھ ہی یہ وعدہ کہ رُوح القدس مددگار کے طور پر اس جہان میں پھر آئے گا۔ اُس کے شاگرد اس بات

کو سمجھ نہ سکے کیونکہ یسوع مسیح نے فرمایا تھا کہ میں باپ کے پاس جاتا ہوں اور تم مجھے پھر نہ دیکھو گے مگر اب وہ کہہ رہا ہے کہ تھوڑی دیر میں تم مجھے نہ دیکھو گے اور پھر تھوڑی دیر میں مجھے دیکھ لو گے۔ وہ ان دونوں بیانات کو مربوط نہ کر سکتے تھے۔ شاگرد آپس میں ایک دوسرے سے تھوڑی دیر کا مطلب پوچھنے لگے۔

”یسوع یہ جان کر کہ وہ مجھ سے سوال کرنا چاہتے ہیں اُن سے کہا کیا تم آپس میں میری اس بات کی نسبت پوچھ پاچھ کرتے ہو کہ تھوڑی دیر میں تم مجھے نہ دیکھو گے اور پھر تھوڑی دیر میں مجھے دیکھ لو گے؟۔ میں تم سے سچ کہتا ہوں کہ تم تو روؤ گے اور ماتم کرو گے مگر دنیا خوش ہو گی۔ تم غمگین تو ہو گے لیکن تمہارا غم ہی خوشی بن جائیگا۔“ (یوحنا 20:16)

خداوند یسوع اُن کے خیالات کو پڑھ سکتا تھا۔ وہ سوالوں کے ذریعہ سے ظاہر کرتا ہے کہ میں تمہاری الجھن سے پوری طرح واقف ہوں۔ اُس نے اُن کے مسئلے کا براہِ راست جواب نہیں دیا البتہ تھوڑی دیر کے بارے میں مزید معلومات فراہم کیں۔ دُنیا خوش ہو گی۔ کیونکہ خداوند یسوع کو صلیب چرھانے میں کامیاب ہو جائے گی۔ لیکن شاگرد روئیں گے اور ماتم کریں گے مگر یہ صرف تھوڑی دیر کے لئے ہو گا کیونکہ شاگردوں کا غم ہی خوشی بن جائے گا۔

اور ایسا ہی ہوا پہلے تو مسیح کے جی اٹھنے کے باعث۔ پھر جب خداوند یسوع مسیح دوبارہ آئے گا تو سارے زمانوں کے سارے شاگردوں کا غم خوشی میں بدل جائے گا۔

”جب عورت جننے لگتی ہے تو غمگین ہوتی ہے اسلئے کہ اُس کے دکھ کی گھڑی آپہنچی لیکن جب بچہ پیدا ہو چکتا ہے تو اس خوشی سے کہ دنیا میں ایک آدمی پیدا ہوا اُس درد کو پھر یاد نہیں کرتی۔ پس تمہیں بھی اب تو غم ہے مگر میں تم سے پھر ملوں گا اور تمہارا دل خوش ہو گا اور تمہاری خوشی کوئی تم سے چھین نہ لے گا۔“ (یوحنا 16:21-22)۔

اس سے زیادہ عجیب اور قابل غور بات اور کوئی نہیں کہ جب بچہ پیدا ہو چکتا ہے تو ماں جننے کے درد کو بھول جاتی ہے۔ شاگردوں کا حال بھی ایسا ہی ہو گا۔ جب وہ اُس کو دوبارہ دیکھیں گے تو اُس کی غیر حاضری یا جدائی کے غم کو بہت جلد بھول جائیں گے۔

ہمیں پھر اقرار کرنا پڑتا ہے کہ اُن اوقات کا ہمیں کوئی علم نہیں جن کا ذکر خداوند نے کیا ہے میں تم سے پھر ملوں گا۔ ہمیں ہماری تمام ناراستی سے پاک کرتا ہے۔ پرانا عہد نامہ اسی بات پر زور دیتا ہے کہ خدا خلاصی کے لئے خون استعمال کرتا ہے۔ خون سے ذریعہ سے وہ گناہوں کو براہِ راست مٹاتا ہے۔ لیکن اس کے برعکس ہم دیکھتے ہیں کہ جہاں تک گناہ جو ہم میں بسا ہوا ہے اور اس کی طاقت سے چھٹکارے کا تعلق ہے، خدا خود ہماری مخلصی کی راہ تیار کرتا ہے۔

خداوند خدا اپنے لوگوں کی نجات کے لئے ان میں سکونت اختیار کرتا اور انسانی تاریخ میں وارد ہوتا ہے خداوند خدا بحال کرنے کے لئے سوائے اقرار کے کسی اور چیز کو طلب نہیں کرتا۔ بلکہ اس کی تمام تر ذمہ داری یسوع مسیح کی صلیب کے باعث خدا نے خود لے لی ہے۔ پس ہر ہمیں ہر طرح کی نجات عطا کرنے کے لئے اس جہان میں ظاہر ہوتا ہے کہ انسان ابدی ہلاکت سے محفوظ رہے۔ لیکن یسوع مسیح کی صلیبی موت کو قبول کرنے سے جو ذمہ داری ہم پر عائد ہوتی ہے اسی کی توقع خدا ہم سے کرتا ہے۔ کیونکہ ہماری پرانی انسانیت اُس کے ساتھ مصلوب کر دی جاتی ہے اور اب ہم پہلے کی طرح گناہ کے غلام نہیں ہیں۔ ہم خداوند خدا کے لئے اپنے دلوں کو کھولیں۔ خدا کے ساتھ نجات کا تعلق ہم اُس سے جوڑے رکھتا ہے۔ اور ہمارا اس سے میل ہو جاتا ہے۔ ہمیں اقرار کرنے اور معافی پانے کی اس لئے ضرورت ہے کہ خداوند خدا نے ہماری روحانی ضرورت کو اہم سمجھا ہے۔

اس صورت میں کہ جب ہم خداوند خدا کے حضور اقرار کرتے ہیں وہ ہم سے نجات کا یقین کا ثبوت طلب کرتا ہے۔ اور ہمیں اس میں مزید پختہ کرنا چاہتا ہے۔ لیکن عمومی تعلقات کی خرابی باعث اس وقت بھی بنتا ہے جب ہم یہ سوچتے ہیں کہ ہم درست ہیں اور دوسرا غلط۔ اور ہم ہر معاملہ میں سراسر خود کو ہی درست سمجھتے ہیں۔ اس وجہ سے بھی تعلقات کی خرابی وقوع میں آتی ہے۔

پس خدا بنی آدم کے ساتھ اپنے تعلقات کی درستی کی فکر کرتا ہے اور ہمیں ایسا لائحہ عمل عطا کرتا ہے کہ ہم اس طریقہ کار کو اپنائیں جس کا اشارہ نجات کی صورت میں تکمیل نجات کی صورت میں ہوتی ہے۔ کیونکہ یہ ہمارے منجی خدا کے نزدیک عمدہ اور پسندیدہ ہے وہ چاہتا ہے کہ سب آدمی نجات پائیں اور سچائی کی پہچان تک پہنچیں، کیونکہ خدا ایک ہی اور خدا اور انسان کے بیچ میں درمیانی بھی ایک یعنی یسوع مسیح جو انسان ہے، جس نے اپنے آپ کو سب کے فدیہ میں دیا کہ مناسب وقتوں پر اس کی گواہی دی جائے لفظ نجات کا بنیادی تعلق آزادی سے ہے۔ جس میں ہمیں کسی چیز سے آزاد کر دیا جاتا ہے۔ جسے ہم پسند نہیں کرتے اور اس سے جان چھڑانے کی ہر ممکن کوشش کرتے ہیں۔

بے شک جب ہم خود کو خداوند سپرد کر دیتے ہیں تو نہ صرف ہمارے دلوں میں سکونت کرتا ہے۔ بلکہ ہماری ضرورتوں کا خیال رکھتا ہے۔ پریشانی، دکھ مصیبت سے بچاتا ہے۔ ہماری حفاظت کرتا ہے۔ نجات کے حصول کی صورت میں ہمیں گناہ کے تمام اثرات سے محفوظ کر لیا گیا ہے۔ گناہ اب بھی اپنا زور مارتا ہے اور ہماری جسمانی کمزوریوں کو بروئے کار لاتا ہے تاکہ ہم گرا دے لیکن ہمیں خداوند خدا بحال کرتا ہے۔

”میں آگے کو دنیا میں نہ ہونگا مگر یہ دنیا میں ہیں اور میں تیرے پاس آتا ہوں اے قدوس باپ! اپنے اُس نام سے وسیلہ سے جو تُو نے مجھے بخشا ہے اُنکی حفاظت کر۔ تاکہ وہ ہماری طرح ایک ہوں۔“ (یوحنا 11:17)۔

باپ شاگردوں کو اسلئے عزیز رکھتا ہے کہ انہوں نے مسیح کو قبول کیا، اسے عزیز رکھا۔ اور اُس کی الوہیت پر ایمان لائے تھے اور یہی وجہ تھی کہ خداوند کو باپ سے درخواست کرنے کی ضرورت نہیں۔ رُوح القدس کے آنے سے شاگردوں کو باپ کے ساتھ قُربت کا خاص احساس ہوا۔ اب وہ بڑے اعتماد کے ساتھ اُس کے پاس آتے ہیں۔ اور یہ سب کچھ اسلئے ہے کہ وہ بیٹے کو عزیز رکھتے ہیں۔

یسوع مسیح نے فرمایا میں خدا سے آیا ہوں۔ جسے کہ وہ خدا کا بھیجا ہوا محض ایک نبی ہو بلکہ یہ کہ میں باپ میں سے نکلا ہوں۔ اس کا مطلب ہے کہ وہ ازلی خدا کا بیٹا خدا باپ کے برابر ہے۔ وہ اُس کی مانند دنیا میں آیا جو آنے سے پہلے کسی اور جگہ رہتا تھا۔ صعود کے وقت وہ دنیا سے رخصت ہو کر باپ کے پاس واپس چلا گیا۔

تھوڑی دیر میں خداوند گرفتار ہو گا اُس پر مقدمہ چلایا جائے گا اور اُسے مصلوب کر دیا جائے گا۔ تمام شاگرد اُس کا ساتھ چھوڑ دیں گے اور اپنے اپنے گھر کی راہ لیں گے۔ لیکن وہ اکیلا نہیں ہو گا کیونکہ باپ اُس کے ساتھ ہو گا۔ خدا باپ کے ساتھ یہ یکتائی تھی جس کو شاگرد نہیں سمجھتے تھے۔ اور جب سب اپنی اپنی جانوں کی خاطر بھاگ جائیں گے تو یہی حقیقت

خداوند کو سہارا دے رکھے گی۔ مسیحیت کی تعلیم میں نجات کے منبع کا ذکر بڑے خوبصورت انداز میں کیا جاتا ہے کہ خدا ایک ہے اور اس میں تین اقنوم ہیں۔ ہر ایک کی الگ شخصیت ہے لیکن جوہر کے اعتبار سے ایک ہی ہیں۔ پس ہمیں یہ صاف نظر آتا ہے کہ بیٹا ہمیشہ باپ کی عزت اور تابعداری میں کام کرتا ہے اور باپ ہمیشہ بیٹے کے کام اور خدمت کے باعث اُس کی عزت افزائی کرتا ہے۔ اور پاک رُوح ان دونوں کے کام کو فروغ دینے کے لئے اپنے جوہر دکھاتا ہے۔ پس تینوں اپنے جوہر کے اعتبار سے ایک ہی ہیں۔ یہ تمام باتیں خدا کی ذات میں ازل سے پائی جاتی ہیں کیونکہ وہ محبت ہے۔ اس لئے کہ وہ باپ، بیٹا اور روح ہے۔ اسی طرح یہ کہنا کہ کسی وقت خدا کی قوتیں حالت سکون میں تھیں خلافِ شان ایزوی نہیں ہے۔ خدا میں حرکت و سکون دونوں ہیں۔ انسان کی مخلصی کے لئے دونوں کی ضرورت ہے۔ خدا کی محبت ان دونوں کا اظہار انسان سے کرتی ہے۔

خدا عظیم ہے اور وہ اپنے کلمہ کے وسیلہ سے پاک روح کی مدد کے ذریعہ ایمانداروں کی زندگیوں میں نہایت اہم کام کرتا ہے۔ وہ ایمانداروں کی زندگی کو خدا کی تابعداری میں گزارنے اور انہیں کامل ایمان کے ساتھ زندگی بسر کرنے کی قوت دیتا ہے۔ پس ہم پاک تثلیث کے اہم ترین کام کے باعث اُس کی تعظیم کرتے اور اپنے ایمان کے اظہار میں خدائے ثالوث پر بھروسہ اور توکل کا اظہار کرتے ہیں۔ بنی نوع انسان کی نجات کے لئے پاک تثلیث کے اہم ترین کام کی وجہ سے خدا کا منصوبے کس قدر خوبصورت معلوم ہوتے ہیں۔

بے شک وہ انسان کو رد نہیں کرتا۔ یسوع مسیح جس میں بیک وقت انسان اور خدا کی صفات دونوں موجود تھیں۔

اس گفتگو کا مقصد یہ تھا کہ شاگرد اطمینان پائیں۔ جب لوگ اُن سے نفرت اور عداوت رکھیں گے۔ اُن کا تعاقب کریں گے اُن پر ظلم و ستم کریں گے، اُن پر جھوٹے الزام لگائیں گے۔ بلکہ اُن پر تشدد کریں گے تو وہ مسیح میں اطمینان پائیں گے۔ وہ کلوری کی صلیب پر دنیا پر غالب آیا۔ مصیبتوں کے باوجود شاگردوں کو یقین ہونا چاہئے کہ وہ فاتح اُن کے ساتھ ہے۔ نجات دہندہ کا خدا باپ کے ساتھ اتنا گہرا تعلق تھا کہ وہ کوئی کام اپنے آپ سے نہیں کر سکتا تھا۔ مطلب یہ نہیں کہ اُسے اپنے آپ کوئی کام کرنے کا اختیار نہیں تھا یا قدرت نہ تھی بلکہ وہ خدا کے ساتھ اس قدر ایک تھا کہ وہ صرف وہی کام کر سکتا تھا جو باپ کو کرتے دیکھتا تھا۔ خداوند یسوع مسیح نے باپ کے ساتھ برابری کا دعویٰ کیا مگر خود مختار ہونے کا دعویٰ نہیں کیا وہ خدا کے ساتھ پورے طور پر برابر ہے۔ مگر اُس سے الگ خود مختار نہیں۔

پٹے کے لئے باپ کی محبت کا خاص نشان یہ ہے کہ جتنے کام خود کرتا ہے اسے پٹے کو دکھاتا ہے یہ کام یسوع نے نہ صرف دیکھے بلکہ انہیں کرنے کی قدرت بھی رکھتا ہے۔ اس کے

ساتھ ہی منجی کمتا ہے کہ خدا ان سے بھی بڑے بڑے کام اسے دکھائے گا۔ تاکہ لوگ تعجب کریں۔

رُوح القدس کے آنے کے ساتھ اُن کو خاطر جمعی اور برداشت کی نئی قوت اور طاقت حاصل ہوگی تاکہ وہ دشمن کا ڈٹ کر مقابلہ کر سکیں۔

بہت دفعہ مخالفین یسوع مسیح کو پکڑنے اور اُسے قتل کرنے میں ناکام رہے۔ کیونکہ ابھی اُس کا وقت نہیں آیا تھا لیکن اب وہ وقت آگیا تھا کہ خداوند مارا جائے۔ اور اُس کا جلال ظاہر ہو۔ منجی نے یہ درخواست کی۔ وہ صلیب پر اپنی موت کی طرف دیکھ رہا تھا۔ اگر وہ قبر میں رہ گیا تو دُنیا جانے گی کہ وہ محض ایک اور انسان تھا لیکن اگر خدا اُسے مُردوں میں سے زندہ کر کے جلال دے تو یہ ثبوت ہو گا کہ وہ خدا کا بیٹا اور دُنیا کو بچانے والا ہے۔ خدا نے اِس دُعا کا جواب دیتے ہوئے اُسے تیسرے دن مُردوں میں سے زندہ کیا اور بعد میں اُسے آسمان پر اُٹھایا اور اُس کے سر پر جلال اور عزت کا تاج رکھا۔ تاکہ بیٹا اپنے باپ کا جلال ظاہر کرے۔

یسوع مسیح نے صلیب پر کفارہ دینے کا کام پورا کیا۔ اس کے نتیجے میں خدا نے اپنے بیٹے کو ہر بشر پر اختیار دیا ہے۔ اس اختیار سے وہ اُن سب کو ہمیشہ کی زندگی دیتا ہے جن کو باپ نے اُسے بخشا ہے۔ یہاں بھی ہمیں یاد دلایا گیا ہے کہ دُنیا کی بنیادیں رکھنے سے پہلے

خدا نے بعض لوگوں کو الگ کر دیا ہے کہ وہ مسیح کے ہوں۔ تاہم یاد رکھیں کہ خدا ہر ایک شخص کو نجات پیش کرتا ہے۔ کوئی بھی ایسا نہیں جو منجی پر ایمان لا کر نجات نہ پاسکے۔ یہ بڑی سادگی سے واضح کیا گیا ہے کہ ہمیشہ کی زندگی کیسے حاصل ہوتی ہے۔ یہ خدا اور یسوع مسیح کو جاننے سے ملتی ہے۔ صرف خدا ہی خدائے واحد ہے۔ بت ہرگز خدا نہیں۔ اُنکی کوئی حقیقت نہیں۔

تصلیب سے باپ کو جلال ملا۔ اس سے باپ کی حکمت، وفاداری، پاکیزگی اور محبت کو جلال ملا۔ صلیب نے اُس کی حکمت کو ظاہر کیا۔ کہ اُس نے ایک منصوبہ وضع کیا اور مہیا کیا جس سے وہ عادل ٹھہرا اور ساتھ ہی گنہگاروں کو راستباز ٹھہرانے والا بنا۔ خدا ہر ایک کام میں خود مختار ہے وہی خالق اور مالک ہے اور اس کے تمام کام عدل پر مبنی ہیں۔ کسی مخلوق کو بھی خدا کے فیصلے پر کوئی اعتراض کرنے کا حق نہیں۔ اسرائیل کا رد کیا جانا کوئی ظالمانہ فیصلہ نہیں بلکہ یہ ان کا قصور ہے کیونکہ ان کے پاس توبہ کرنے کے بہت مواقع تھے۔

صلیب نے اُس کی وفاداری کو ظاہر کیا کہ اس نے اپنا وعدہ پورا کیا کہ عورت کی نسل سانپ کے سر کو کھلے گی۔ خداوند یسوع اپنے باپ کے نام سے آیا تھا۔ یعنی اپنے باپ کی مرضی پوری کرنے، اپنے باپ کو جلال دینے اور ساری باتوں میں اپنے باپ کی فرمانبرداری کرنے آیا تھا۔ اگر انسان واقعی خدا سے محبت رکھتے تو اس سے بھی محبت رکھتے جو اپنی ہر بات اور ہر کام

میں خدا کو خوش کرتا تھا۔ چنانچہ اس امر سے خدا ایسے جذبات کا اظہار کرتا ہے جو کامل وفاداری کا ثبوت ہیں۔ یہ اُس کی بے حد محبت ہے جو وہ دنیا سے رکھتا ہے۔

پس جہاں تک خدا کی مخلصی کا تعلق ہے تو اس کا سبب خدا کی محبت کے سوا اور کسی پہلو کو نہیں ٹھہرایا جاسکتا۔ نہ تو ہماری اخلاقیات اس قدر بہتر ہے کہ خداوند خدا کو خوش کر سکیں اور نہ ہی اپنے کاموں کے باعث خدا کی نجات کے حصول کو ممکن بنا سکتے ہیں۔ یہ فقط خدا کی بے پناہ محبت کی وجہ سے تھی۔ خدا کا یہ مطالبہ تھا کہ 'تم پاک ہو کیونکہ خداوند تمہارا خدا پاک ہے۔ پس جب ہم اُس کی نجات کو قبول کرتے ہیں تو ہماری ذمہ داری اور بھی بڑھ جاتی ہے کہ اس کے احکام کی پیروی کریں۔ جس کا وہ اپنے لوگوں سے مطالبہ کرتا ہے۔ لہذا عبادت اور اخلاقی زندگی دونوں انسان کے لئے ضروری ہیں۔ اگرچہ بدی ہر زمانہ میں خدا اور اُس کے لوگوں پر غالب آنے کی کوشش کرتی ہیں۔ جس طرح پرانے عہد میں تھی اب بھی وہ اپنے اثر کو ایمانداروں پر ظاہر کرنے کی کوشش کرتی ہے۔ تاہم یہ طے ہے کہ خداوند خدا اسرائیل کا خدا قادرِ مطلق ہے۔ چنانچہ وہ جلال کے ساتھ فخر مند ہوتا ہے۔

پس وہ جو نجات کے قابل ہیں جب وہ اس کے پاس آتے ہیں تو خداوند خدا کے ساتھ تعلق سے انہیں خوشی ملتی ہے۔ یوں اُس کی نجات کا اظہار اُس کی محبت کی وجہ سے ہوتا ہے۔ اس طرح از سر نو خداوند کو قبول کرنے سے نیا مخلوق بن جاتے ہیں اور نئی روحانی زندگی گزارتے ہیں۔ خداوند خدا پرانے عہد کا یہواہ ہو یا نیا عہد نامہ کا مسیح یسوع وہ ہر دور میں

اپنے لوگوں سے وفاداری کی توقع کرتا ہے۔ چنانچہ خدا فرماتا ہے کہ میں اپنے زور بازو سے اپنے لوگوں کو نجات دیتا ہوں۔ خدا نے یہ سب کچھ خود کیا اور اسی لئے خدا اس کام میں شراکت کرتا ہے اور اپنے بیٹے کو بھیجتا ہے کہ جسم اختیار کرے۔ یہ خدا کا خاص کام تھا۔ سو خداوند نے یسوع مسیح کے اپنے زور بازو سے سب کام کئے۔

صلیب نے اُس کی پاکیزگی کو ظاہر کیا کہ ہمارے عظیم عوضی میں اُس کی شریعت کی پاکیزگی کے تمام تقاضے پورے ہوں۔ صلیب نے اُس کی محبت کو ظاہر کیا کہ ایسا درمیانی ایسا کفارہ دینے والا اور گنہگار انسان کا ایسا دوست بھیجا یعنی اپنا بیٹا جو ازل سے اُس کے ساتھ تھا۔

تصلیب سے بیٹے کو جلال ملا۔ اُس سے اُس کے ترس، اُس کے صبر و برداشت اور اُس کی قدرت کو جلال ملا۔ صلیب نے ظاہر کر دیا کہ وہ سب سے زیادہ ترس کھانے والا ہے کہ اُس نے ہمارے بدلے دکھ اٹھایا ہماری خاطر مر گیا۔ وہ ہماری خاطر گناہ محسوب ہوا۔ ہماری خاطر لعنتی بنا۔ اور اپنا خون دے کر ہماری قیمت ادا کی۔ اور نجات مہیا کی۔ صلیب نے ظاہر کر دیا کہ وہ سب سے زیادہ صبر اور برداشت کرنے والا ہے۔ کہ وہ عام آدمیوں کی طرح عام موت نہیں مرا۔ بلکہ رضاکارانہ خود کو ایسے دکھوں اور جان کنی کے حوالہ کر دیا۔ جن کا تصور کوئی دماغ نہیں کر سکتا، حالانکہ وہ ایک لفظ سے اپنے باپ کے فرشتوں کو طلب کر کے آزاد ہو

سکتا تھا۔ صلیب نے ظاہر کر دیا کہ وہ سب سے زیادہ قدرت رکھتا ہے۔ کہ اُس نے دنیا کی ساری خطا کاریوں کا بوجھ اٹھا لیا۔ اور شیطان کو شکست دے کر اُس کا شکار چھین لیا۔

دنیا میں آنے سے پیشتر مسیح باپ کے ساتھ آسمان پر رہتا تھا۔ جب فرشتے خداوند پر نظر کرتے تو الوہیت کا سارا جلال دیکھتے تھے۔ مگر جب وہ انسانوں کے درمیان آیا تو الوہیت کا جلال پردہ کے اندر چلا گیا۔ گو وہ اب بھی خدا تھا مگر اکثر دیکھنے والوں کو وہ خدا نظر نہیں آتا تھا۔ اُن کو وہ صرف بڑھئی کا بیٹا نظر آتا تھا۔ یہاں منجی خدا باپ سے دُعا مانگتا ہے کہ مجھے اپنا ساتھ جلالی بنا دے، میں اپنے تجسم سے پیشتر تیرے ساتھ رکھتا تھا اُسے بحال کر دے اس سے مسیح کے ازل سے ہونے کی واضح تعلیم ملتی ہے۔

یسوع نے باپ کا نام اپنے شاگردوں پر ظاہر کر دیا۔ پاک کلام میں نام کا مطلب اُس کے نام کی صفات اور سیرت کو واضح کرتا ہے۔ مسیح نے باپ کی حقیقی ذات کو پورے طور سے ظاہر کر دیا۔ شاگرد دنیا سے پیٹے کو دئے گئے تھے۔ وہ بے ایمان بنی نوع انسان سے الگ کر دئے گئے اور مسیح کی ملکیت ہونے کے لئے مخصوص کئے گئے وہ دنیا کے وجود میں آنے کے باعث باپ کے تھے اور خدا کی بخشش سے اور خون سے خریدے جانے کے باعث مسیح کے ہو گئے۔

انہوں نے تیرے کلام پر عمل کیا۔ اُن کی تمام ناکامیوں اور خامیوں کے باوجود یسوع اُن کی تعریف کرتا ہے کہ وہ ایمان لائے۔ اور اُس کی تعلیم پر عمل کیا۔ خداوند خدا

ہمارے واسطے اپنی کامل نجات کا انتظام کرتا ہے اگر خدا کا بیٹا ہمارے گناہوں کی سزا اپنے اوپر نہ اٹھالیتا تا کہ ہم معاف کر دئے جائیں تو ہم خدا سے کوئی امید نہ رکھ سکتے تھے۔ کہ وہ انسان کو گناہ اور بدی سے چھڑائے اور اسے ابدی نجات بخشے۔ بٹے نے اپنی جسمانی زندگی میں باپ کی پوری پوری تابعداری کی۔ ہم اپنی کمزوریوں کے باعث جسمانی بیماریوں اور دکھوں اور مصائب سے دوچار رہتے ہیں۔ ہم نے خدا کی پاکیزگی اور راستبازی کے معیار کو کبھی برقرار نہیں رکھا، جس کی توقع اُس ابدی خدا کو ہم سے تھی۔ خداوند خدا نے ہماری قیمت ادا کرنے کے بعد ہمارے ساتھ نئے عہد نامہ کی صورت میں معاہدہ کیا جس کے باعث ہم گناہ سے کی علامی سے رہائی پانے کے بعد اُس کی پاک مرضی کے ماتحت کرنا ہے۔ تاکہ آگے کو گناہ ہم پر حکمرانی نہ کرے بلکہ خداوند خدا ہمارا حاکم بنے۔ جس نے نجات کی قیمت ادا کی ہے۔

منجی نے اپنے باپ کو کامل طور پر پیش اور ظاہر کیا تھا، اُس نے شاگردوں پر واضح کر دیا تھا۔ کہ میں اپنے اختیار سے نہ کچھ کہتا ہوں اور نہ کچھ کر سکتا ہوں۔ بلکہ صرف وہی کرتا ہوں جو باپ مجھے کہتا ہے اسلئے وہ ایمان لائے کہ باپ ہی نے مجھے بھیجا ہے۔

مسیح نے اپنے مشن کو اپنی طرف سے شروع نہیں کیا۔ وہ خدا کی مرضی کی تعمیل کرتے ہوئے اس دنیا میں آیا تھا۔ وہ یہوواہ کا کامل خادم تھا وہ چاہتا ہے کہ سب آدمی نجات پائیں اور سچائی کی پہچان تک پہنچیں، کیونکہ خدا ایک ہی اور خدا اور انسان کے بیچ میں درمیانی بھی ایک یعنی یسوع مسیح جو انسان ہے، پس اسی کے وسیلہ وہ انسان کو بحال کرتا

ہے، جو ان حقائق سے واقف ہیں اور سچائی بیان کرنے کے قائل ہیں وہ نہ صرف ان حقائق کو مذہبی بنا پر بلکہ ذاتی رائے کے اعتبار سے بھی درست سمجھتے ہیں، اور اسے قبول بھی کرتے ہیں کیونکہ ہم یسوع مسیح کی شخصیت سے پوری طرح واقف ہیں۔ کہ اُن نے اس جہان میں کمزوروں اور ناتواں لوگوں کی نجات کا بوجھ کس طور سے اٹھایا۔ جس نے اپنے آپ کو سب کے فدیہ میں دیا کہ مناسب وقتوں پر اس کی گواہی دی جائے لفظ نجات کا بنیادی تعلق آزادی سے ہے۔ کیونکہ خدا نے ہمارے گناہ ہمارے ذمہ نہ لگائے بلکہ اپنے پٹے پر لا دیئے۔ تاکہ وہ سزا اٹھا کر ہمارا اطمینان بن جائے۔ یوں مسیح ہمارے گناہ اور موت قبول کرتا ہے اور ہم اُس کی راستبازی اور زندگی حاصل کرتے ہیں۔ اس نے ہمارے ساتھ ایک مبارک تبادلہ کیا ہے۔ اُس نے ہماری گنہگار شخصیت خود لے لی ہے۔ اور ہمیں اپنی معصوم اور فحش مند شخصیت بخش دی۔ یہ تبادلہ خود بخود نہیں ہو جاتا بلکہ یہ ایمان سے عمل میں آتا ہے۔ یہ ہمیں مسیح کے ساتھ پیوستہ کر دیتا ہے۔ چنانچہ گناہ، موت اور سزا جو ہمارے حصہ میں تھی مسیح یسوع نے خود برداشت کر لی۔

بچیشیت سردار کاہن اُس نے شاگردوں کے لئے دُعا مانگی اس نے دنیا کے لئے درخواست نہیں کی۔ مگر اس سے یہ سمجھ نہیں لینا چاہئے کہ اُس نے دنیا کے لئے کبھی درخواست نہیں کی۔ مثلاً صلیب پر اُس نے درخواست کی اے باپ ان کو معاف کر کیونکہ یہ نہیں جانتے کہ کیا کرتے ہیں۔ نجات کا حصول دراصل ہمارے نقطہ نظر کو تبدیل کر دیتا ہے۔ یعنی پہلے ہم

اس جہان کے فکر اور تگ و دو میں ہوتے ہیں لیکن اُسے قبول کرنے کے نتیجہ میں ہماری نظر خداوند خدا کی طرف لگ جاتی ہے یہ سب سے اہم چیز ہے جو یسوع مسیح نے ہمارے لئے کی ہے۔ جب پاک روح آپ کی زندگی میں آتا ہے اور اپنی قادر اور زبردست محبت کے وسیلے سے آپ کو تبدیل کر دیتا ہے۔

مسیح جو ہمارا عوضی ہے وہی ہماری قیمت ٹھہرایا گیا ہے۔ اور اُسے اسی کام کے واسطے مقرر کیا گیا ہے کہ ہماری نجات کے لئے کچھ برداشت کرے اور ہماری جانوں کی نجات کے لئے اپنی جان فدیہ میں دے۔ ہمیں بات کو نظر انداز نہیں کرنا چاہئے۔ ہمیں اس بات کو اپنی زندگیوں سے کبھی خارج نہیں کرنا چاہئے۔

یہ سردار کاہن کا دکھ اٹھانے کا اظہار ہے جو اُس نے ہمارے لئے برداشت کیا ہے۔ وہ ہمارے لئے رحم ہے اور اپنے رحم اور شفقت کو ظاہر کرتا ہے۔ تعلیمِ الہی کے مطابق خدا کا رحم نجات کی صورت میں ہی ہمیں میسر آتا ہے۔ کیونکہ وہ ہم سے پیار کرتا ہے اور ہمیں نظر انداز نہیں کرتا۔ خداوند خدا اس طرح ہماری زندگیوں میں داخل ہوتا ہے اور ہماری نیا مخلوق بنا دیتا ہے۔ یوں ہم خدا کے گھرانے کا حصہ بن جاتے ہیں۔ اور اگر ہم اپنی گزشتہ زندگی پر غور کریں تو معلوم ہو جائے گا کہ کیوں ہم نے اتنا عرصہ انتظار کیا ہمیں تو بہت پہلے ہی خداوند خدا کو قبول کر لینا چاہئے تھا۔

یوحنا کی انجیل کے سترہویں باب میں باپ اور بیٹے کی مکمل یکتائی دکھائی دیتی ہے۔ خداوند دوبارہ اپنی آسمان کو واپسی پر نظر کرتا ہے قدوس باپ سے مخاطب ہوتا ہے۔ یسوع مسیح میں عوضی قربانی مہیا کی یوں خدا نے اس حالت سے نیٹنے کے لئے انتظام کیا۔ چونکہ اس قربانی سے صرف ایمان کے ذریعہ ہی فیض اٹھایا جاسکتا ہے اسلئے یہ یہودیوں اور غیر یہودیوں دونوں کے لئے ہے۔ لازمی ہے کہ راستبازی کا اطلاق زندگی پر ہو یہ مسیح کے ساتھ پیوست ہونے سے ملتی ہے۔ کیونکہ جس طرح ایماندار مسیح میں مرتا ہے اسی طرح اب وہ اُس میں زندہ رہتا ہے۔ یہ نئی زندگی ایک نئی قسم کی خدمت کا تقاضا کرتی ہے۔ کیونکہ اگرچہ ایماندار شریعت سے آزاد ہو گیا ہے مگر اب وہ خدا کا غلام ہے پاکیزگی کے سلسلہ میں شریعت کوئی مدد نہیں کرتی کیونکہ وہ باطنی کشمکش پیدا کرتی ہے۔ خدا ہمارا خالق اور مالک ہے اور اس کے تمام کام عدل پر مبنی ہیں۔ کسی مخلوق کو بھی خدا کے فیصلے پر کوئی اعتراض کرنے کا حق نہیں۔ اسرائیل کا رد کیا جانا کوئی ظالمانہ فیصلہ نہیں بلکہ یہ ان کا قصور ہے کیونکہ ان کے پاس توبہ کرنے کے بہت مواقع تھے۔ پس نجات کے لئے ہمیں بھی اسی بات کے لئے قائل کیا جاتا ہے۔ کہ توبہ کریں اور اپنے گناہوں سے بعض رہیں اور خدا کے غضب کو موقع نہ دیں ایماندار کو راستبازی کے ساتھ ساتھ اور بہت سی برکات ملتی ہیں۔ پس نتیجتاً مسیح کے وسیلہ سے زندگی ملتی ہے۔ لیکن روح میں نئی زندگی ہونے کا رتبہ گناہ کی غلامی کی جگہ لے لیتا ہے یوں یہ نئی زندگی ایماندار کو فحیدلاتی ہے کیونکہ گناہ کی طاقت چھن جاتی ہے

-روح کی شفاعت اور خدا کی محبت نے جو تحفظ مہیا کیا ہے اس سے موجودہ زندگی کو تقویت ملتی ہے۔

یسوع نے دُعا کی کہ ”وہ ہماری طرح ایک ہوں“، یہ مسیحی کردار میں ایک ہونے کی طرف اشارہ کرتا ہے۔ جس طرح باپ اور بیٹا اخلاقی مشابہت میں ایک ہیں اسی طرح ایمانداروں کو بھی اُس میں ایک ہونا چاہئے کہ وہ خداوند یسوع کی مانند ہوں۔ یہودی یسوع پر الزام لگاتے تھے کہ وہ اپنے آپ کو خدا کے برابر ٹھہراتا ہے۔ اُس نے اس پر الزام لگانے سے انکار نہیں کیا بلکہ زبردست ثبوت پیش کئے۔ ”میں اور باپ ایک ہیں“۔ ”جس طرح باپ مُردوں کو زندہ کرتا ہے اُسی طرح بیٹا بھی جنہیں چاہتا ہے زندہ کرتا ہے“۔

نیا عہد نامہ بتاتا ہے کہ باپ نے عدالت کا سارا کام بیٹے کا سپرد کیا ہے۔ اور یہ کام کرنے کے لئے یقیناً لازم ہے کہ مطلق علم اور کامل راستبازی رکھتا ہو۔ وہ انسان کے خیال اور ارادے جانتا اور سمجھتا ہے۔ کتنی عجیب بات تھی کہ ساری دنیا کا منصف ان یہودیوں کے سامنے کھڑا تھا اپنا اختیار ان کو بتا رہا تھا تو بھی وہ اُسے نہیں پہچانتے تھے۔

ہم اُس کی محبت کے سبب سے اُس کی شفقت اور محبت کے باعث فحش پاتے ہیں، یوں یہ عناصر بالخصوص خدا کے ساتھ ہمارے تعلق کو درست رکھنے کا سبب ہوتے ہیں۔ خداوند کی نجات کی بطریق احسن تکمیل کو پہنچتی ہے نیکی ہمیشہ بدی پر غالب آتی ہے۔ اور راستبازی گناہ پر بھاری ہے خداوند کی نجات کا لائحہ عمل ایک خاص لائحہ عمل کے وسیلہ تکمیل کو پہنچتا

ہے۔ خداوند خدا بدی کی ناپسندیدگی کے اظہار میں ہر طرح کی برائی سے بچانے کے لئے سرگرم دکھائی دیتا ہے۔ یوں خداوند کی طرف رجوع لانا اور پھر اسے نجات کا کامل مہیا کرنے والا شمار کرتا ہے۔ یوں ہم اس کی مہیا کی گئی نجات کی صحیح پہچان تک پہنچتے ہیں۔ جس کے باعث ہمیں اُس کی مدد میسر آتی ہے۔

نجات اور عدالت کا کام خداوند خدا نے بٹے کے سپرد کیوں کیا؟ تاکہ سب لوگ بٹے کی عزت کریں۔ پس خون جسے خدا نے پاک کرنے کا وسیلہ ٹھہرایا ہے، ہمیں ہماری تمام ناراستی سے پاک کرتا ہے۔ پرانا عہد نامہ اسی بات پر زور دیتا ہے کہ خدا خلاصی کے لئے خون استعمال کرتا ہے۔ خون سے ذریعہ سے وہ گناہوں کو براہِ راست مٹاتا ہے۔ یہ درست ہے کہ ان مخالف عناصر سے ہمارا کوئی واسطہ نہ تھا لیکن ہماری آزاد مرضی کو استعمال میں لاتے ہوئے ورعالتے ہوئے اس بھیانک حالت میں مبتلا کر دیا گیا۔ ہمارا ان سے کوئی ناٹہ نہ تھا لیکن ابلیس کے پھندے میں پھنس جانے کی باعث اور خدا سے جدائی کے باعث ہم ان چیزوں میں پھنس گئے اور ان کے قبضہ اور اختیار میں آ گئے۔ پس ان سے نجات کی اشد ضرورت ہے۔ لیکن اس کے برعکس ہم دیکھتے ہیں کہ جہاں تک گناہ جو ہم میں بسا ہوا ہے اور اس کی طاقت سے چھٹکارے کا تعلق ہے، خدا خود ہمارے مخلصی کی راہ تیار کرتا ہے۔ پس مسیح کی زندگی خطا کی قربانی کے طور گزرائی گئی۔ اُس نے نئے عہد کے خادم اور کامل اور بے عیب بڑے کے طور پر ہمیں بحال کیا ہے۔

خداوند کا کلام اس بات کا دعویٰ دار نہیں بلکہ نجات کی صورت میں نجات کے اہم مرحلے کا بیان کرتا ہے۔ کہ ہمیں نے تمہاری جانوں کے بدلے فدیہ دیا ہے۔ ہم گنہگار فطرت کا حامل ہو گئے تھے۔ اُن کا بیان ہر طرح ناجائز جسمانی اور روحانی اختیار سے نجات کی صورت میں خداوند نے اپنی قوم سے یا مقدسین سے کیا ہے۔ انہی کی بنیاد ہمیں نئے عہد نامہ میں بھی ملتی ہے۔ کیونکہ وہی رہائی بخشنے والا ہے اسی کے پس منظر میں نئے عہد نامہ کا مسیح نجات بخشنے والے کے طور پر ظاہر ہوتا ہے۔ اور اُس نے دُکھ اٹھانے والے خادم کی صورت اختیار کی۔ چنانچہ ہم اُس کی محبت میں بلائے جاتے ہیں۔ خدا نجات کے لئے راستبازی کی توقع کرتا ہے، تاہم خدا نے اس موجودہ حالت کی بہتری کا انتظام بھی مقرر کر رکھا ہے۔ اُس نے مسیح کی قربانی کو عوضی کے طور پر قربان کر کے نجات کا کام پورا کیا۔ لیکن اس قربانی کو بذریعہ ایمان قبول کرنے سے ہم کامیابی حاصل کرتے ہیں ، تاہم ہمارا مقصد خداوند خدا کی نجات کا حصول ہے جو ہمیں خوشی اور اطمینان عطا کرتی ہے۔ پاک کلام جس راستبازی کی توقع ہم سے کرتا ہے اس کا انحصار نیک اعمال پر نہیں بلکہ ایمان پر ہے۔ ایماندار کی راستبازی کے ساتھ ساتھ اور بہت سی برکات ملتی ہیں۔ پس نتیجتاً مسیح کے وسیلہ سے زندگی ملتی ہے۔ خداوند خدا اپنے کردار کی خوبیوں کے باعث گناہ اور بدی کو مغلوب کرتا ہے اور اب بھی اس میں سرگرم دکھائی دیتا ہے۔ ہر قسم کے روحانی اور غیر روحانی ظلم اور جبر خاتمہ کے لئے خداوند خدا کی سے طرف سے چھٹکارے کا انتظام موجود تھا تاہم اس کا ہرگز مطلب نہیں کہ پہلے غلطی کر لی جائے

اور پھر فوراً اس سے چھٹکارے کے لئے قربانی ادا کر دی جائے۔ پس اسی صورت میں مسیح یسوع کا کامل کفارہ ہمارے سامنے آتا ہے۔

نجات کی تاریخ انسانوں میں بڑی احسن طریق سے کام کرتی ہے، پہلے تو وہ توبہ کے لئے قائل کرتی ہے پھر اس جہان میں موجود مسائل اور مصائب سے چھٹکارے کے لئے جسمانی برکات مہیا کرتی اور حتیٰ کے روحانی برکات سے بھی ملبس کرتی ہے تاکہ ابدی نجات کا حصول ممکن ہو سکے، چنانچہ ہم کہہ سکتے ہیں کہ ہم نے نجات حاصل کر لی ہے اور حال میں ہم نجات حاصل کر رہے ہیں اور مستقبل میں نجات حاصل کریں گے۔

یسوع مسیح نے اپنی قدرت سے ان تمام اختیارات کا خاتمہ کیا ہے۔ اس کے خاتمہ کے لئے نجات کا بندوبست بے حد ضروری تھا۔ لیکن ہمیں یسوع مسیح کی صلیب کے باعث کامل نجات عطا کی گئی ہے۔ اب ہمیں خداوند خدا کے نجات بخش منصوبے کے تحت اُس کی نجات کے حصول کو ممکن بنانا ہے۔

خداوند یسوع مسیح نے یہودیوں کو سب کچھ بتایا اور سمجھایا تو بھی وہ اس کے پاس آنا نہیں چاہتے۔ یسوع یہودیوں سے کہتا ہے کہ پھر بھی تم زندگی پانے کے لئے میرے پاس آنا نہیں چاہتے۔ لوگ منجی کو قبول نہیں کرتے۔ قبول نہ کرنے کی اصل وجہ یہ نہیں کہ وہ انجیل کو نہیں سمجھتے یا انہیں یسوع پر ایمان لانا ناممکن لگتا ہے۔ خداوند یسوع کے بارے میں کوئی ایسی بات نہیں جو اُس کا یقین کرنے میں اُن کی راہ میں رکاوٹ بن سکتی ہے۔

اصل قصور انسان کی مرضی کا ہے وہ منجی کی نسبت اپنے گناہوں کو زیادہ پیار کرتا ہے وہ اپنی شریر راہوں کو ترک نہیں کرنا چاہتا۔

یسوع نے یہودیوں کو ملامت کی کہ وہ اسے قبول کرنے سے قاصر رہے۔ لیکن وہ نہیں چاہتا تھا کہ وہ سوچیں کہ اسے وجہ سے دکھ ہوا ہے کہ انہوں نے اس کی عزت نہیں کی۔ وہ دنیا میں اسلئے نہیں آیا تھا کہ آدمیوں سے عزت چاہتا تھا اُس کو اُن کی تعریف کی ضرورت نہ تھی بلکہ وہ باپ سے تعریف چاہتا تھا۔ اگرچہ دنیا والوں نے اُسے رد کر دیا مگر اُس کے جلال کو کسی طرح بھی کم نہیں کر سکتے تھے۔

خداوند ہماری زندگیوں میں مداخلت کرتا ہے، وہ ہماری زندگی میں مداخلت کرتا ہے۔ ہمیں معلوم نہیں ہوتا، کہ کب ہم کسی مشکل یا مصیبت کا شکار ہوتے ہیں کب ہم اپنی بدی سے رہائی پاتے ہیں۔ لیکن وہ چونکہ ہر ایک چیز کا پیدا کرنے والا ہے، اسلئے وہ یہ جانتا ہے اور بخوبی اس بات سے آگاہ ہے کہ جب ہم خداوند کی نجات کی ضرورت ہوتی ہے وہ رہائی اور نجات کی صورت میں ہمیں سب روحانی برکات بخشتا ہے۔ جب ہم بدی میں گرفتار ہوتے ہیں تو وہ ہمیں رہائی عطا کرتا ہے۔

اگر مسیح ہمارے گناہوں کا بوجھ نہ اٹھاتا تو تمام بدی ہم پر غالب آجاتی جس کے نتیجے میں بدکرداری وجود میں آتی ہے اور جسم ناپاکی حالت میں ابلیس کے سے کام کرتا ہے گناہ کے نتیجے میں خدا غضب ناک ہوتا ہے، پس یسوع مسیح نے اسی شدت کے پیش نظر دکھوں

کو برداشت کیا اور ہمارا فدیہ بن کر خدا کے ساتھ ہمارا میل کرا دیا۔ لیکن ساتھ ہی وہ اس بات کا اقرار بھی کرتا ہے کہ مسیح کی قربانی انسان کے لئے قیمتی تحفہ ہے۔ یہ اُس نے اپنی محبت میں اُسے بخشا ہے۔ یہ خداوند کی محبت کا واضح اظہار ہے کہ وہ زمین پر آئے اور خود کو قربان کرے، یوں وہ بدی کے اختیار اور تاریکی کے قبضے سے ہمیں رہائی عطا کرتا ہے۔ یوں خداوند انسانی تاریخ میں شمولیت اختیار کرنے کے سبب سے بطالت کے اختیار کو کچل دیتا ہے۔ اور نتیجتاً اُس کی آزادی ہمیں میسر آتی ہے۔ ہم اس بات سے تو بخوبی واقف ہیں کہ گناہ کا اثر خدا سے جدائی کی صورت میں ہوتا ہے جس کے نتیجہ میں اُسے انسان کو مزید دکھوں میں مبتلا کرنا اور اس کو فکر میں لاحق کرنا آسان ہو جاتا ہے۔ پس یسوع مسیح کی عوضی سزا بدی کی طاقتوں پر فحیح کا اور نجات کا اعلان کرتی ہے۔ یہ انسان کے لئے خدا کی محبت کا سب سے بڑا اظہار ہے۔ لیکن مسیح جو ہمارے لئے تمام شریعت کا عدول کرنے والا ٹھہرایا گیا۔ اُسے ہماری خطاؤں کے لئے سزاوار ٹھہرایا گیا۔ درمیان میں ہماری شفاعت کے لئے آجاتا ہے۔

خداوند خدا نجات مہیا کرنے والا ہے کیونکہ ہمیں آزاد مرضی پر پیدا کیا گیا ہے ہم اپنے مرضی سے اسے قبول بھی کر سکتے ہیں اور اسے ترک بھی کر سکتے ہیں۔ اس کا مکمل اختیار ہمیں بخشا گیا ہے۔ ہم یسوع مسیح پر کامل بھروسہ اور ایمان کے وسیلہ سے کامل فحیح پائیں گے اور ابدی مکانوں میں داخل ہوں گے جس طرح خدا نے پرانے عہد کے لوگوں کو موعودہ ملک بخشا، تاکہ وہ وہاں امن سے رہیں۔ نئے عہد نامہ کے ایماندار بھی خدا کے کامل

وفاداری میں اُس کے ساتھ ساتھ رہیں گے۔ خداوند خدا اپنے اکلوتے بیٹے یسوع مسیح کی موت کے باعث ہمیں اپنی ابدی نجات اور میراث میں شامل کرتا ہے۔ ہر طرح کی بدی کی قوتوں اور مخالف عناصر سے رہائی کے باعث ہمیں نجات ملی ہے پس خداوند ہمیں اس قابل بناتا ہے کہ ہم دوسروں سے بھی اُس کے لازوال محبت سے روشناس کرائیں۔

خدا نے جو کچھ اس دنیا میں کیا ہے اس کا مقصد بنی نوع انسان کی نجات ہے۔ جب تک خدا کے ساتھ تعلق بحال نہیں ہو جاتا تب تک ہم اُس کی ہر دو طرح کی برکات حاصل نہیں کر سکتے۔ نجات پانے کے لئے سب سے اہم کردار مُعافی ادا کرتی ہے کیونکہ وہ تمام باتیں جو نجات پانے کے لئے ہمارے راہ میں رکاوٹ کا باعث ہوتی ہیں۔ کلام مقدس نجات کے تمام تر عناصر کا ذکر کرتا ہے، اس کی پہلی وجہ یہ ہے کہ وہ ہماری تمام تر فطرت سے واقف ہے، اور ہماری ضرورت سے بھی آگاہ ہے کہ ہمیں نجات کی ضرورت ہے، اور اپنی ذات کی نجات اور فروغ کے لئے ہم از خود کچھ نہیں کر سکتے۔ جب تک کہ خداوند خدا اسے اس سے رہائی نہ بخشے۔ لیکن جب ہم انسان کی نجات کی بات کرتے ہیں تو صلیب کو کبھی نظر انداز نہیں کر سکتے۔ خداوند خدا کی حکم عدولی کے باعث ہم گناہ کی غلامی میں چلے جاتے ہیں۔ چونکہ ہم گنہگار فطرت میں مبتلا ہیں، یوں ہمیں نجات کی از حد ضرورت ہے۔ انسان اس قسم کی حرکت سے اپنا دل سخت کر لیتا ہے۔ اس کی دوسری وجہ یہ بھی ہے کہ خدا نے انسان کو آزاد مرضی سے پیدا کیا کہ وہ اپنی مرضی سے کسی کو قبول کر سکتا اور اپنی مرضی

سے کسی کو رد کر سکتا ہے۔ یوں یہ نئی زندگی ایماندار کو فحیدلاتی ہے کیونکہ گناہ کی غلامی اور اس کے تمام تر اثر سے ہمیں رہائی مل جاتی ہے۔ نجات کی صورت میں خداوند یسوع مسیح کی شفاعت اور اُس کا تحفظ اور نجات ہماری زندگیوں میں ظاہر ہوتی ہے۔

جب ہم بطالت کے قبضے میں چلے گئے اور جھوٹ کے پیروکار ہوئے تو ضرورت پڑی کہ ہمیں بحال کیا جائے۔ نیا عہد نامہ نجات کے اس خوبصورت پیرائے کو اُس کا فضل قرار دیتا ہے، رومیوں کے خط میں اس پر خاصی بحث کی گئی ہے، خدا ہمارے لئے اپنے فضل کے ذریعہ عطا کر دیتا ہے، یعنی وہ ہمیں قبول کر لیتا ہے، ہمیں معاف کرتا ہے اور ہمیں کامل کرتا ہے۔ خداوند خدا نے اس خاص ضرورت کے تحت اپنے بیٹے کو مورد الزام ٹھہرا۔ اگر خدا کا بیٹا ہمارے گناہوں کی سزا اپنے اوپر نہ اٹھا لیتا تا کہ ہم معاف کر دئے جائیں تو ہم خدا سے کوئی امید نہ رکھ سکتے تھے۔ کہ وہ انسان کو گناہ اور بدی سے چھڑائے اور اسے ابدی نجات بخشے۔ بیٹے نے اپنی جسمانی زندگی میں باپ کی پوری پوری تابعداری کی۔ یوں خداوند خدا کی محبت میں ہمارا اُس کے ساتھ گہرا تعلق بن جاتا ہے۔ وہ ہمیں معاف کرتا ہے۔ وہ ہماری سب خطاؤں کو مٹا دیتا ہے۔ خداوند خدا نجات عطا کرنے باعث ہمیں اطمینان عطا کرتا ہے، اور یوں خدا کی محبت ہم میں ظاہر ہوتی ہے اور روز بروز خدا کی عظیم محبت میں بڑھتے جاتے ہیں۔

پس نئے عہد نامہ میں ادا شدہ اس حیران کن قیمت کے متعلق ہمیں غور کرنا چاہئے کہ کس قدر اہم ترین شخصیت کو ہمارے لئے بطور عوضی دے دیا گیا ہے۔ پس نجات کا انحصار صلیب پر ہے، کیونکہ خدا نے مسیح کی صلیب کے وسیلہ سے ہم سے اپنی محبت کا اظہار کیا ہے۔ یہ خدا کی محبت کی وفاداری ہے کہ اُس نے اکلوتے پٹے کو بھی ہمارے لئے قربان کرنے سے دریغ نہ کیا۔

مسیحی ایمان کی زندگی میں اس بات کا یقین کرنا کبھی کبھار مشکل ہوتا ہے کیونکہ ہم اُس آنے والے جہان سے ہو کر نہیں آئے ہیں صرف ایمان کی آنکھوں یقین کر سکتے ہیں وہ بھی اگر ہمارے باطن میں یہ موجود ہو۔

یسوع مسیح نے بطور نمائندہ اپنی جان بہتیروں کے بدلے فدیہ میں دے دی۔ یہ یسوع مسیح کی الہی ہستی تھی جس نے اپنی مرضی سے خوشی سے اس موت کو قبول کیا۔ اُس نے سزا کے لئے خود کو پیش کر دیا۔ وہ بہتیروں کے بدلے سزا اٹھانے والا ٹھہرا۔ لیکن خداوند خدا اسرائیل کا خدا قادرِ مطلق ہے۔ چنانچہ وہ جلال کے ساتھ فخر مند ہوتا ہے۔ پس ہم اس نتیجہ پر پہنچتے ہیں کہ ایسی بہت سے بڑی وجوہات ہیں جن سے ہمیں رہائی پانے کی ضرورت تھی۔

جب تک یسوع اپنے شاگردوں کے ساتھ رہا اُس نے باپ کے نام سے اُن کی حفاظت یعنی اس کی قدرت و اختیار سے اُن کی حفاظت کرتا رہا۔ اور ان کو باپ کا وفادار رکھا۔ یسوع نے کہا ہلاکت کے فرزند کے سوا اُن میں کوئی ہلاک نہ ہوا۔ ہم جانتے ہیں کہ ہلاکت کا فرزند

یہوداہ اسکر یوتی تھا۔ لیکن اس کا مطلب یہ نہیں کہ یہوداہ بھی وہ تھا جسے باپ نے بیٹے کو بخشا تھا۔ یا وہ کبھی سچے دل سے ایمان لایا تھا۔

انسان نے خدا کے بیٹے کو قبول نہ کیا یہاں اس کی اصل وجہ کو پیش کیا گیا ہے۔ وجہ یہ ہے کہ انسانوں میں خدا کی محبت نہیں۔ یعنی خدا سے نہیں بلکہ اپنے آپ سے محبت رکھتے ہیں۔ اگر وہ خدا سے محبت رکھتے تو اسے بھی قبول کرتے جسے اُس نے بھیجا تھا۔ خداوند یسوع کو رد کر کے انہوں نے ثابت کر دیا کہ ان میں خدا کی محبت نہیں۔ نجات پانے کے لئے بے حد ضروری ہے کہ انسان خداوند کے پاس آئے اور ایمان کے ساتھ اُسے قبول کرے۔ خدا بعض لوگوں کو نجات پانے کے لئے ضرور چُنتا ہے۔ لیکن بائبل مقدس یہ تعلیم نہیں دیتی کہ وہ سزا پانے کے لئے بھی کسی کو چُنتا ہے۔ اگر کوئی نجات پاتا ہے تو خدا کے مُفت فضل کے باعث پاتا ہے لیکن اگر کوئی ہلاک ہوتا ہے تو اپنی غلطی سے ہوتا ہے۔ اپنی گناہ آلودگی اور بدی کے سبب سے سارے انسانوں پر سزا کا حکم ہے۔ اگر تمام انسان جہنم میں چلے جائیں۔ تو صرف اس لئے کہ تمام اسی لائق ہیں لیکن اپنے فضل کے باعث خدا نیچے جھک کر بنی نوع انسان میں فرداً فرداً نجات بخشتا ہے۔ کیا اُسے ایسا کرنے کا حق ہے؟ ضرور ہے۔ خدا جو چاہے سو کر سکتا ہے۔ کوئی شخص اُس کے اس حق سے انکار نہیں کر سکتا۔ ہم جانتے ہیں کہ خدا کبھی کوئی بے انصافی کا کام نہیں کرتا اور نہ ہی کرے گا۔

خدا انسانوں کو اُن کی مرضی کے خلاف نجات نہیں دیتا۔ ضرور ہے کہ انسان توبہ کر کے اور ایمان لا کر یسوع کے پاس آئے۔ پھر خدا اُسے نجات دے گا۔ جو کوئی مسیح کے وسیلہ سے خدا کے پاس آتا ہے اُسے وہ ہرگز نکال نہ دے گا۔ پس اب ہمیں اپنے کردار کے باعث اُس کے نجات بخش کام کا اظہار کرنے کی ضرورت، کیونکہ صرف قبول کرنا کافی نہیں جب تک کہ ہم اپنے عملی کردار سے اس کا اظہار نہ کریں، پس جہاں تک خدا کی مخلصی کا تعلق ہے تو اس کا سبب خدا کی محبت ہے نہ تو ہمارے اعمال اور نہ ہی ہمارا ذاتی کردار اس لائق ہے کہ ہم خداوند خدا کو خوش کر سکیں اور نہ ہی اپنے کاموں کے باعث خدا کی نجات کے حصول کو ممکن بن سکتے ہیں۔ یسوع مسیح نے اگرچہ وہ خدا کے بیٹا ہے تو بھی اُس نے اس کو قبضے میں رکھنے کی چیز نہ جانا بلکہ ہمارے گناہوں کو دور کرنے اور ہمیں نجات عطا کرنے کے لئے گناہوں کی تمام دستاویز مٹا ڈالی، اب وہ خود اپنے آپ کو قربان کرنے کے باعث ہماری ہر طرح کی کمزوری پر غالب آیا، ہمیں اس بحال کو قبول کرنے اور اسے اپنانے کے لئے کسی قسم ذاتی کوشش کے بغیر صرف اسے قبول کرنے کی ضرورت ہے، لیکن چونکہ وہ خدا کا بیٹا ہے اس لئے ان کا اُس پر اختیار نہیں ہے بلکہ وہ ان پر غالب آیا۔

باپ کی مرضی یہ ہے کہ جو کوئی بیٹے کو دیکھے اور اُس پر ایمان لائے ہمیشہ کی زندگی پائے۔ یہاں بیٹے کو دیکھنے کا مطلب اُسے جسمانی آنکھوں سے نہیں بلکہ ایمان کی آنکھوں سے دیکھنا ہے۔ انسانوں کو دیکھنا اور پہچاننا چاہئے کہ یسوع مسیح خدا کا بیٹا اور دنیا کا منجی ہے۔ پھر

اُس پر ایمان لانا بھی ضرور ہے۔ مُراد یہ ہے کہ یسوع خدا کا بیٹا اور دنیا کا مَنجی ہے۔ جتنے بھی ایسا کرتے ہیں وہ ہمیشہ کی زندگی پاتے ہیں۔ اس کے ساتھ اُن کو یقین بھی ملتا ہے کہ آخری دن پھر زندہ کئے جائیں گے۔

خداوند خدا نے اپنے پٹے کو بطور مَنجی بھیج دیا ہے۔ اُسے رومی حکمرانوں نے زدو کوب کیا اور اُس نے خادمانہ دکھ برداشت کیا، اُسے مارا کوٹا اور خدا کا ستایا ہوا سمجھا گیا۔ رومیوں نے اسے کوڑے لگائے، زخمی کیا۔ اور اس کے بدن کو زخموں سے چھلنی کیا۔ مسیح یسوع کے لئے یہ رومیوں کی ایذا رسانی ہی تھی۔ تاہم اس وعدے کو اُس نے پورا کیا کہ خداوند خدا اپنے لوگوں کی نجات کے لئے ان میں سکونت اختیار کرتا ہے۔ یوں یسوع مسیح کے بدن پر زخموں کے نشان یہ ثابت کرتے ہیں کہ وہ انسانیت کی قدر کرتا ہے اسی لئے وہ اسے ابدی ہلاکت سے محفوظ کرنے کے لئے اتنا کچھ برداشت کر رہا ہے۔ مسیحی ایمان کی زندگی میں اس بات کا یقین کرنا کبھی کبھار کٹھن معلوم ہوتا ہے کیونکہ ہم نے اسے آنکھوں سے نہیں دیکھا ہے صرف ایمان سے ہم یقین کرتے ہیں۔ یوں خداوند خدا انسان کی زندگی میں کار فرما ہوتا اور کام کرتا ہے۔ اس ہمیں واضح اور گہرے تعلق کا احساس ہوتا ہے، جس کے باعث وہ ہمارے ساتھ رہتا ہے۔ اور ہمیں کبھی دستبردار نہیں ہوتا ہے۔

جب ہم مسیحی زندگی میں ان باتوں پر غور کرتے ہیں تو خداوند خدا پر ہمارا ایمان اور بھی بڑھ جاتا ہے۔ یہی باتیں ہماری تسلی اور اطمینان کا باعث ہوتی ہے اور ہمارے لئے قابل قبول بھی ہوتی ہیں۔

تاہم جب ہم ان تاریخی باتوں کا مطالعہ کرتے ہیں تو ہم اس نتیجہ پر پہنچتے ہیں کہ نجات کے سلسلے میں خداوند خدا قربانی کو نجات کا وسیلہ قرار دیتا ہے اور اس کا عوضانہ بھی خود ہی ادا کرتا ہے۔

خدا کا فضل کام کرتا ہے اُس نے مخلصی کو محفوظ کرنے اور اس پر مہر لگانے کے لئے صلیب پر کام کیا۔ بالکل اسی طرح وہ اس وقت بھی کام کرتا ہے جب پاک روح آپ کی زندگی میں آتا ہے اور اپنی قادر اور زبردست محبت کے وسیلے سے آپ کو تبدیل کر دیتا ہے، ہماری ذاتی راستبازی اس حد تک نہیں کہ ہم خدا کو خوش کر سکیں۔ اور نہ ہی اپنے اعمال کے باعث اُسے پسند آسکتے ہیں۔ چنانچہ نیک اعمال کے باعث کچھ فخر نہیں۔ ہماری تمام تر فطرت گناہ کے ماتحت ہے۔ پس لازم ہے کہ خدا کے منصوبہ کے تحت اُس کی نجات کے حصول کو ممکن بنائیں۔ جب وہ انسان کو اپنے پاس بلاتا ہے اور اس میں نئی زندگی پیدا کرتا ہے تو کوئی حالات بلکہ ابلیس اور موت بھی خدا کی محبت کو ہم پر غالب آنے اور ہمیں فحیح حاصل کرنے سے روک نہیں سکتے۔

انسان ہمیشہ اسی کوشش میں رہتا ہے کہ کسی نہ کسی طرح آسمان میں داخل ہونے کا شرف کمالے۔ اُسے یہ احساس اچھا لگتا ہے کہ کچھ تو ہے جسے کرنے سے میں نجات پانے کا حقدار ہو سکتا ہوں۔ اگر انسان اپنی رُوح کی نجات کے لئے کچھ کر سکے تو فخر کرنے کا جواز حاصل کر سکتا ہے۔ یہ بات انسان کو بے حد پسند ہے۔ بے شمار لوگ کوشش کر رہے ہیں کہ نیک کام کر کے آسمان میں جانے کا بندوبست کریں لیکن نیک کام کرنے سے پہلے ضرور ہے کہ خداوند یسوع پر ایمان لائیں۔ نیک اعمال نجات سے پہلے نہیں بلکہ بعد میں آتے ہیں۔ گنہگار انسان صرف ایک ہی نیکی کر سکتا ہے کہ اپنے گناہوں کا اقرار کرے اور مسیح کو اپنا خداوند اور منجی قبول کرے۔

خداوند یسوع اور ایماندار کا تعلق بعینہ ایسا ہی ہے جیسے وہ ظاہری رفاقت میں رہتے ہیں۔ دنیا ان کے بارے میں غلط فہمی کا شکار ہوتی ہے لیکن چونکہ انہوں نے خداوند یسوع کا یقین کیا اور اُسی پر بھروسہ رکھتے ہیں اسلئے وہ اُس کے سبب سے زندہ رہتے ہیں۔ اُن کی زندگیاں گہرے طور سے اُس کی زندگی کے ساتھ بندھی ہوتی ہیں۔ اور یہ زندگی ہمیشہ تک قائم رہتی ہے۔ اُس نے ہمیں مول لے کر ان سے چھڑایا۔ اور ان مسائل کا خاتمہ کیا جو خدا اور انسان کے مابین حائل ہو چکے تھے۔ اسی لئے خداوند خدا اس کے خاتمہ کے لئے کام کرتا ہے۔ جیسا کہ اُس نے دو ہزار سال پیشتر اس کے خاتمہ کے لئے کام کیا ہے۔ پس صلیب ایک ایسا ذریعہ ہے جسے ان مسائل کے خاتمہ کا وسیلہ ٹھہرایا گیا ہے۔

یسوع مسیح کے دکھوں کے باعث پُر امید پیغام ہمیں ملا ہے جس کا تعلق دکھوں سے ہے۔ اگر آپ اُس کے دکھوں کو قبول نہیں کرتے ہیں تو آپ اس کی صلیبی موت کو اور مسیحا ہونے کو رد کر رہے ہیں۔ اور آپ اُس سب کا انکار کر رہے ہیں جو خداوند خدا نے آپ کے لئے تیار کیا ہے۔ تاہم اس اہم واقعہ کے باعث کچھ خاص بات رُونما ہوئی جس نے ہمیں نیا مخلوق بنا دیا ہے۔ اور اب ہم نئے اور مقدس لوگ بن گئے ہیں۔

اور یہ سب اہم کام خداوند خدا نے یسوع مسیح کے وسیلہ سے کئے ہیں۔ یہ یسوع مسیح کی بادشاہت کی بنیاد اور ثبوت ہے۔ جو کچھ صلیب پر مبارک جمعہ کے روز ہوا ہے۔ یہ سب ایک پل میں نہیں ہوا بلکہ اسکا مکاشفہ رفتہ رفتہ اور نبیوں کے وسیلہ خداوند خدا نے اپنے بندوں یعنی انبیا پر ظاہر کیا ہے، اگلے زمانہ میں خدا نے حصہ بہ حصہ اور طرح بہ طرح نبیوں کی معرفت کلام کر کے اس زمانہ کے آخر میں ہم سے بٹے کی معرفت کلام کیا۔ یوں اخیر زمانہ میں اسے پایہ تکمیل کو پہنچایا۔ جس کے باعث خداوند خدا نے اُس کی فح اور کامیابی کا بیان کیا ہے۔

عہدِ جدید میں یوحنا کی بابت ہم نے سیکھا ہے کہ صرف وہی پرانے عہد نامہ میں مذکور خادم کی صورت کو صحیح طور سے پہچان سکا، جب اُس نے یسوع مسیح کو اپنی آتے ہوئے دیکھ کر اسے خدا کا بڑہ قرار دیا ہے، جو جہان کے گناہ اٹھالے جاتا ہے۔ وہ انہیں پیش گوئیوں کی بنا پر خداوند خدا کی طرف سے بھیجا گیا تھا جو پہلے جا کر مسیحا کی خبر دے۔ پس اُس

نے یسوع مسیح کے پاس اپنے شاگردوں کو بھیجا کہ اس سے دریافت کریں کہ آنے والا تو ہی ہے۔ اور آپ جانتے ہیں کہ مسیح یسوع کے بیان سے یہ ثابت ہوتا ہے کہ انسانی زندگی میں اب تبدیلی واقعہ ہوئی ہے۔ جب ہم نجات کا یقین کرتے ہوئے نجات کی کوشش کرتے ہیں تو جب ہم مسیحی زندگی میں ان باتوں پر غور کرتے ہیں تو خداوند خدا پر ہمارا ایمان اور بھی بڑھ جاتا ہے۔ یہی باتیں ہماری تسلی اور اطمینان کا باعث ہوتی ہے اور ہمارے لئے قابل قبول بھی ہوتی ہیں۔ صرف ایمان سے ہم یقین کرتے ہیں۔ یوں خداوند خدا انسان کی زندگی میں کارفرما ہوتا اور کام کرتا ہے۔ نیا عہد نامہ اس قربانی کو بڑے وسیع انداز میں بیان کرتا ہے۔ وہ تمام جو اس پیغام کو پہلی بار سنتے ہیں کہ یسوع مسیح خدا کا بڑا ہے تو وہ حیران ہوتے ہیں۔ پس ہم اس اہم واقعہ سے قربانی کے اہم ترین مقصد کو بڑی اچھی طرح سمجھ اور جان سکتے ہیں۔ کہ ہمیں کیونکر مضبوط ہونے چاہئے اور ہمیں کاملیت کے معیار کو اپنانا چاہئے۔ تاہم قربانی کے لئے خداوند خدا کی طرف سے مختلف اشیا قربانی کے لوازمات کے طور پر مقرر کی گئی ہیں جن کو بطور نذرانے اور قربانی کے ہدیہ کے طور پر گزارا جاسکتے تھے۔ اس صورت میں آپ کے ایمان کا اظہار ہوتا ہے۔ کہ آپ اُس پر توکل اور بھروسہ رکھتے ہیں۔ اور اس کا لازمی نتیجہ یہ تھا کہ اس کے باعث خدا کے لوگ خدا پر تکیہ کرنا سیکھتے ہیں۔

اس ہمیں واضح اور گہرے تعلق کا احساس ہوتا ہے، جس کے باعث وہ ہمارے ساتھ رہتا ہے۔ اور ہمیں کبھی دستبردار نہیں ہوتا ہے۔ خداوند خدا نیا مخلوق بن جانے کے بعد

بہترین اخلاقی زندگی کا تقاضا کرتا ہے۔ اگرچہ بدی ہر زمانہ میں خدا اور اُس کے لوگوں پر غالب آنے کی کوشش کرتی ہیں۔ جس طرح پرانے عہد میں تھی اب بھی وہ اپنے اثر کو ایمانداروں پر ظاہر کرنے کی کوشش کرتی ہے۔ یوں جب ہم ان تاریخی باتوں کا مطالعہ کرتے ہیں تو ہم اس نتیجہ پر پہنچتے ہیں کہ نجات کے سلسلے میں خداوند خدا قربانی کو نجات کا وسیلہ قرار دیتا ہے۔ اور اس کا عوضانہ بھی خود ہی ادا کرتا ہے۔ خداوند اپنے خدا کی طرف رجوع کرنے کی ضرورت ہے، پس ہمیں اپنے کردار پر بڑے غور سے نگاہ کرنی چاہئے کہ ہم کیا کرتے ہیں اور کس کے لئے کرتے ہیں اس کا کیا مقصد ہے۔ وفاداری خدا کے ساتھ تعلقات کی بنیاد ہے۔ اس کا اظہار یسوع مسیح نے اپنی قدرت کے کاموں کے وسیلہ ہر چیز پر خداوند خدا کی فحیح کے باعث پورا کیا ہے۔ ہم ان تمام باتوں کو احاطہ کر چکے ہیں جن کا تعلق یسوع مسیح کے وسیلہ نجات سے ہے۔

تاہم خداوند خدا نے ہمیں پہلے ہی سے بتا دیا ہے کہ میں نے تمہاری لئے کسی کو بھیج دیا ہے۔ میں نے تمہاری جانوں کا کفارہ دیا ہے۔ پس یسوع مسیح کی آمد سے اُس کی محبت، خوشی، تسلی، شفقت، اچھائی اور رحمت ظاہر ہوئی ہے۔ یہ تمام تر باتیں ہماری خاطر یسوع مسیح کے معرفت ہم تک پہنچی ہیں۔ اور انہیں ہماری زندگیوں میں شامل کر دیا ہے۔ یہ بات دراصل اس بات کی یقین دہانی کراتی ہے کہ ہمیں ہماری بُری حالت سے نکال کر اچھی حالت میں داخل کر دیا ہے۔

صلیب کی قربت ہمارے لئے بے حد مفید ہے ، ہم ہر طرح کے فوائد سے ہمکنار ہوتے ہیں یعنی جسمانی اور روحانی دونوں قسم کی برکات ہم پر نازل ہوتی ہیں۔ یہ بات ایمانداروں کی لئے قابلِ قدر ہے۔ یہ اہم ترین مکاشفہ تمام ایمانداروں کے لئے ہے۔ پس وہ جو نجات کے قابل ہیں جب وہ اس کے پاس آتے ہیں تو خداوند خدا کے ساتھ تعلق سے انہیں خوشی ملتی ہے۔ یوں اُس کی نجات کا اظہار اُس کی محبت کی وجہ سے ہوتا ہے۔ ہماری ذاتی راستبازی نجات کے حصول کے لئے قابلِ انحصار نہیں ہے کہ ہم خدا کو خوش کر سکیں۔ کیونکہ پاک کلام کہتا ہے کہ ہماری راستبازی گندی دھبیوں کی مانند ہے۔ وہ ہماری تمام تر خامیوں اور کمزوریوں کو جانتا ہے ، اُس نے مخلصی کو محفوظ کرنے کے لئے صلیب پر کام کیا۔ وہ اب بھی ہر ایمان لانے والے کی نجات کا آرزو مند ہے۔ اور نہ ہی ہم نجات کی صورت میں اپنے اعمال کے باعث خدا کے حضور میں جا سکتے ہیں۔ اس طرح از سر نو خداوند کو قبول کرنے سے نیا مخلوق بن جاتے ہیں اور نئی روحانی زندگی گزارتے ہیں۔ یہ خدا کی حیرت انگیز راستبازی ہے۔ یوں ہم اس عظیم کام کے لئے خداوند خدا کی تعریف اور تعظیم کرتے ہیں۔ جس نے ہماری بھلائی اور فلاح کے لئے اس اہم ترین مقصد کو پورا کیا ہے۔ جب ہم نجات میں رکاوٹ پیدا کرنے والے تمام عناصر کو فرداً فرداً دیکھتے ہیں تو ہمیں معلوم ہوتا ہے کہ درحقیقت ہمیں آزادی اور نجات عطا ہوئی ہے لیکن اگر ہم یہ سمجھ جائیں کہ وہ کونسی حالت تھی جس کے

باعث ہم مشکل میں تھے اور ابدی مسائل کا شکار ہونے کو تھے، اور ہمیں کونسی حالت سے آزاد کیا گیا ہے؟ تو نجات کے ساتھ ساتھ ہماری رسائی نجات تک ممکن ہو جاتی ہے۔

ماہرینِ مسیحی علمِ الہیات بائبل مقدس کی تعلیم کے مطابق قبول کرنے کو بالکل تیار ہیں کہ اُس نے اپنی نجات کا اظہار بنی نوع انسان سے پیار کی صورت میں کیا ہے۔ خداوند خدا نجات کے ساتھ ساتھ نجات کی کاملیت کی پوری پوری فکر کرتا ہے۔

خدا کے اس لائحہ عمل کا یہ اظہار ہے کہ اُس نے ہمارے تمام مسائل کو حل کر دیا ہے۔ بظاہر یہ انسانی تاریخ کا ایک واقعہ معلوم ہوتا ہے۔ تاہم پھر بھی ہم اس اہم واقعہ کی چھان بین کرنے کی کوشش کرتے ہیں کہ یسوع مسیح نے یہ سب کچھ کیسے برداشت کیا ہے۔ اور ہم اس کو سمجھنے کے لئے ان تمام تشبیہات کا اندازہ کرنے کی کوشش کرتے ہیں جن کے ذریعہ خداوند خدا اس بات کا اظہار کرتا ہے۔ خداوند اپنی محبت کو ظاہر کرتا ہے۔ لیکن جب ہم دکھوں اور مشکلات سے رہائی کے متعلق سوچتے ہیں تو خدا ہمارے مدد کرتا ہے رفتہ رفتہ ہم حقیقی نجات تک رسائی حاصل کر لیتے ہیں کیونکہ خداوند خدا ہمیں الٰہی فہم عطا کرتا ہے۔ نجات کو جاننے اور پہچاننے اور حاصل کرنے کے لئے خدا کی حقیقی نجات کا حصول بے حد ضروری ہے۔ نجات کی دستیابی اور نجات کے لئے ہمیں خداوند خدا کے حضور میں التجا کرنی چاہئے یہی قبولیت کا سب سے پہلا قدم ہے۔ ہمیں خداوند خدا سے یہ درخواست کرنی چاہئے کہ وہ ہماری آنکھیں کھول دے تاکہ ہم اُسے پہچان سکیں۔ بے شک بائبل مقدس خدا کی محبت کو انسانوں

پر ظاہر کرنے پر دلالت کرتی ہے اور زور دیتی ہے وہ اپنی محبت ہمیں دکھاتا ہے۔ تاکہ ہم اس کی محبت کی بڑی خوبی کو اپنانے سے قاصر رہتے ہیں، ہم بہت کم خدا کی ایسی برکات پر غور کرتے ہیں اور اس ساتھ ساتھ ہم صرف مادی برکات کے حصول کے لئے زیادہ کوشش کرتے ہیں، ہم اپنی روحانی ضرورت کو نظر انداز کرتے ہیں، جسے وہ نجات کی صورت میں شروع کے نجات کی صورت میں پورا کرتا ہے، کیونکہ اسی رہائی کے متعلق ہم روزمرہ زندگی میں ہر روز دن میں کئی بار سوچتے ہیں۔ ہم نے خدا کے اُس معیار کو برقرار نہ رکھا جس کی توقع اُس ابدی خدا کو ہم سے تھی۔ چنانچہ یہ ضروری ہے کہ یہ خدا نے جو کچھ اس دنیا میں کیا ہے اس کا مقصد بنی نوع انسان کی نجات ہے۔ اگر خدا کا بیٹا ہمارے گناہوں کی سزا اپنے اوپر نہ اٹھالیتا تاکہ ہم معاف کر دئے جائیں تو ہم خدا سے کوئی امید نہ رکھ سکتے تھے۔ کہ وہ انسان کو گناہ اور بدی سے چھڑائے اور اسے ابدی نجات بخشے۔

اگرچہ یسوع مسیح کو اس کے اپنے علاقہ اور اس کی قوم کے لوگ ان کاموں کے باعث پسند نہیں کرتے تھے بلکہ اس کی سخت ترین مخالفت کرتے تھے۔ تاہم ان تمام لوگوں کی نظر میں یسوع میں بحال کرنے کی قدرت کا حامل ہونے کے ناطے نہایت فوقیت رکھتا ہے۔ ہم نجات کے باعث خود میں تسلی پاتے ہیں کیونکہ اس میں محبت، معافی اور نجات کا عنصر بھی موجود ہے۔ پس خدا کے فرزند بننے کے لئے ہمیں مکمل طور پر آزادی عطا کی گئی۔ یوں اس آزادی

کی صورت میں خدا کی بادشاہی کا اظہار کیا گیا ہے۔ لوگوں کو ان کے دکھوں اور مصائب سے آزاد کر کے یسوع مسیح نے نجات کا کامل ثبوت دیا ہے۔

مسیح کا خون وہ عہد کا خون ہے جو بہتیروں کے گناہوں کی معافی کے واسطے بہا یا جاتا ہے۔ تاہم اس کے پیش نظر ہمیں ایک حقیقت کا واضح ثبوت دکھائی دیتا ہے۔ کہ ہمیں خداوند خدا کے پاس جانے کا پورا پورا استحقاق ملا ہے۔ گو ہم مسیح یسوع کی کامل قربانی کے پس منظر کے طور پر ہی اسے قبول کریں لیکن یاد رکھیں ہمیں پرانے عہد نامہ کی قربانی کی صورت میں خود کو بحال کرنے اور اپنے آپ کو خدا کے حضور میں راستباز ٹھہرانے کی ضرورت نہیں بلکہ ہم نئے عہد نامہ کے مطابق کامل اور بے عیب بڑے خون سے پاک ہیں۔ اُس کا تعلق گناہ سے نہیں بلکہ گنہگار سے ہے۔ وہ گنہگار کی فکر کرتا ہے اور گنہگار بچانے کے لئے خون مذبح پر طلب کرتا ہے۔ خداوند خدا اپنی نجات کے باعث ہمیں ابدی زندگی میں داخل کرتا ہے۔

خدا کی حکمت اور دانائی سمجھ سے باہر ہے ، ایک لمحے کے لئے غور کریں کہ پہلے تو وہ انسان کو اپنی شبیہ کی مانند بناتا ہے۔ پھر اس کے بگاڑ کے بعد انسان سے خفا ہوتا ہے ، لیکن اپنی محبت کی خوبی کو ہم پر یوں ظاہر کرتا ہے کہ جب ہم گنہگار ہی تھے تو اُس نے اپنے بیٹے کی قربانی کو ہمارے لئے دے دیا۔ تاکہ ہم نجات پاسکیں۔ یہ تمام باتیں ایک لمحے کے لئے تو انسانی سمجھ میں نہیں آتی ہیں۔ جب تک کہ خدا کی حکمت اس میں کام نہ کرے۔ کیونکہ

انسانی فطرت گناہ آلودہ ہو چکی ہیں۔ اور ممکن نہیں کہ ہم از خود اپنے نجات کو کام کرنے کے لئے کچھ کر سکیں۔ جب تک کہ خدا کو خاص کو منصوبہ پر عمل پیرا نہ ہوں۔ نیا عہد نامہ ہمیں واضح طور پر ہمارے گناہوں کے عوض ادا کی گئی قیمت کے بارے میں بتاتا ہے۔ اور کامل طور پر عوضانہ ادا کر دیا جاتا ہے۔ نئے عہد نامہ اسے عوضانہ کا کافی اور کامل قرار دیتا ہے۔ پس ہم اس استحقاق کا بارہا ذکر کر چکے ہیں کہ خداوند خدا خود اس جہان میں اپنے لوگوں کی نجات کے لئے انسانی تاریخ میں ظاہر ہوا اور کامل نجات مہیا کرتا ہے۔ گناہ، بدی، موت اور ہر طرح کی غلامی سے وہ ہمیں آزاد کرتا ہے۔ ہمارے گناہوں کی ادائیگی اس بات کا ثبوت دیتی ہے کہ خداوند خدا ہمارا عوضی ہے۔ وہی اپنے لوگوں کے لئے عوضانہ کی قیمت مہیا کرتا ہے۔ پرانا عہد نامہ بھی اس بات کا خصوصیت سے ذکر کرتا ہے، تاہم وہاں ہمیں اس کا عکس دکھائی دیتا ہے۔ جبکہ اس کی کامل حقیقت تو نئے عہد نامہ میں یسوع مسیح میں پوری ہوتی ہے۔ کہ خداوند خدا خود انسانی تاریخ میں انسانوں کے مشابہ ہوتا اور مداخلت کرتا اور اپنے لوگوں کی نجات کے لئے عوضی قیمت کا انتظام کرتا ہے اسے پھر اسے قبول بھی کرتا ہے۔ اور نیا عہد نامہ بھی اس کی تصدیق کرتا ہے۔

خدا جانتا ہے کہ ہماری فطرت گنہگار ہے۔ وہ جانتا ہے کہ ہم کمزور انسان ہیں اور کسی بھی قسم کے نیک کام کرنے کے قابل نہیں افسوس اس بات کا ہے کہ میں یہ نہیں جانتا۔

میں اس بات کو تسلیم کرتا ہوں کہ سب انسان گنہگار ہیں اور اسلئے ہم سب گنہگار ہیں۔
ہم کمزور اور بے بس ہیں۔

صلیب ہمارے لئے خدا کی کامل محبت کا اظہار ہے کیونکہ پاک کلام ہمارے لئے
صلیب کو زندہ راہ قرار دیتا ہے۔ صلیب میں ہمارے لئے ان کا حل مہیا کر دیا گیا ہے۔ اور
صلیب پر جو کچھ وقوع پذیر ہوا ہے اس کے باعث ہمیں آزاد کر دیا گیا ہے۔ اور ہمیں فحش
حاصل ہوئی ہے۔ یسوع مسیح کی آمدِ ثانی پر موت کا حتمی خاتمہ کر دیا جائے۔ کیونکہ ہمیں
موت سے بچانے کے لئے ہماری قیمت ادا کر دی گئی ہے۔ اور خداوند خدا کی نجات ہمارے
دلوں میں ڈال دی گئی ہے۔

تاہم ان تمام باتوں سے چھٹکارہ کا بیان اور عمل پرانے عہد نامہ میں بھی کیا گیا ہے
جیسا کہ آج نئے عہد نامہ میں یا مستقبل میں کیا جائے گا۔

نجات کو نظر انداز کرنے کا مطلب یہ ہے کہ ہم نے خداوند خدا کی قدر و قیمت کو سمجھا
نہیں۔ پس یہی وہ طریقہ ہے جو ہمارے جذبات کو نجات کی طرف گامزن کرتا ہے۔ جب ہم
مسیح یسوع کی صلیب کے قریب آتے ہیں تو ہمیں اپنی نجات کی راہ پورے طور پر دکھائی دیتی
ہے۔

خدا کا کلام ہمیں زندگی کے ہر معاملہ میں محفوظ رکھتا ہے۔ کیونکہ ہمیں بطور انسان
ہر وقت حفاظت کی ضرورت ہے۔ بنی اسرائیل کے نزدیک نجات خدا سے رابطہ ہے لیکن ہم

نجات کو خدا کی بخشش کے طور پر قبول کرتے ہیں کیونکہ اس سے ہمیں ہر طرح کی آزادی اور بدی سے چھٹکارہ اور ابدی مکانوں میں جگہ ملتی ہے۔ اسی کے پیش نظر ہم بھی خداوند خدا کے نزدیک آتے ہیں اور وہ اپنی نجات مہیا کرتا ہے۔ اس کے نتیجے میں خدا کی فرمانبرداری عمل میں آتی ہے۔ خدا کے ساتھ رابطے کی خرابی کے باعث ہم دلیری سے اُس کے حضور میں جا نہیں سکتے۔ لیکن نجات کے لئے ہم اُس کے طرف رجوع لاتے ہیں۔

وہ ہمیشہ اور ہر روز انسان سے وہ پُر خلوص محبت چاہتا ہے جس کا نمونہ یسوع مسیح ہمیں اپنی محبت پیش کر کے دے دیا۔ خدا اپنے فضل کا اظہار کرتا ہے اور یوں وہ ہمارے گناہوں سے درگزر کرتا اور ہمیں معاف کر دیتا ہے۔ لیکن آگے کو وہ ہمیں باخبر کرتا ہے کہ ہم گناہ نہ کریں کیونکہ ہماری خطاؤں سے وہ بیرار ہوتا ہے۔ انسانی چال چلن اور کردار کے باعث ہمیں اپنی سب راہیں راست اور درست معلوم ہوتی ہیں۔ لیکن خدا ہماری انسانی حکمت کا محتاج نہیں اور نہ ہی وہ اس پر انحصار کرتا ہے۔ وہ اپنے لائقہ عمل کے مطابق چیزوں کو وقوع میں لاتا ہے جسے ہم خداوند کی نجات کہتے ہیں۔ یسوع مسیح نے اگرچہ کوئی گناہ نہ کیا تھا تو بھی خدا نے اسے ہمارے لئے خطا کی قربانی ٹھہرایا اور اسے قربان کیا۔ مسیح نے ہمارے گناہوں کا کفارہ دے دیا ہے اُس نے ہمیں ابدی نجات بخش دی ہے اور ہمیں راستباز ٹھہرا دیا ہے۔ اب دلیری سے اُس کے تحت کے سامنے حضور ہو سکتے ہیں۔

جب خدا بدی کے باعث غضب ناک ہوتا ہے تو وہ ہمیں نجات کی اسی لئے فکر کرتا ہے کیونکہ ہماری پاکیزگی کے بغیر اس کے حضور میں ہمارا جانا ممکن نہیں رہتا۔ اور دوسری بات یہ ہے کہ بدی کے اثر کے باعث ہم ہمیشہ ہلاک ہو جاتے ہیں۔ چونکہ وہ گناہوں کے باعث خفا ہوتا ہے یہ گناہ کا ہولناک نتیجہ ہے۔ ان باتوں کے باوجود خدا نے ان کے لئے اپنے رحم کی دولت عطا کرتا۔ اور اپنی قدرت کے باعث گناہوں کے اس بوجھ کا خاتمہ کرتا ہے۔

پس خدا کے اس حیران کن منصوبہ کے باعث خداوند خدا تمام اقوام کو اپنے ساتھ شامل کرے گا۔ یہ خدا کے اطمینان کی کثرت ہے جو ہمارے لئے مہیا کی گئی ہے۔ پس ثابت ہوتا ہے کہ خدا کا دل کتنا خوبصورت ہے جس میں انسان کی فلاح کے اتنے بڑے اور اہم منصوبے موجود ہیں۔ یہ اُس کی رحم کی کثرت ہے۔ یہ خدا کی سب سے اہم خوبی ہے۔ جو اپنی صلیبی موت اور اپنے جی اٹھنے کے باعث ہم پر ظاہر کی ہے۔

یہ سب کچھ خدا اُسی ایک رُوح کے وسیلہ سے کرتا ہے جو ایمانداروں میں سکونت کرتا ہے۔ اور یسوع مسیح بذاتِ خود اس سارے کام کو کنٹرول کرتا ہے۔ اُس کا انتخاب کرنے سے ہم ان باتوں میں شریک ہوتے ہیں۔ اور نتیجتاً ہم خدا کے مقدس مسکن بن جاتے ہیں۔ پس پاک رُوح کے وسیلہ ہم خداوند خدا میں پیوست ہو جاتے ہیں اور اُس کا رُوح ہم میں سکونت کرتا ہے۔ یوں ہم پاک رُوح کے مطابق زندگی گزارنے کے قابل ہوتے ہیں۔

اپنے آپ کو اپنے منجی خدا کے سپرد کریں۔ وہی ہمارا منجی اور ہمیں رہائی دینے والا ہے۔ پس جب ہم خود کو خداوند خدا کے تابع کرتے ہیں تو ہماری اپنی ذات اُس کی ذات بن جاتی ہے اور ہمارے گھر اُسکے گھر بن جاتے ہیں کیونکہ وہ خالق اور مالک ہے۔ وہ اپنی ابدی نجات باعث ہمارے ساتھ اپنے تعلق کو بہتر کرنے کا خواہاں ہے۔ خداوند خدا خود نجات کی بنیاد کے طور پر تاریخ میں کام کرتا اور اپنے لوگوں کو رہائی بخشتا ہے۔

یسوع مسیح نے اپنی صلیبی موت سے اس ضرورت کی اہمیت کو بھی واضح کیا ہے۔

یسوع مسیح نے بے عیب زندگی گزاری کیونکہ اس کی ذات میں گناہ نہ تھا۔ یہ صرف اس لئے نہیں تھا کہ وہ خدا ہے۔ بلکہ وہ تمام باتوں میں ہماری طرح آزمایا گیا تو بھی بے عیب رہا۔ پس ہمیں بھی ہر ممکن کوشش سے بدی پر غالب آنے کی ضرورت ہے۔ خدا کی پاکیزگی ہمیں ہر طرح کی روحانی اور غیر روحانی تسلط سے آزادی عطا کرنے میں قادر ہے۔ تاہم اپنے پاکیزگی کے باوجود اُس نے اپنی موت کے وسیلہ سے ایک ایسے کام پایہ تکمیل تک پہنچایا جس کا اجر بے انتہا نکلا۔ یعنی بنی نوع انسان کی نجات۔ ہم اپنے نیک کاموں پر انحصار کر کے اپنے گناہوں کا گھنٹے کے مسئلے کو حل نہیں کر سکتے ہیں یہ ہمارے ذاتی کردار کی خوبیوں پر منحصر نہیں ہے۔ ہماری کمزوریوں سے رہائی اور کمزور کرنے والے عناصر سے خلاصی خداوند کے اصول سے ممکن ہے جو اُس نے بے عیب برہ کے ذریعہ قائم کیا ہے۔

خدا نے جو کچھ اس دنیا میں کیا ہے اس کا مقصد بنی نوع انسان کی نجات ہے۔ اگر خدا کا بیٹا ہمارے گناہوں کی سزا اپنے اوپر نہ اٹھا لیتا تا کہ ہم معاف کر دئے جائیں تو ہم خدا سے کوئی امید نہ رکھ سکتے تھے۔ بدی کے اثرات سے مغلوب ہونے کے باعث ہم نے خدا کے اُس معیار کو برقرار نہ رکھا جس کی توقع اُس ابدی خدا کو ہم سے تھی۔ چنانچہ یہ ضروری ہے کہ یہ ہر جانہ ایک ایسی ہستی ادا کرے جو انسان بھی ہو اور خدا بھی۔ اور صرف حقیقی انسان ہی اسے ادا کرنے کا ذمہ دار ہے۔ پس اس نے خود فکر کی کہ وہ انسان کو گناہ اور بدی سے چھڑائے اور اسے ابدی نجات بخشے۔ بیٹے نے اپنی جسمانی زندگی میں باپ کی پوری پوری تابعداری کی۔ خدا اپنے پیار کی وجہ سے مخلوقات میں مصلوب ہونے کے لئے خود وارد ہوا۔

نجات دہندہ خدا ایک ایسا خدا ہے جس نے یقینی طور پر اپنا اظہار کیا۔ جس نے اپنے بیٹے کو ہی دریغ نہ کیا بلکہ ہم سب کی خاطر اسے حوالہ کر دیا۔ گو خدا نے انسان کو تخلیق کیا مگر وہ ایک ایسی مخلوق ہے جو گنہگار ہے۔ یعنی کچھ خریدنے کے لئے اس کے عوض کچھ ادا کرنا بھی ضروری ہوتا ہے۔ خداوند کا تخلیق کا یہی مقصد تھا کہ اپنے بیٹے یسوع مسیح کے لئے دنیا کو خلق کرے اور اسی کے وسیلہ سے اسے کامل کرے اور ابدی نجات میں داخل کرے۔ قیمت ادا کرنے کے بغیر ہم کچھ حاصل نہیں کر سکتے ہیں۔ ہماری خلاصی سونے چاندی یا کسی قیمتی چیز نہیں ممکن بلکہ ایک بے عیب اور بے داغ برہ کے خون سے ہے اور مسیح وہ برہ ہے جو

بنائے عالم کے پیشتر سے تھا مگر اخیر زمانہ میں ہماری نجات کے لئے ظاہر ہوا۔ یہ ذبح کیا ہوا
بڑہ بنائے عالم کے پیشتر سے ہمارے لئے تیار کیا گیا ہے کہ ساری امت کا کامل کفارہ دے۔

اس کے بغیر نجات ممکن نہیں، اور وہ کچھ ایسے عناصر جو واقعی خداوند خدا کو پسند
نہیں ہیں۔ ہمیں انہیں خود سے دور کرنے کی ضرورت ہے پس خدا نجات کو عمل میں لاتا
ہے۔ چنانچہ خدا اپنی ذات کا تعلق ہمارے ساتھ نجات کے عمل کے ذریعہ ہی سے ظاہر کرتا
ہے۔ بائبل مقدس کی رو سے ہم خداوند کی نجات بخش کام جانتے اور اسے تسلیم کرتے ہیں کہ
وہی ہمارا منجی ہے۔ وہی ہمیں ہر قسم کے مسئلے سے بچاتا اور رہائی بخشتا ہے۔ خدا ہی ہے جو
ہمیں رہائی عطا کرتا ہے۔ اُس نے اپنی محبت میں ہمارے لئے ایسا کیا ہے۔

اس کائنات کی دیکھ بھال وہ اپنے پیٹے کے وسیلہ سے کرتا ہے۔ ہم جیسے گنہگار لوگوں
کے لئے وہ اپنی جان قربان کرتا ہے۔ یہ خدا کی وفاداری کا ثبوت ہے جس کا اظہار اُس نے اپنے
پیٹے کے وسیلہ سے کیا۔ جب ہم نجات کے حصول کے لئے اُس کی طرف رجوع کرتے ہیں
تو وہ اپنی قدرت سے ہمیں روشناس کراتا ہے۔ پس وہ ہمیں غلامی کے گھر سے نکال کر ابدی
آرام کی جگہ میں پہنچا دیتا ہے۔ پس ہم گناہ کے اثر کو خود زائل نہیں کر سکتے بلکہ ہمیں اس
کے خاتمہ کے لئے خدا پر بھروسہ کرنے کی ضرورت ہے۔ پس ہمیں نجات کے حصول کی
ضرورت پڑتی ہے۔ جب ہم بدی کے قوتوں کے ہاتھوں دکھ اٹھاتے ہیں تو اس بات کی ضرورت
محسوس ہوتی ہے کہ ہمیں واقعی نجات کے حصول کے لئے ضرورت مند ہیں۔

وہ اپنے لوگوں کا فدیہ دے کر انہیں چھڑاتا ہے۔ اور انہیں اپنے خاص لوگوں میں شمار کرتا ہے یہ خدا کی پاکیزگی کا عمل ہے جس کے باعث وہ چاہتا ہے کہ ہم اُس کے حضور حاضر ہو کر اس کی تعظیم کریں اور اُس کے پاک نام کو مبارک کہیں۔ پس وہ انہیں جو اسے قبول کرتے ہیں اپنے عہد میں شامل کرتا ہے۔ اور کامل وفاداری کی امید کرتا ہے جس کے نتیجہ میں نجات کے ساتھ ساتھ وہ بہت سے برکات بھی ہم پر نازل کرتا ہے۔ پس ہمیں خوفزدہ ہونے کی ضرورت نہیں۔ خدا نے اپنے پیٹے کے ذریعہ جسے اُس نے سب چیزوں کا وارث ٹھہرایا ہے ہمیں فدیہ سے کر چھڑایا ہے۔

یوں خداوند خدا نے انسان کو گناہ سے پاک کرنے کے لئے مسیح یسوع کے خون کے باعث ایک ایسا کفارہ دیا جو ابدی اور کامل ہے۔ مسیح یسوع کا خون کفارہ ادا کرنے کے لئے ضروری اور کامل قرار دیا گیا ہے کیونکہ مسیحی علم الہی اس بات کی دعویٰ ہے کہ وہ بے عیب تھا۔ جسے وہ ہماری جانوں کے کفارہ کے ادا کرتا ہے اور کامل بخشش عطا کرتا ہے۔ جس کے باعث ہم محفوظ ہو جاتے ہیں۔ خدا ہمیں ہر طرح کے بُرے عناصر سے محفوظ کر لیتا ہے۔ اس کے باعث ہم خدا کے نئے عہد میں شریک ہوتے ہیں اور اُس کی موت میں شامل ہو کر ہم باپ کی ابدی میراث کے حقدار ہوتے ہیں۔ اس کا مقصد خدا کے ساتھ رفاقت کا بحال کرنا ہے۔ وہ انسان سے دور نہیں کیونکہ وہ اپنے وعدوں کے خلاف نہیں کرتا اور نہ اپنے وعدوں

کو توڑتا ہے۔ پرانے عہد کے لوگوں سے اُس کے وعدے نئے عہد کے لوگوں کے ساتھ بھی ہیں۔

وہ ہمارے گناہوں کو مٹاتا اور ہمیں فحیح عطا کرتا ہے۔ پس ہمیں ان عناصر پر غالب آنے والی قوت پر دھیان دینا چاہئے۔ مسیح کی صلیب جس کی بابت ہم نے پہلے بھی بات کی ہے۔ اس کا تعلق آپ سے، مجھ سے اور ہم میں سے ہر ایک کے ساتھ ہے۔ اس سے مراد یہ ہے کہ خدا کس بات کا تقاضا کرتا ہے۔ یہ محض ایک تصور نہیں ہے بلکہ مسیح کے وسیلہ نجات ایک بہت بڑی حقیقت ہے۔ اس امر میں مسیح یسوع کے خون کی ضرورت پڑتی ہے جو ہمارے گناہوں کو مٹاتا ہے۔

پس اپنی پرانی طرزِ فکر کو چھوڑ دیں اور نئی انسانیت کو پہنیں جس کی توقع پرانے عہد نامہ میں خدا نے بنی اسرائیل سے کی کہ وہ غیر اقوام کے سے کام نہ کریں۔ ایسا نہ ہو کہ انسانی عقل پھر سے ہمیں غلط راہ پر لے جائے۔ ہم ایسی باتوں کو سمجھنے کی کوشش کریں جو بالکل مثبت ہیں ایسی باتیں جو خدا کے بارے میں بالکل کامل اور درست ہیں۔